NATUURWAARDENKAART

NATUURKANSENKAART

ICOONSOORTEN

Gemeente Zwijndrecht

NLadviseurs
Sterke natuur voor iedereen

Titel: Natuurwaarden en natuurkansen van Gemeente Zwijndrecht
Ondertitel: Een interactieve PDF

Status uitgave: Definitief
Datum uitgave: 6 september 2022
Projectnummer: 333.01.22

Opgesteld door: K. Wegerif, S. Kristalijn, L. Jackson, E. Bent, T. van Vreeswijk
Naam en adres opdrachtgever: Gemeente Zwijndrecht, Postbus 15, 3330 AA Zwijndrecht
Contactpersoon gemeente: H. Keller

Bronvermelding foto's: Zie einde interactieve PDF

NLadviseurs

BEZOEKADRES:
Kennislandgoed Larenstein
Larensteinselaan 26B
6882 CT VELP
026-7851440

www.nladviseurs.nl
info@nladviseurs.nl

De auteur(s) is/zijn niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van auteur(s); opdrachtgever vrijwaart auteur(s) voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Het copyright van deze publicatie is voorbehouden aan de auteur(s) en opdrachtgever. Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s), noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd. Het is de opdrachtgever toegestaan vrijelijk kopieën van deze publicatie in zijn geheel te maken.

OVERZICHTSKAART NATUURWAARDEN GEMEENTE ZWIJNDRECHT

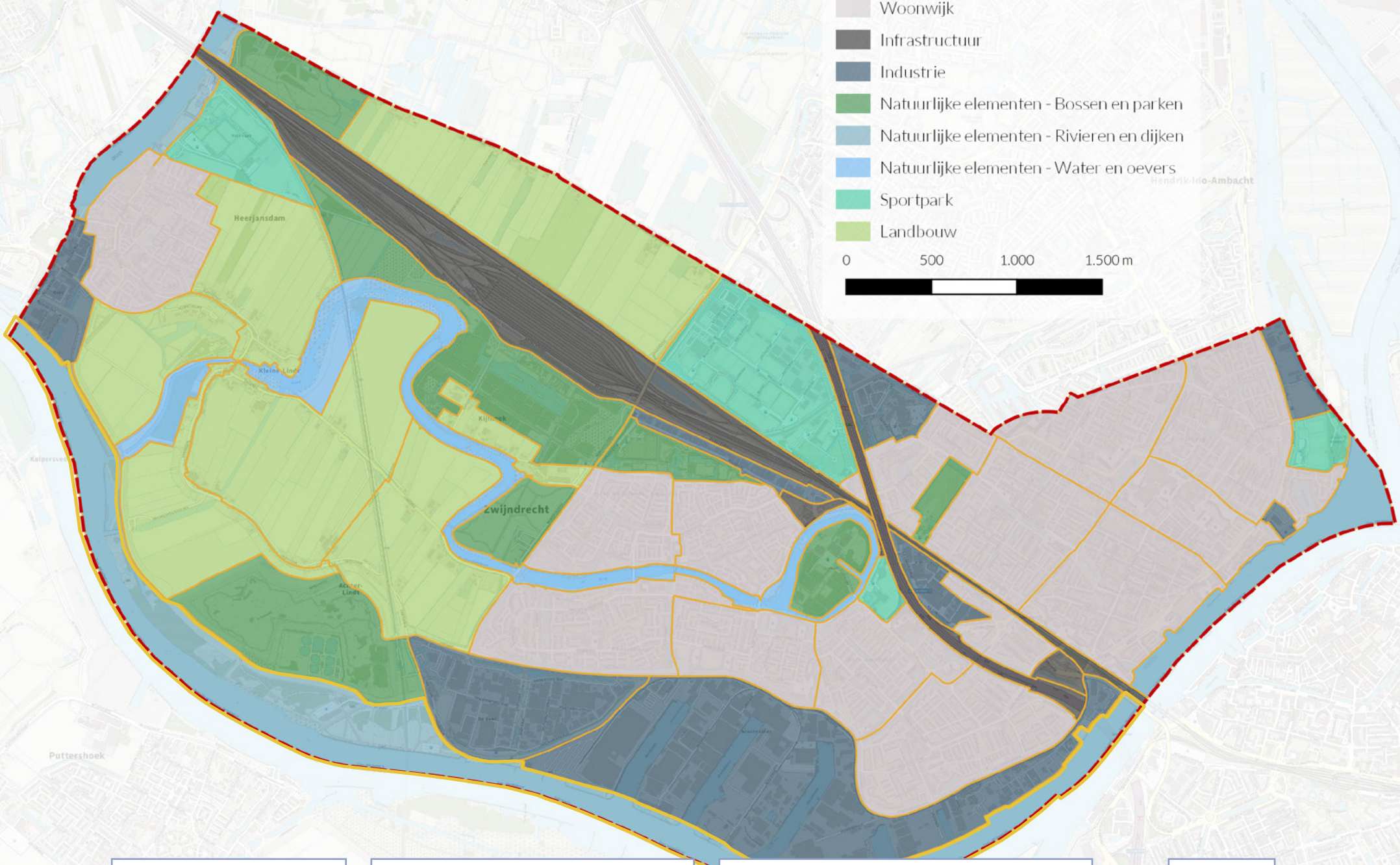

POTENTIEEL BIJENLINT
KANSEN BLAUWE DOORADERING
ICOONSOORTEN EN BUURTCATEGORIEN
HOME

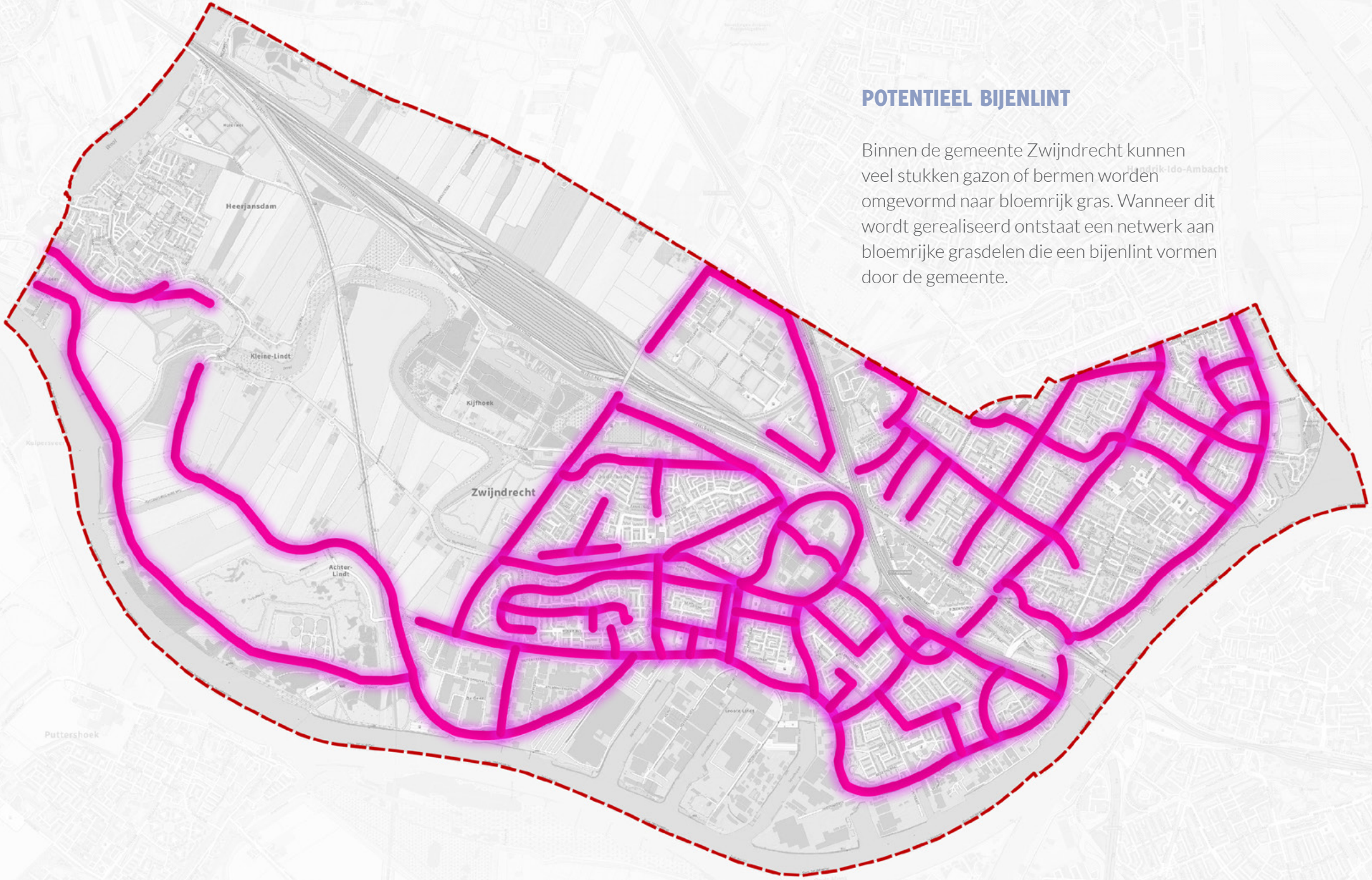

POTENTIEEL BIJENLINT

Binnen de gemeente Zwijndrecht kunnen veel stukken gazon of bermen worden omgevormd naar bloemrijk gras. Wanneer dit wordt gerealiseerd ontstaat een netwerk aan bloemrijke grasdelen die een bijenlint vormen door de gemeente.

KANSEN BLAUWE DOORADERING

In de gemeente Zwijndrecht komen veel waterpartijen voor. Van grotere kanalen tot smallere watergangen. Hier is te zien dat er door bijna de gehele gemeente een netwerk is van watergangen. Wanneer deze watergang een natuurlijke uitstraling krijgen, ontstaat een ecologische verbindingszone door bijna de hele gemeente.

ICOONSOORTEN EN BUURTCATEGORIEËN

Er zijn in Zwijndrecht mooie kansen om de natuurwaarden te verhogen. Om deze kansen te illustreren en kracht bij te zetten, maakt gemeente Zwijndrecht gebruik van icoonsoorten. De leefgebieden van deze icoonsoorten geven een mooi compleet beeld van de Zwijndrechtse natuur. Deze leefgebieden zijn gecategoriseerd in acht buurtcategorieën (zie figuur rechts).

Een icoonsoort is een soort waarvoor de getroffen maatregelen eveneens gunstig zijn voor veel andere soorten die in hetzelfde leefgebied voorkomen. Met de maatregelen voor de icoonsoorten wordt de kwaliteit van het hele ecosysteem versterkt. Icoonsoorten fungeren door hun vaak aaibare of spectaculaire uiterlijk daarnaast als boegbeeld en helpen mensen te enthousiasmeren om zich (ook) in te zetten voor het versterken van de natuur.

Een icoonsoort is dus een communicatieve en geen wetenschappelijke term. Het is bijvoorbeeld geen sleutelsoort die een belangrijke unieke niche inneemt binnen een ecosysteem. Het is ook geen indicatorsoort waarvan de aan- of afwezigheid een maat is voor de kwaliteit van het gehele ecosysteem.

Per leefgebied zijn er een paar kenmerkende icoonsoorten uitgekozen. Hiervoor is zoveel mogelijk aangesloten op de icoonsoorten van provincie Zuid-Holland, hier en daar aangevuld met andere soorten. Hiernaast staan de icoonsoorten per buurtcategorie weergegeven.

WOONWIJKEN	gewone dwergvleermuis, gierzwaluw, huismus, merel, egel, bruin blauwtje
INFRASTRUCTUUR	gewone grootoorvleermuis, oranje zandoogje, buizerd, torenvalk
WATER EN OEVERS	blauwborst, roerdomp, meervleermuis, amfibieën
BOSSEN EN PARKEN	boomklever, rosse vleermuis, nachtegaal, ransuil
RIVIEREN EN DIJKEN	rivierdonderpad, spindotterbloem, rivierrombout, bever
INDUSTRIE	scholekster, zwarte roodstaart, slechtvalk, wilde bijen en hommels
LANDBOUW	grutto, boerenzwaluw, knoopkruid, argusvlinder
SPORTPARK	pimpelmees, groene specht, bunzing, ijsvogel

Klik op de symbool van de buurtcategorie voor meer informatie.

BUURTCATEGORIE - INFRASTRUCTUUR

Hoewel infrastructuur, zoals wegen en spoorwegen, in eerste instantie geen hotspot voor biodiversiteit lijkt te zijn, maken er toch soorten dankbaar gebruik van het open karakter en de uitkijkpunten die dit leefgebied te bieden heeft. Zeker in combinatie met aangrenzende natuurlijkere leefgebieden, zoals bossen en parken, water en oevers, rivieren, akkers en weilanden, biedt infrastructuur aan een groot aantal soorten leefgebied.

In Zwijndrecht zijn er drie buurten met de categorie infrastructuur: Spoor, Brugweg , A16. De buurtcategorie heeft vier icoonsoorten: gewone grootoorvleermuis, oranje zandoogje, buizerd en torenvalk.

De gewone grootoorvleermuis is daarbij een ambassadeur van onverlichte infrastructuur. Het gebruikt de bomenlanen , hagen en houtwallen langs deze infrastructuur als vliegroutes en plek om te jagen.

Het oranje zandoogje besteedt veel tijd aan het zonnen en heeft een voorkeur voor ruige, kruidenrijke vegetatie, zoals vaak te vinden is langs spoor- en wegbermen.

De buizerd en de torenvalk zijn ook typische infrastructuursoorten. Ze houden ervan om vanaf een uitkijkpunt de omgeving in de gaten te houden. Buizerds houden van de afwisseling van open en gesloten landschap. Cultuurlandschappen met aangrenzend akkers en weilanden zijn favoriet. Ze zitten dan ook vaak langs (spoor)wegen en sloten op een paaltje of een boom om de omgeving af te speuren naar eten.
Om deze icoonsoorten en andere soorten te helpen, is het van belang dat de natuurwaarden van de infrastructuur in gemeente Zwijndrecht behouden blijven en versterkt worden. Zo zijn zowel de gewone grootoorvleermuis als het oranje zandoogje gebaat bij de groenstructuren die standaard langs infrastructuur aanwezig is.

Het aanplanten van bomenlanen, hagen en/ of houtwallen langs onverlichte delen van (spoor)wegen biedt een grote kans om de gewone grootoorvleermuis te helpen. Ook de buizerd en de torenvalk profiteren hiervan.

Het oranje zandoogje heeft bloemrijke kruiden nodig voor nectar en overgangsvegetatie voor schuilplaatsen. Een geleidelijke overgang van houtwallen en hagen naar grasland is hier een goed voorbeeld van.

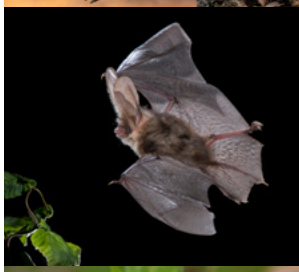

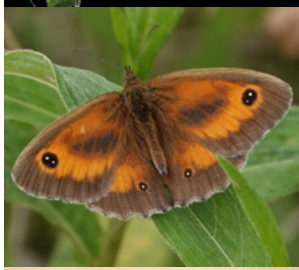

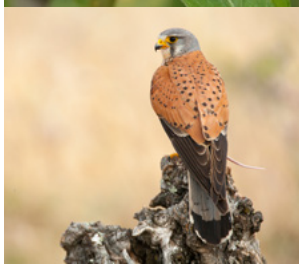

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE- INDUSTRIE

Industriegebied is vanwege de afwijkende structuur en opzet van waarde voor stedelijke natuur. De vaak grote, hoge gebouwen met open plekken en soms braakliggend terrein ertussen, bieden een habitat die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden in industriële gebieden meer (vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken) plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Zwijndrecht heeft acht buurten in de categorie Industrie: Drinkwaterbedrijf, Industriegebied Ringdijk, Industriegebied Develpoort, Ter Steeghe, Industriegebied Molenvliet, Industriegebied Groote Lindt, De Geer-Achterlindtsestraat en Bedrijventerrein Gors.

Deze buurten hebben ieder hun eigen karakter en kenmerkende soorten, afhankelijk van de inrichting en de aangrenzende gebieden. Groote Lindt is bijvoorbeeld naast de Oude Maas interessanter voor de zwarte roodstaart en de slechtvalk. Bedrijventerrein Gors wordt juist weer vaker bezocht door soorten van het nabijgelegen Buitenland en de Geer-Achterlindtsestraat profiteert van soorten uit het bosrijke Waterzuiveringsgebied.

De buurtcategorie heeft vier icoonsoorten/ soortgroepen: scholekster, wilde bijen en hommels, zwarte roodstaart en slechtvalk. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken alle drie gebruik van gebouwen om in/op te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Grinddaken met een dakrand en eventueel wat schuilmogelijkheden zijn goed geschikt voor de scholekster.

De zwarte roodstaart en de slechtvalk komen van nature voor in de bergen. De slechtvalk broedt daar hoog op rotswanden. Hoge gebouwen met richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven; een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart houdt van droge, warme en lichte biotopen en hebben een voorkeur voor industriegebieden met braakliggend terrein.

Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Enkele soorten gebruiken deze plekken voor hun nest. Daarnaast hebben wilde bijen en hommels ook bloemen nodig voor voedsel. Grassen en kruiden, die pas laat worden gemaaid, bieden nectar en stuifmeel. De insecten die dit aantrekt, zijn dan weer geschikt voedsel voor de vogels. En zo is er ook in industriegebieden natuurwaarde te vinden.

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE - WOONWIJK

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Zwijndrecht heeft 14 buurten in de categorie woonwijk. Deze buurten zijn meestal uit een aantal wijken opgebouwd en hebben ieder hun eigen karakter en kenmerkende soorten. Zo zijn er buurten met veel bosplantsoen, hebben anderen weer veel gazon of bevatten ze veel oude panden.

Soorten die vaak worden geassocieerd met woonwijken zijn gewone dwergvleermuis, gierzwaluw, huismus, merel, egel en bruin blauwtje. De gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus hebben bijvoorbeeld hun verblijfplaatsen in gebouwen en zijn daarom gebonden aan bewoonde gebieden. Van een stootvoeg met toegang tot de spouw, een schuine dakpan tot een stuk weggeslagen steen in de muur: er wordt dankbaar gebruik van gemaakt.

Tegenwoordig zijn er ook bij nieuwbouw of renovatie mogelijkheden om voor deze soorten verblijfplaatsen te genereren: dit heet “Natuurinclusief bouwen”. Met inbouwstenen, gevelbetimmering en kasten wordt deze soorten ook in de toekomst een thuis geboden.

De aanwezigheid van voldoende verblijfplaatsen is voor deze soorten dan ook erg belangrijk, maar ook genoeg groen en water is voor hen belangrijk. Rond dit groen en water vinden ze voedsel in de vorm van insecten. De gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus profiteren dan ook van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Bomenrijen of andere lijnvormige groenelementen worden daarnaast door gewone dwergvleermuis dankbaar gebruikt om zich langs te verplaatsen. Huismussen hebben daarnaast ook behoefte aan zandige plekken voor hun stofbaden en aan heggen of (doornige) struiken waar ze kunnen schuilen.

Bruin blauwtje is vooral kenmerkend voor de bloemrijke bermen in de woonwijken en het kruidenrijke gras in de achtertuinen. Het bruin blauwtje overwintert als rups in de strooisellaag waar ze zich ook verpoppen, vlak bij de waardplant. Het is dus voor de soort van belang dat er voldoende strooisel ligt.

Ook de egel en de merel zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel. Het laten liggen van gevallen blaadjes is daarom van belang voor de biodiversiteit.

Afhankelijk van het kenmerkende karakter van de woonwijk komen sommige van deze soorten meer of minder voor. Deze soorten zijn daarom gekozen als icoonsoort voor deze buurtcategorie.

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE – BOS EN PARK

Bossen en parken worden automatisch geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dit biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park in stedelijk gebied zorgt ervoor dat ook soorten, die normaal gesproken zich minder thuis voelen in een stedelijke omgeving, verblijfplaatsen kunnen vinden binnen de gemeente. Daarnaast vinden stedelijke soorten er voedsel.

Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor een grote variatie aan flora en fauna. Amfibieën en reptielen overwinteren in muizenholletjes, onder struiken, takkenrillen, liggende stammen en onder de bladeren op de grond. De ruigtekruiden trekken insecten aan, die op hun beurt weer worden gegeten door zoogdieren, vogels en vleermuizen. In het najaar en de winter bieden besdragende struiken en vruchtdragende bomen voedsel voor vogels en kleine zoogdieren. Holtes en scheuren in de bomen bieden potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Ook egel, eekhoorn en bij voldoende oppervlak wezel, komen voor in bossen en parken.

Zwijndrecht heeft acht verschillende wijken in de categorie bos en park. De icoonsoorten die worden geassocieerd met deze buurtcategorie zijn: boomklever, rosse vleermuis, nachtegaal en ransuil.

De boomklever is een holenbroeder, die zijn nestingang kan verkleinen met modder. Het is de enige inheemse vogel die zowel omhoog als omlaag kan lopen over een boomstam. Het voedsel van de boomklever bestaat uit voornamelijk ongewervelden die hij van de schors plukt. De boomklever is een typische bos en park soort, omdat hij voor zowel voedsel als verblijfplaats is aangewezen op oude loofbomen.

De boomklever is dan ook gebaat bij diverse structuurrijke bossen en parken rijk aan dode en afstervende bomen met spechtengaten. Ook de rosse vleermuis is hiermee geholpen.

De rosse vleermuis is een van de grootste vleermuizen van ons land en een boombewonende soort. Ze maken gebruik van boomholtes voor hun paartijd, winterslaap en als zomerverblijf.

Naast oude bomen heeft de rosse vleermuis ook water nodig, want ze jagen op vliegen, muggen, nachtvlinders en krekels in open, waterrijke landschappen.

De indrukwekkende ransuil leeft ook in bos en park gebied, daar waar er open vlaktes voorkomen. Daar jaagt de ransuil op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen, zoals sparren of bomen begroeid met klimop. Als broedplek kiest de ransuil vaak oude kraaien- en eksternesten.

De nachtegaal, met zijn uitbundige zang, is de vierde icoonsoort van de buurtcategorie Bos en park. De nachtegaal zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel. Hij gebruikt de dikke strooisellaag om naar ongewervelden te zoeken. Dit menu wordt aangevuld met verschillende bessensoorten. Ook de nesten worden laag in struikgewas gemaakt. Tussen de brandnetels of takken. Voor de nachtegaal zijn goed ontwikkelde vegetatielagen van groot belang.

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE – RIVIER EN DIJK

Rivieren en uiterwaarden hebben een geheel eigen biotoop, die verschilt van kleinere wateren met langzaam stromend tot stilstaand water. Met rivierwater komen grote hoeveelheden sediment mee: grind, zand en klei. Dit sediment daalt neer in de uiterwaarden, wanneer de rivier buiten zijn oevers treedt. De grond van de uiterwaarden is voornamelijk opgebouwd uit rivierklei. Deze klei kan alleen worden omgevormd tot een humusrijke laag wanneer er een langere periode is van rust waarin de rivier niet uit zijn oevers treedt. Spontaan kunnen er dan ooibossen ontstaan op de oevers van zo'n rivier. Maar daar gaat veel tijd overheen.

De twee rivieren van Zwijndrecht zijn de Oude Maas en de Waal. De Oude Maas is een getijderivier van ruim dertig kilometer lang, met twee zijrivieren. De rivier vloeit uiteindelijk samen met de Nieuwe Maas tot het Scheur. Vroeger werden de oevers van de Oude Maas gebruikt voor de biezencultuur. Het vegetatietype dat tegenwoordig op de Zwijndrechtse oevers de overhand heeft is ruw gras/ruigte.

Een deel van de uiterwaarden van de Oude Maas, tegenover bedrijventerrein Gors, is aangemerkt als Natura 2000-gebied.
De meest waargenomen soorten in dit gebied zijn brilduiker, matkop, ijsvogel en kuifeend.

De andere rivier van Zwijndrecht is de Waal. In de Middeleeuwen was de Waal een brede rivier en een belangrijke verbinding tussen de Oude Maas en de Merwede. Tegenwoordig is het een dode rivierarm: een binnenwater dat belangrijk is voor de waterhuishouding en de biodiversiteit.

De Waal heeft een lengte van acht kilometer en loopt van Hendrik-Ido-Ambacht naar Barendrecht en Heerjansdam. Daar wordt het water via een gemaal afgevoerd naar de Oude Maas. Een vispassage zou hier een uitkomst zijn voor de vissoorten die van de ene naar de andere rivier migreren. De Zwijndrechtse oevers van de Waal bestaan voornamelijk uit gras. Hier worden veel watervogels waargenomen, zoals dodaars, brilduiker en roodhalsfuut.

De icoonsoorten van rivier en dijk zijn rivierdonderpad, spindotterbloem, rivierrombout en bever. De rivierdonderspad is een kleine vissoort van maximaal 15 centimeter. De soort is afhankelijk van een goede waterkwaliteit. Uitspoeling van mest dient te worden voorkomen. Meanderen van de rivier, waarbij schuilplekken, zoals rotsblokken, aanwezig zijn, kan deze soort helpen.

Spindotterbloem groeit langs getijrivieren, waar de plant onderwater kan komen te staan. De soort is zeldzaam, maar de oevers van de Oude Maas zijn zeer geschikt voor deze mooie, gele bloeier.

De rivierrombout (eenlibel) was ooit verdwenen uit Nederland, maar verbetering van de waterkwaliteit heeft bijgedragen aan hervestiging. De soort heeft stromingsvrije kribben met onbegroeide zandige bodems nodig waar de larven kunnen opgroeien.

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water, zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren, omzoomd door (broek)bossen met bomen, zoals wilg en populier.

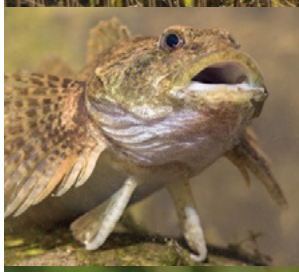

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE – WATER EN OEVER

Water en oever vormt samen een biotoop waar veel soorten gedijen mits het goed wordt beheerd. In een biologisch gezond systeem is een grote verscheidenheid aan planten en dieren aanwezig. In het ondiepe oevermilieu komen van nature veel planten en dieren voor. Veel (water) dieren zijn afhankelijk van de aanwezigheid van vegetatie. Planten dienen als voedsel. Hiernaast biedt de met planten begroeide oeverzone ook schuilgelegenheid aan een groot aantal diersoorten en fungeert het als paai- en opgroeigebied voor onder andere vissen, vogels en insecten.

Wanneer de oever niet wordt verstoord is er een karakteristieke successie van vegetatietypen te onderscheiden. Van ondergedoken waterplanten zoals waterpest en hoornblad, naar planten met drijvende bladeren zoals waterlelie en gele plomp, tot aan oevervegetatie zoals riet en lisdodde. Verder op het droge komen ruigtekruiden voor zoals wilgenroosje. In een natuurlijk systeem gaat de vegetatie vervolgens over in moerasbos.

Door een groot aantal factoren zoals de ruimtelijke inrichting en het beheer van oevers is de vegetatie van een oever vaak niet volledig ontwikkeld.
Natuurvriendelijke oevers, met hun flauwe talud, vormen in tegenstelling tot traditioneel beschoeide oevers een geleidelijke overgang van oever naar water die de natuurwaarde verhoogd. Natuurvriendelijke oevers met een goede ecologische opbouw vormen een uitstekend leefgebied voor vele planten, vogels, insecten, amfibieën, vissen en zoogdieren. Verder is een natuurvriendelijke oever veiliger voor kinderen. Door de minder scherpe overgang van land naar water vallen kleine kinderen minder snel in het water en kunnen ze er in ieder geval makkelijk uit klimmen.

De recentelijk weer uitgegraven Devel slingert over een lengte van ruim acht kilometer door Zwijndrecht. Het gebied rond de Devel vormt een natuurgebied en is in het broedseizoen deels afgesloten voor publiek. De icoonsoorten van water en oever leefgebieden zijn blauwborst, roerdomp, meervleermuis, en amfibieën.

De blauwborst en de roerdomp zijn beide moerasvogels. Ze gebruiken de vegetatie in het water en op de oever als foerageergebied, zangpost, en broedplaats.

De blauwborst heeft een voorkeur voor insectenrijke gebieden met open delen met deels onbedekte bodem.

De roerdomp sluipt van rietstengel naar stengel en eet graag vissen, kikkers en grote insecten. Het nest wordt gemaakt van waterplantdelen dichtbij of op het water.

Kikkers en andere amfibieën zijn typische water en oever icoonsoorten omdat ze beide nodig hebben in de verschillende levensstadia. Zo zijn waterpartijen (sloten, poelen, ondiepe wateren) nodig voor de voortplanting en schuilplekken (ruigtes, takkenrillen, houtstapels). nodig voor de winterrust. Natuurvriendelijke oevers met een flauw talud zijn ideaal voor amfibiesoorten.

De meervleermuis is de laatste icoonsoort van water en oever. Deze vleermuis scheert over het wateroppervlak opzoek naar muggen en andere insecten. Om bij het foerageergebied te komen leggen meervleermuizen vele kilometers af waarbij ze onverlichte kanalen, beken, brede sloten, bomenrijen en houtwallen volgen.

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE – LANDBOUW

Landbouwgebied kan heel arm zijn aan soorten wanneer het intensief wordt beheerd met bemeste en bespoten monoculturen en kunstmatige erfafscheidingen. Maar het kan ook een enorm biodivers gebied zijn wanneer er wel ruimte is voor de natuur in en om het veld. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw waarin er plek is voor de natuur. Wanneer er weinig wordt gemaaid en bemest en geen gif wordt gespoten kunnen veel insectensoorten zoals vlinders hier gedijen. Vogels maken graag gebruik van deze insecten als voeding en van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. De weidevogels zijn hier een mooi voorbeeld van. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder. Dit kan ook de wateroverlast in geval van droogte en hoosbuien helpen opvangen. Helemaal goed voor de soortenrijkdom is het wanneer deze groenstructuren ecologische verbindingen vormen met natuurgebieden in de omgeving.

In Zwijndrecht zijn er zes landbouw buurten geïdentificeerd op basis van locatie en ruimtelijke inrichting. Het buitenland en omgeving, Hooge nespolder, Kijfhoek, Kleine lindt polder, Heerjansdam polder en Emplacement kijfhoek-groenesteeg-langeweg. Deze buurten hebben ieder hun eigen kenmerkende eigenschappen en bijbehorende natuurwaarde.

De icoonsoorten die worden geassocieerd met landbouw zijn grutto, boerenzwaluw, knoopkruid, en argusvlinder.

De grutto kan niet ontbreken in het boerenland. Het is een oer-Hollandse weidevogel. De grutto is afhankelijk van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De boerenzwaluw is ook een echte boerenlandvogel. De soort is een zomergast in ons land en broedt hier vooral in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten muggen en andere kleine vliegende insecten.

De argusvlinder en de rups van de vlinder biedt voedsel voor verschillende vogelsoorten. De vlinder zelf is een typische weidevlinder met als waardplanten grassen, zoals kropaar, ruwe smele, rood zwenkgras, kreek of beemdgras. Voor het afzetten van de eitjes worden konijnenkuiltjes of veesporen gebruikt of polletjes langs greppels en paden. De argusvlinder voedt zich met nectar van verschillende planten zoals braam, rode klaver, en akkerdistel.

Knoopkruid is een algemeen voorkomende kruidachtige plant. Knoopkruid bloeit van juni tot en met september op zonnige plaatsen op droge of licht vochtige grond. Zweefvliegen en hommels, maar vooral vlinders, komen af op de nectar van het knoopkruid in de zomer. En verschillende zandbijsoorten worden gelokt door het stuifmeel. De soort is een belangrijke drachtplant voor bijen en waardplant voor vlinders.

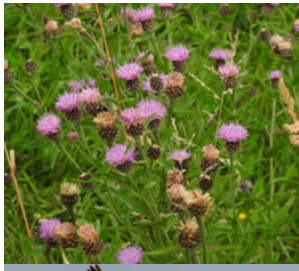

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

BUURTCATEGORIE - SPORTPARK

In de categorie sportparken staat de recreatieve functie centraal. Deze buurten betreffen de sportterreinen waarbij voetbal, tennis, baseball, hockey, korfbal, handbal en andere sporten worden bedreven. De sporten worden op intensief beheerde velden of kunstgras velden bedreven of binnen in grote hallen. Rondom de sportterreinen zijn vaak houtsingels aanwezig als natuurlijke afscheiding. Daarnaast zijn in Zwijndrecht vele sportparken omsingeld door water.

In de gemeente Zwijndrecht zijn vier buurten met de categorie 'sportpark'. In deze buurten is naast de recreatieve functie ook de natuurlijke functie een belangrijk onderdeel van de buurt. Door de ruime opzet en omliggende landschapselementen kunnen de sportparken van grote waarde zijn voor de biodiversiteit.

De omliggende houtwallen kunnen dienen als voortplantings- en verblijfplaatsen voor vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. De houtwallen zijn daarnaast ook van grote waarde voor vleermuizen als potentiële vliegroutes. De omliggende extensievere grasdelen zijn van grote waarde voor insecten en kleine zoogdieren zoals muizen. In deze extensieve grasdelen bevinden zich verschillende waardplanten voor vlinders en kruiden die nectar bieden. Ook die wat intensievere grasdelen rondom de sportvelden bevatten veelal veel klaver. De bloemen van de klaver zijn erg in trek bij hommels en bijen.

De icoonsoorten voor deze categorie betreffen pimpelmees, groene specht, bunzing en ijsvogel.

De pimpelmees broedt vaak in vogelskasten of holtes in bomen in en rondom de sportcomplexen. De soort wordt veel gezin bij menselijke activiteiten en is gebaat bij extensief gras of struweel waar veel insecten in leven.

De groene specht maakt gebruik van oude loofbomen waar hij zelf een hol in uithakt om te broeden. Deze oude loofbomen zijn aanwezig in de omliggende houtwallen rondom de complexen. De groene specht eet voornamelijk mieren die hij op de grond verzameld. Zo is de soort vaak te zien op sportvelden of omliggende grasdelen opzoek naar mieren.

De bunzing is een donkerbruine marterachtigen meet vaak een witte snuit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen van konijnen, vossen of dassen maar gebruikt ook houtstapels. De soort eet voornamelijk kleine zoogdieren maar ook vogels en amfibieën. De soort kan voorkomen in de omliggende houtsingels en foerageren op de sportcomplexen opzoek naar kleine zoogdieren.

De ijsvogel is een imposante vogel met een fel blauwe vacht en oranje borst. De soort broed in steile oevers waar zij tunnels graven van wel een halve meter diep. Ook broeden zij in of kunstmatige wanden. De ijsvogels nestelen vaak langs visrijke beken. De ijsvogel leeft namelijk van kleine vissen. De soort wordt dan ook vaak gezien langs de watergangen rondom de sportcomplexen waar zij foerageren boven de watergangen.

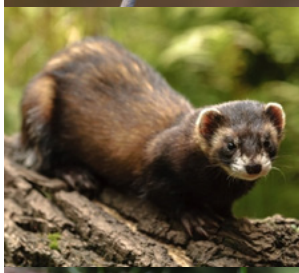

Klik op de foto van de icoonsoort voor meer informatie over deze soort.

NATUURWAARDEN SPOOR

Categorie: infrastructuur

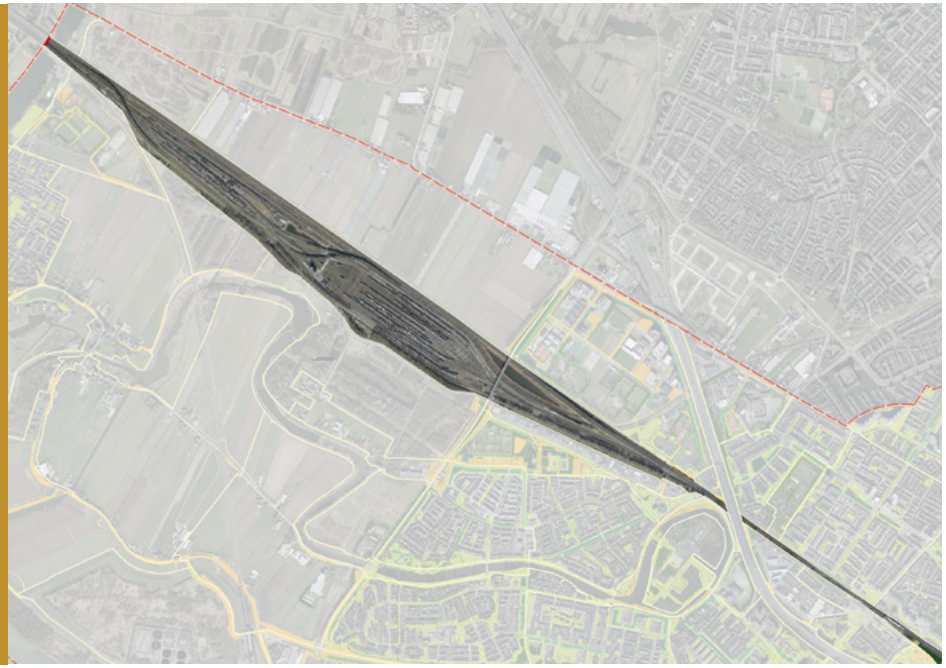

Hoewel infrastructuur zoals wegen en spoorwegen in eerste instantie geen hotspot voor biodiversiteit lijkt te zijn maken er toch soorten dankbaar gebruik van het open karakter en de uitkijkpunten die dit leefgebied te bieden heeft. Zeker in combinatie met aangrenzende natuurlijkere leefgebieden, zoals bossen en parken, water en oevers, rivieren, akkers en weilanden, heeft infrastructuur aan een groot aantal soorten habitat te bieden.

Het spoor loopt van de brug over de Waal tot en met de brug over de Oude Maas en wordt een aantal keer doorkruist met wegen. Het treinspoor is op z'n smalst 4 banen en op z'n breedst zo'n 60 banen breed. Het gebied grenst aan zowel bos, (sport)park, woonwijk, landbouw en water. Het is deze variatie die de natuurwaarde van het spoor zo hoog maakt.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone grootoorvleermuis** gebruikt bomenlanen langs wegen, en verbindingen met hagen en houtwallen door de stad heen als vliegroutes en op zoek naar eten.

Het **oranje zandoogje** besteed veel tijd aan het zonnen en heeft een voorkeur voor ruige, kruidenrijke vegetatie zoals vaak te vinden is langs spoor- en wegbermen.

Torenvalken zitten graag langs de rand van de weg op een paaltje of een ander uitkijkpunt waar het gemakkelijk naar prooien zoeken is in het gras.

Buizerds houden van de afwisseling van open en gesloten landschap. Cultuurlandschappen met aangrenzend akkers en weilanden zijn favoriet. Ze zitten dan ook vaak langs (spoor)wegen en sloten op een paaltje of een boom om de omgeving af te speuren naar eten.

NATUURWAARDEN SPOOR

Categorie: infrastructuur

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name zichtwaarnemingen langs de randen en vanaf het viaduct over het rangeerterrein (Munnikensteeg). Het betreffen met name diverse soorten watervogels, zoals knobbelzwaan, krakeend en meerkoet. Daarnaast zijn recentelijk vraatsporen waargenomen van de bever.

Ook zijn er meerdere waarnemingen van de icoonsoort torenvalk en buizerd bekend, waaronder een nestlocatie van de torenvalk. De icoonsoort oranje zandoogje is één keer gezien. Van de icoonsoort gewone grootoorvleermuis zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone grootoorvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Vleermuizen zijn door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen. De gewone grootoorvleermuis is daarnaast ook nog eens een vleermuissoort die een erg zachte sonar heeft, waardoor deze ook op de batdetector moeilijk waar te nemen is. In Zwijndrecht zijn van deze soort nog geen waarnemingen bekend. Nader onderzoek kan over de aanwezigheid van deze soort meer duidelijkheid geven.

INSECTEN

Oranje zandoogje (R)(I)

PLANTEN

Gewone veldsla

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Brilduiker (R)
Buizerd (B)(I)
Gele kwikstaart (R)
Graspieper (R)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Koekoek (R)
Kraanvogel (R)
Krakeend
Kramsvogel (R)
Kuifeend
Matkop (R)
Nachtegaal (R)
Ransuil (R)(B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Torenvalk (R)(I)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wintertaling (R)
Zeearend (R)
Zwarte kraai

ZOOGDIEREN

Bever (R)(B)
Haas (R)(B)

NATUURWAARDEN BRUGWEG

Categorie: infrastructuur

Hoewel infrastructuur zoals wegen en spoorwegen in eerste instantie geen hotspot voor biodiversiteit lijkt te zijn maken er toch soorten dankbaar gebruik van het open karakter en de uitkijkpunten die dit leefgebied te bieden heeft. Zeker in combinatie met aangrenzende natuurlijkere leefgebieden, zoals bossen en parken, water en oevers, rivieren, akkers en weilanden, heeft infrastructuur aan een groot aantal soorten habitat te bieden.

Ingeklemd tussen het spoor en de A16 ligt de Brugweg, een grote verbindingsweg die Zwijndrecht met Dordrecht verbindt via de Stadsbrug.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone grootoorvleermuis** gebruikt bomenlanen langs wegen, en verbindingen met hagen en houtwallen door de stad heen als vliegroutes en op zoek naar eten.

Het **oranje zandoogje** besteed veel tijd aan het zonnen en heeft een voorkeur voor ruige, kruidenrijke vegetatie zoals vaak te vinden is langs spoor- en wegbermen.

Torenvalken zitten graag langs de rand van de weg op een paaltje of een ander uitkijkpunt waar het gemakkelijk naar prooien zoeken is in het gras.

Buizerds houden van de afwisseling van open en gesloten landschap. Cultuurlandschappen met aangrenzend akkers en weilanden zijn favoriet. Ze zitten dan ook vaak langs (spoor)wegen en sloten op een paaltje of een boom om de omgeving af te speuren naar eten.

NATUURWAARDEN BRUGWEG

Categorie: infrastructuur

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Voor een buurt in de categorie Infrastructuur heeft het gebied een zeer parkachtig, groen karakter. Dat zie je onder andere terug in de bijzondere Rode Lijst plantensoorten die hier worden waargenomen (zie rechts). Deze plantensoorten zijn zeldzamere soorten van het rivierengebied. Voor veel ervan geldt dat het natuurlijke verspreidingsgebied in andere delen van Nederland ligt. Deze plantensoorten zijn hier zeer waarschijnlijk niet op een natuurlijke wijze gekomen, maar ingezaaid.

De icoonsoort buizerd is één keer jagend gezien in deze buurt. Van de icoonsoort gewone grootoorvleermuis, oranje zandoogje en torenvalk zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone grootoorvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Vleermuizen zijn door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector vrijwel niet op soort te herkennen. De gewone grootoorvleermuis is daarnaast ook nog eens een vleermuissoort die een erg zachte sonar heeft, waardoor deze ook op de batdetector moeilijk waar te nemen is. In Zwijndrecht zijn van deze soort nog geen waarnemingen bekend. Nader onderzoek kan over de aanwezigheid van deze soort meer duidelijkheid geven.

INSECTEN

Hooibeestje

PLANTEN

Beemdkroon (R)
Knolsteenbreek (R)
Korenbloem (R)
Rapunzelklokje (R)
Ruige weegbree (R)
Steenanjer (R)
Veldsalie (R)

VOGELS

Buizerd (B)(I)
Putter
Sperwer (B)
Zwarte kraai
Zwartkop

NATUURWAARDEN A16

Categorie: infrastructuur

Hoewel infrastructuur zoals wegen en spoorwegen in eerste instantie geen hotspot voor biodiversiteit lijkt te zijn maken er toch soorten dankbaar gebruik van het open karakter en de uitkijkpunten die dit leefgebied te bieden heeft. Zeker in combinatie met aangrenzende natuurlijkere leefgebieden, zoals bossen en parken, water en oevers, rivieren, akkers en weilanden, heeft infrastructuur aan een groot aantal soorten habitat te bieden.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone grootoorvleermuis** gebruikt bomenlanen langs wegen, en verbindingen met hagen en houtwallen door de stad heen als vliegroutes en op zoek naar eten.

Het **oranje zandoogje** besteed veel tijd aan het zonnen en heeft een voorkeur voor ruige, kruidenrijke vegetatie zoals vaak te vinden is langs spoor- en wegbermen.

Torenvalken zitten graag langs de rand van de weg op een paaltje of een ander uitkijkpunt waar het gemakkelijk naar prooien zoeken is in het gras.

Buizerds houden van de afwisseling van open en gesloten landschap. Cultuurlandschappen met aangrenzend akkers en weilanden zijn favoriet. Ze zitten dan ook vaak langs (spoor)wegen en sloten op een paaltje of een boom om de omgeving af te speuren naar eten.

NATUURWAARDEN A16

Categorie: infrastructuur

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De A16 slingert dwars door Zwijndrecht heen en is voor veel dieren een onoverbrugbare barrière, maar voor sommige dieren een kans. De waarnemingen in deze buurt betreffen met name zichtwaarnemingen van diverse soorten vogels. De icoonsoorten torenvalk en buizerd worden hier vergezeld door verschillende andere vogels waaronder meeuwen en kraaiachtigen. Deze vogels maken gebruik van de uitkijkpunten die de infrastructuur te bieden heeft.

Van de icoonsoort gewone grootoorvleermuis en oranje zandoogje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone grootoorvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Vleermuizen zijn door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector vrijwel niet op soort te herkennen. De gewone grootoorvleermuis is daarnaast ook nog eens een vleermuissoort die een erg zachte sonar heeft, waardoor deze ook op de batdetector moeilijk waar te nemen is. In Zwijndrecht zijn van deze soort nog geen waarnemingen bekend. Nader onderzoek kan over de aanwezigheid van deze soort meer duidelijkheid geven.

PLANTEN

Geel walstro

VOGELS

Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)(I)
Visdief (R)
Wilde zwaan (R)
Zwarte kraai

ZOOGDIEREN

Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN DRINKWATERBEDRIJF

Categorie: industrie

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Omsingeld door woonwijken en de Oude Maas is een kleine buurt waar een drinkwaterbedrijf is gevestigd. Vanwege het kleine formaat en de omheining zijn hier weinig waarnemingen van soorten gedaan. Toch biedt het open soms zandige gras met solitaire bomen een potentiële oase voor veel soorten als ze het weten te bereiken.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN DRINKWATERBEDRIJF

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Vanwege het kleine formaat en de omheining zijn in deze buurt weinig waarnemingen van soorten bekend. Het betreffen met name zichtwaarnemingen van diverse soorten vogels (zie onder).

Van de icoonsoorten scholekster, wilde bijen en hommels, zwarte roodstaart en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

VOGELS

Ekster
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Spreeuw
Torenvalk (R)(B)
Zwarte kraai

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED RINGDIJK

Categorie: industrie

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

In het uiterste noordoostelijke punt van Zwijndrecht ligt industriegebied ringdijk. Het gebied ligt buitendijks, tegenover het groene Galgeplaat. Het zuiden van het gebied bestaat uit een groot boerenweiland.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED RINGDIJK

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De aanwezigheid van weiland, watergangen en struweel maken dat er veel atypische soorten zijn waargenomen die niet direct met de categorie Industrie worden geassocieerd.

Bijzondere waarnemingen betreffen onder andere het bruin blauwtje, ijsvogel, aardaker en rietorchis. Het bruin blauwtje is één van de icoonsoorten van de categorie Woonwijk en is een vlinder die gebonden is aan bloemrijk grasland. De ijsvogel, één van de icoonsoorten van de categorie Sportpark, is juist weer een vogel die zijn leefgebied heeft rondom beken en rivieren.

Andere bijzondere waarnemingen zijn de aardaker en rietorchis. Dit zijn planten met een biotoopvoorkeur voor vochtige, bemeste graslanden (FLORON, 2022). Ook is er een groeiplaats bekend van de spindotterbloem. Dit is één van de icoonsoorten van categorie Rivier en dijk. Het is een zeldzame plant, waarvan een aanzienlijk deel van de wereldpopulatie in Nederland te vinden is.

Van de icoonsoorten scholekster, wilde bijen en hommels, zwarte roodstaart en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

AMFIBIEËN

Gewone pad (B)

INSECTEN

Bruin blauwtje (R)
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Aardaker
Basterdhyacint
Gewone margriet
Gewone veldsla
Grasklokje
Rietorchis
Spindotterbloem
Wilde marjolein

VOGELS

Ekster
Goudplevier (R)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Kemphaan (R)
Nachtegaal (R)
Ortolaan (R)
Paapje (R)
Scholekster (I)
Torenvalk (R)
Visdief (R)

ZOOGDIEREN

Konijn (B)

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED DEVELPOORT

Categorie: industrie

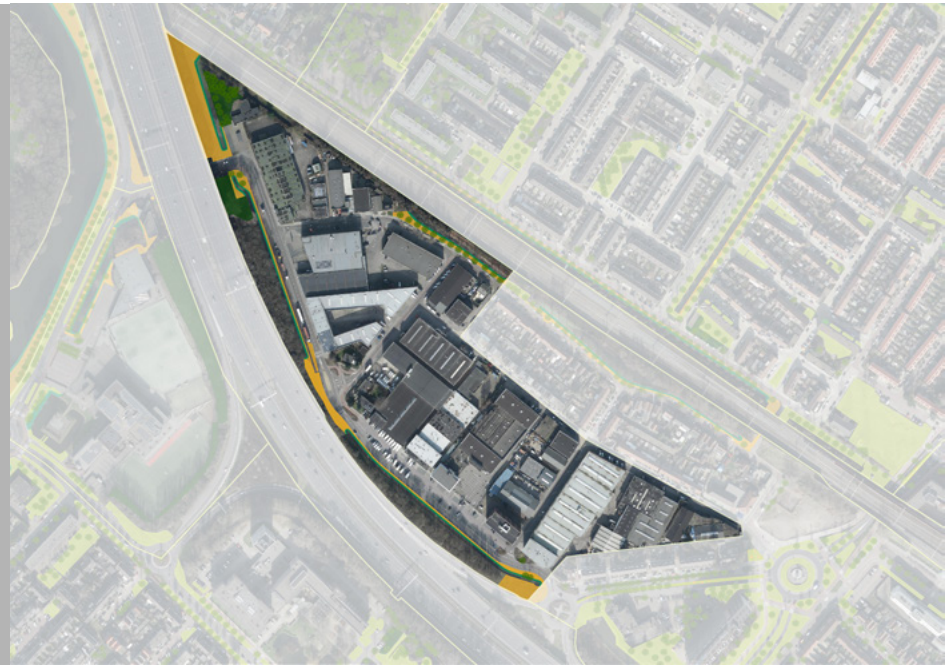

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Industriegebied Develpoort bestaat uit grote gebouwen met relatief veel dakoppervlak en asfalt. Het ligt midden in Zwijndrecht en wordt omsloten door de A16 en het spoor. Langs de infrastructuur ligt een groene houtwal die tussen de (spoor)wegen en het industriegebied in ligt.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED DEVELPOORT

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

In deze buurt zijn weinig waarnemingen bekend. Het betreffen met name zichtwaarnemingen van diverse soorten vogels (zie onder). Van de icoonsoorten scholekster, wilde bijen en hommels, zwarte roodstaart en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

VOGELS

Blauwe reiger
Grote gele kwikstaart (B)
Krakeend
Sperwer (B)
Zwarte kraai

NATUURWAARDEN TER STEEGHE

Categorie: industrie

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Ter Steeghe is een industriegebied met relatief veel bomen. Het ligt net ten noorden van de A16. Ter Steeghe wordt begrenst door Langeweg en loopt tot officiersvliet en de pilotenbuurt. De bomen, de sloten, en het andere groen verhogen de natuurwaarden van deze buurt. De vaak waargenomen tjiftjaf is bijvoorbeeld een typische bos en parkvogel. De visdief, huismus, boomvalk en veldleeuwerik hebben een bedreigde status.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN TER STEEGHE

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name waarnemingen van diverse soorten vogels (zie onder). Van de icoonsoort scholekster is een broedpaar parend waargenomen, het is niet onwaarschijnlijk dat deze vogel een nestlocatie heeft in deze buurt. Een andere bijzondere waarneming is nest-indicerend gedrag van de visdief. De visdief is een vogel die in principe op de grond broedt, maar waar natuurlijke broedplekken niet te vinden zijn, wil het ook op daken broeden (Vogelbescherming, 2022).

Van de icoonsoorten wilde bijen en hommels, zwarte roodstaart en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

VOGELS

Boomvalk (B)
Gierzwaluw (B)
Havik(B)
Heggenmus
Huismus (B)
Huismus (R)(B)
Merel
Scholekster (I)
Sperwer (B)
Tjiftjaf
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Zwarte kraai

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED MOLENVLIET

Categorie: industrie

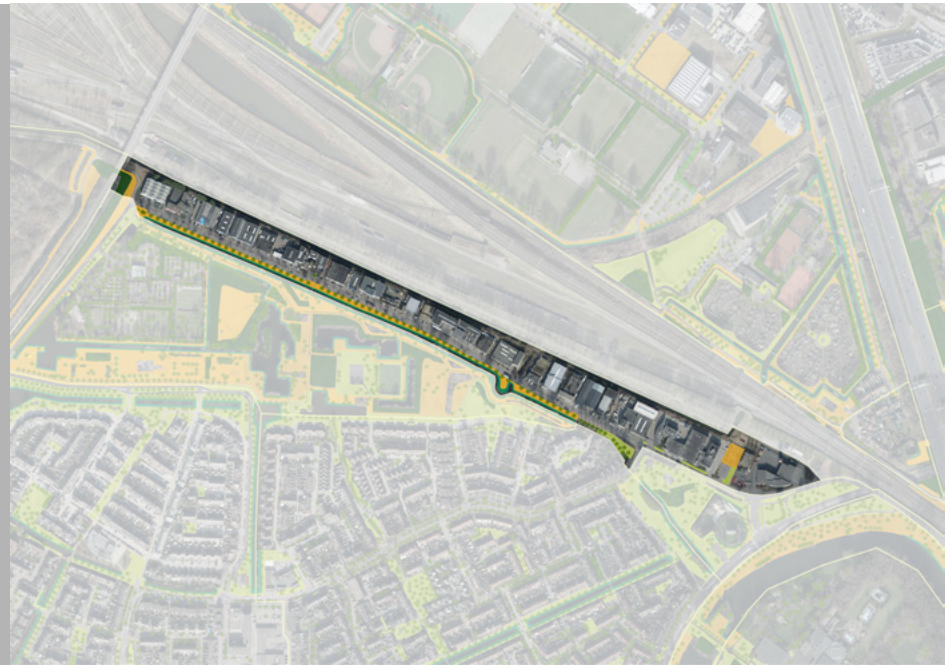

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Industriegebied Molenvliet is een langgerekte buurt die tussen park Molenvliet en het spoor in ligt. Het gebied bestaat uit één lange rij van industriele gebouwen en parkeerplaatsen aan de Molenvlietweg met aan de noord- en zuidzijde watergangen.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED MOLENVLIET

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name waarnemingen van diverse soorten stads- en watervogels en vogels van bos en park, zoals de krakeend, meerkoet en boomkruiper. Van de icoonsoorten scholekster zijn enkele waarnemingen bekend. Van de icoonsoorten wilde bijen en hommels, zwarte roodstaart en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

PLANTEN

Wilde kievitsbloem (R)

VOGELS

Boomkruiper
Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)
Ransuil (R)(B)
Scholekster (I)

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED GROOTE LINDT

Categorie: industrie

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Groote Lindt is de grootste industrie buurt van Zwijndrecht. De buurt bestaat voor een groot deel uit loodsen en werven. Het ligt aan de Oude Maas en heeft verschillende inhammen met havens voor goederentransport. Ten noorden wordt de buurt omringd door woonwijken. Ten westen wordt de buurt begrenst door de Lindtsedijk en het achterliggende industriegebied.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED GROOTE LINDT

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

In deze buurt zijn naast waarnemingen van diverse soorten vogels ook waarnemingen andere soortgroepen bekend.

De icoonsoort slechtvalk wordt er vaak waargenomen. Van deze soort is een territorium vastgesteld met een waarschijnlijke broedlocatie. Ook de icoonsoort is zwarte roodstaart wordt vaak zingend in deze buurt waargenomen. De scholekster wordt met name foeragerend waargenomen. Van de icoonsoorten wilde bijen en hommels zijn geen waarnemingen bekend.

Op het terrein zijn verder territoria van de (jaarrond beschermde) gierzwaluw vastgesteld. Andere bijzonder waarnemingen betreffen de gewone dwergvleermuis en een zomerverblijfplaats van een meervleermuis. Ook zijn er twee groeiplaatsen van knoopkruid bekend.

De gewone dwergvleermuis is één van de icoonsoorten van de categorie Woonwijk en is een soort die sterk gebonden is aan gebouwen en nabijgelegen groen. De meervleermuis is één van de icoonsoorten van de categorie Water en oevers. Deze vleermuis leeft ook in gebouwen, maar voor deze soort is de aanwezigheid van grote open water en oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten ook erg belangrijk. Boven dit wateroppervlak zoekt deze meervleermuis naar muggen en andere insecten (Zoogdiervereniging, 2022).

Knoopkruid is één van de icoonsoorten van de categorie Landbouw. Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders. De soort gedijd beter bij een voedselarme bodem.

PLANTEN

Gewone veldsla
Knoopkruid
Korenbloem (R)
Ruige leeuwentand (R)
Veldsalie (R)
Vroege haver
Zilverhaver
Zwenkdravik

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Keep (R)
Kneu (R)
Kramsvogel (R)
Kuifeend
Oeverloper (R)
Pijlstaart (R)
Roerdomp (R)
Scholekster (I)
Slechtvalk (B)(I)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Tapuit (R)

NATUURWAARDEN INDUSTRIEGEBIED GROOTE LINDT

Categorie: industrie

Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Visdief (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zwarte roodstaart (I)
Zwarte stern (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Gewone dwergvleermuis (B)
Haas (R)(B)
Meervleermuis (B)

NATUURWAARDEN DE GEER-ACHTERLINDTSESTRAAT

Categorie: industrie

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Tussen de Geerweg en de Lindtsedijk ligt een industriegebied dat bestaat uit twee delen: De Geer en Achterlindtsestraat. In het midden ligt tussen de dubbele Gildenweg een groene strook. De buurt bestaat uit grotere en kleinere industriele gebouwen. Aangrenzend ligt een woonwijk, agrarisch veld, industriegebied, park en de rivier.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN DE GEER-ACHTERLINDTSESTRAAT

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

In deze buurt zijn naast waarnemingen van diverse soorten vogels ook waarnemingen andere soortgroepen bekend.

De icoonsoort zwarte roodstaart wordt vaak zingend in deze buurt waargenomen. Ook de scholekster is er waargenomen. Van de icoonsoorten wilde bijen en hommels en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

Andere bijzonder waarnemingen betreffen onder andere de argusvlinder, het oranje zandoogje en de rivierrombout, bunzing en egel. Ook is er een groeiplaats bekend van de gevlekte orchis / bosorchis en krabbenscheer.

AMFIBIEËN

Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Argusvlinder
Oranje zandoogje (R)
Rivierrombout (B)
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Gevlekte orchis / Bosorchis
Kamgras (R)
Krabbenscheer (R)

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Ooievaar (B)
Putter
Scholekster (I)
Sperwer (B)
Spotvogel (R)
Tjiftjaf
Torenvalk (R)
Visdief (R)
Zeearend (R)
Zwarte roodstaart (I)

ZOOGDIEREN

Bunzing (R)(B)
Egel (B)
Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN BEDRIJVENTERREIN GORS

Categorie: industrie

Industriegebieden zijn qua natuurwaarden interessante leefgebieden voor stedelijke soorten. Met de vaak grote, hoge gebouwen, gecombineerd met open plekken en soms braakliggend terrein bieden deze leefgebieden volop variatie en habitats die op andere plekken zeldzamer zijn. Ook worden er in industriële gebieden vaker dan in bijvoorbeeld woonwijken plekken gedoogd waar de natuur wat mag verruigen. Dat komt de biodiversiteit ten goede.

Helemaal in het westen van Zwijndrecht ligt een klein industriegebied het bedrijventerrein Gors. Het ligt aan de Oude Maas en het Waaltje. Naast deze buurt liggen woonwijk Heerjansdam en Het buitenland en ander landbouwgebied.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De icoonsoorten die in alle industrie buurten worden verwacht zijn **scholekster**, **wilde bijen en hommels**, **zwarte roodstaart**, en **slechtvalk**. De scholekster, zwarte roodstaart en slechtvalk maken gebruik van gebouwen om te broeden.

Scholeksters maken met steentjes, schelpjes en takjes een kuiltje op het dak. Hooggelegen richels, nissen of nestkasten zijn een geschikt stedelijk alternatief voor slechtvalken. Bijkomend voordeel voor de slechtvalk is de aanwezigheid van duiven, een favoriete prooi.

De zwarte roodstaart broedt in holten in muren en maakt graag gebruik van speciale neststenen en nestkasten. De zwarte roodstaart is vooral te vinden in industriegebieden met braakliggend terrein. Braakliggend terrein, bij voorkeur met zandplekken, is ook belangrijk voor wilde bijen en hommels. Vooral als er ook voldoende bloemen nabij groeien voor hun voedsel.

NATUURWAARDEN BEDRIJVENTERREIN GORS

Categorie: industrie

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De icoonsoorten scholekster en zwarte roodstaart zijn hier waargenomen. Van de icoonsoorten wilde bijen en hommels en slechtvalk zijn geen waarnemingen bekend.

Het gebied is ook geschikt voor insecten zoals vlindersoorten en libellen. De meest waargenomen vogelsoorten zijn de putter, de ijsvogel en de oeverzwaluw. De oeverzwaluw heeft in 2017 in het gebied gebroed. Of dit nog steeds zo is, is niet bekend.

Andere bijzonder waarneming is meerdere waarnemingen van de ijsvogel, ter hoogte waar de Waal uitmondt in de Oude Maas. Mogelijk heeft het dier hier een vaste foerageerplek.

INSECTEN

Bruin zandoogje
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
IJsvogel
Keep (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Oeverloper (R)
Oeverzwaluw
Ooievaar (B)
Putter
Scholekster (I)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Zwarte roodstaart (I)

NATUURWAARDEN STERRENBEELDENBUURT-SCHILDERSBUURT-PLANETENBUURT-LANGERSTRAAT-PRINSESSENBUURT-HOVENIERSPLEIN

Categorie: woonwijk

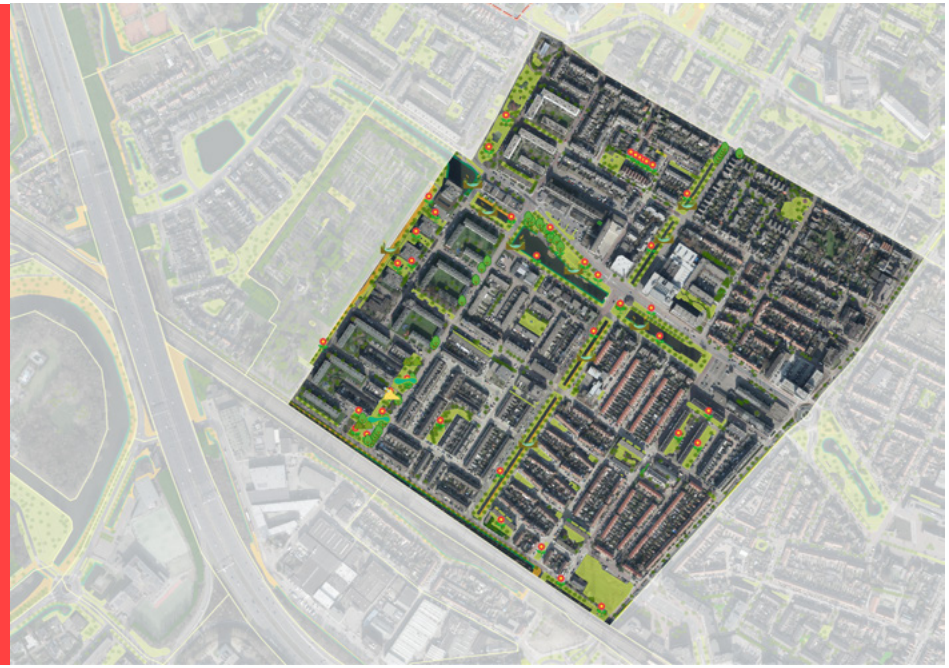

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Deze buurt bevindt zich in het westen van het centrum van Zwijndrecht. Er loopt een lange laan van essen langs Laurensvliet en langs de Burgemeester Jansenlaan ligt gazon met een watergang.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN STERRENBEELDENBUURT-SCHILDERSBUURT-PLANETENBUURT-LANGERSTRAAT-PRINSESSENBUURT-HOVENIERSPLEIN

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Ondanks de ligging van de buurt nabij het oude centrum zijn er toch relatief veel waarnemingen bekend, deels vanwege een aantal fervente waarnemers in hun eigen achtertuin. Daarnaast worden met name rondom de watergangen en bomen waarnemingen gedaan.

De waarnemingen betreffen met name diverse soorten vogels, planten en schietmotten. De icoonsoorten huismus, gierzwaluw, merel en egel zijn in deze buurt bekend. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn.

Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

AMFIBIEËN

Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Hooibeestje
Hydroptila (R)
Leptocerus (R)
Limnephilus (R)
Stenophylax (R)

PLANTEN

Bleeksporig bosviooltje
Gewone brunel
Gewone vogelmelk
Maarts viooltje
Zwenkdravik

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)(I)
Graspieper (R)
Grauwe kiekendief (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kleine mantelmeeuw
Kneu (R)
Kraanvogel (R)
Kramsvogel (R)
Merel (I)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Ringmus (R)
Roek (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zilvermeeuw (R)
Zwarte mees (R)
Zwarte wouw (B)

ZOOGDIEREN

Bosmuis (B)
Egel (B)(I)

NATUURWAARDEN SWANENDRIFT-ZUID-DE WERE-EEM-EN ZONNESTEIN-LIEVERSHIL

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Deze buurt bevindt zich in het noorden van het centrum van Zwijndrecht. Het is een typische woonwijk met afwisselend rijtjeshuizen en hoogbouw. Er loopt een laan met essen langs de Hoofdland en tussen de wijk en het winkelcentrum Walburg ligt een vijver waar regelmatig watervogels en amfibieën worden waargenomen.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN SWANENDRIFT-ZUID-DE WERE-EEM-EN ZONNESTEIN-LIEVERSHIL

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Ondanks de ligging van de buurt nabij het oude centrum zijn er toch relatief veel waarnemingen bekend, deels vanwege een aantal fervente waarnemers in hun eigen achtertuin. Daarnaast worden met name rondom de watergangen en bomen waarnemingen gedaan.

De waarnemingen betreffen met name diverse soorten vogels, planten en schietmotten. De icoonsoorten huismus, gierzwaluw, merel en egel zijn in deze buurt bekend. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

AMFIBIEËN

Bruine kikker (B)
Kleine watersalamander (B)

PLANTEN

Gewone brunel
Hazenpootje
Hemelboom
Kaal breukkruid
Knoopkruid
Smalle waterpest
Zeegroene rus

VOGELS

Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Koolmees
Krakeend
Kuifeend
Merel (I)
Ooievaar (B)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Visdief (R)
Wulp (R)

ZOOGDIEREN

Bunzing (R)(B)
Egel (B)(I)
Huisspitsmuis (B)

NATUURWAARDEN BALKENGAT-EUROPESEBUURT-STAATSLIEDENBUURT

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

In het noordoosten van Zwijndrecht ligt de buurt Balkengat-Europesebuurt-Staatsliedenbuurt. Deze buurt grenst aan het centrum en aan Noordpark en wordt omsloten door de Ringdijk. Balkengat ligt aan het gelijknamige binnenwater van de Oude Maas.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN BALKENGAT-EUROPESEBUURT-STAATSLIEDENBUURT

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

In deze buurt worden er relatief veel watervogels waargenomen bij het Balkengat, zoals dodaars en kuifeend. In het Balkengat is ook de bever gezien. Daarnaast worden met name langs de Ringdijk, rondom de watergangen en bomen waarnemingen gedaan.

De waarnemingen betreffen met name diverse soorten vogels en planten. De icoonsoorten huismus, gierzwaluw, merel en egel zijn in deze buurt waargenomen. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

AMFIBIEËN

Bruine kikker (B)
Gewone pad (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Vroege glazenmaker

PLANTEN

Grasklokje
Poelruit
Wilde marjolein
Zulte

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Dodaars
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kramsvogel (R)
Kuifeend
Merel (I)
Ooievaar (B)
Ringmus (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Visdief (R)
Wintertaling (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Egel (B)
Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN OFFICIERVLIET-PILOTENBUURT

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Officiervliet-Pilotenbuurt bevindt zich tussen Ter Steeghe en de begraafplaats Noord. Het openbaar groen in deze buurt bestaat voor een groot deel uit gazon en de dominante boomsoorten zijn de gewone es en de moerascipres. Langs de Officiersvlietstraat ligt er een vijver.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN OFFICIERVLIET-PILOTENBUURT

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse soorten vogels en planten. De icoonsoorten huismus, gierzwaluw, merel en egel zijn in deze buurt waargenomen. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

Een andere bijzondere waarneming betreft de bedreigde blauwzwarte houtbij, een zeldzame bijensoort her en der verspreid in Nederland wordt aangetroffen. Deze bij komt voor op zonnige plekken met nestmogelijkheden (dood hout).

INSECTEN

Blauwzwarte houtbij
Limnephilus (R)

VOGELS

Scholekster
Merel (I)
Houtduif
Boomvalk (R)(B)
Grote lijster (R)
Huismus (R)(B)(I)
Visdief (R)
Zwarte mees (R)
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)
Sperwer (B)

ZOOGDIEREN

Egel (B)(I)

NATUURWAARDEN CORRIDOR

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Deze kleine buurt ligt net ten zuiden van het treinstation, in het verlengde van Brugweg. Het ligt ingebed tussen de A16 en het spoor en grenst aan industriegebied Develpoort.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN CORRIDOR

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Gezien de ligging nabij infrastructuur en industriegebied maakt dat er in deze wijk ook soorten worden waargenomen die meer met deze biotopen worden geassocieerd, zoals de buizerd en torenvalk. Maar uiteraard mogen ook de egel, gierzwaluw en huismus als icoonsoorten van de woonwijk niet ontbreken.

Van de gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend. Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

Daarnaast zijn er in deze buurt groeiplaatsen van diverse bijzondere plantensoorten bekend, waaronder de bedreigde beemdkroon.

INSECTEN

Bruine winterjuffer
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Beemdkroon (R)
Beemdooievaarsbek
Gewone brunel
Grote ratelaar
Kleine pimpernel / Moespimpernel
Wilde marjolein

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)(I)
Goudplevier (R)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Grutto (R)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kneu (R)
Kramsvogel (R)
Merel (I)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Ringmus (R)
Sijs
Slobeend (R)
Sperwer (B)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Zeearend (R)
Zwarte mees (R)
Zwarte stern (R)
Zwarte wouw (B)

ZOOGDIEREN

Egel (B)(I)

NATUURWAARDEN OUDELAND EN MEUBELMAKER–SONATE–KLARINETSINGEL-DE AS

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Deze buurt ligt midden in Zwijndrecht aan de Devel. De wijk wordt omringd door de componistenbuurt en veel groen, zoals park Molenvliet en het Develbos. Het Munnikepark in het zuiden van de buurt biedt leefruimte aan veel soorten planten en dieren. Het wordt beheerd door de vereniging Arboretum Munnike Park.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN OUDELAND EN MEUBELMAKER–SONATE–KLARINETSINGEL-DE AS

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Door de aanwezigheid van veel (nabijgelegen) groene gebieden en de activiteiten van de vereniging Arboretum Munnike Park worden er in deze buurt veel (bijzondere) soorten waargenomen. In deze buurt zijn de icoonsoorten huismus, gierzwaluw, merel en egel waargenomen. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn.

Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

Daarnaast zijn er groeiplaatsen van diverse bijzondere plantensoorten bekend, waaronder de bedreigde bolderik, gulden sleutelbloem en kleine ratelaar. Deze soorten staan hier echter buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied. Van nature komen deze meer voor in de kalrijke delen van zuidoost Nederland. Zeer waarschijnlijk zijn deze in het verleden hier uitgezaaid, want ze wordt ook als sierplant gebruikt.

Een andere bijzondere waarneming betreft de roodrandzandbij, een zeldzame bijensoort waarvan het Nederlandse bolwerk zich in de Biesbosch bevindt.

AMFIBIEËN

Kleine watersalamander (B)
Bruine kikker (B)
Gewone pad (B)

INSECTEN

Vroege glazenmaker
Argusvlinder
Bruin zandoogje
Roodrandzandbij (R)

PLANTEN

Aardbeiklaver
Bolderik (R)
Daslook
Gele ganzenbloem
Gewone brunel
Gewone dotterbloem
Gulden sleutelbloem (R)
Kleine ratelaar (R)
Moeraslantaarn (E)
Reuzenberenklauw (E)
Smalle waterpest (E)
Stengelloze sleutelbloem (R)
Stijf hardgras
Waterdrieblad (R)
Zeegroene rus
Zomerklokje (R)

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)

NATUURWAARDEN OUDELAND EN MEUBELMAKER–SONATE–KLARINETSINGEL-DE AS

Categorie: woonwijk

Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Koekoek (R)
Koolmees
Kraanvogel (R)
Kramsvogel (R)
Merel (I)
Ooievaar (B)
Pimpelmees
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Visdief (R)
Wespendief (B)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bunzing (R)(B)
Egel (B)(I)
Haas (R)(B)

NATUURWAARDEN COMPONISTENBUURT

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

De componistenbuurt is een woonwijk met veel water en groen in de nabijheid. Ten noorden grenst de wijk aan park Molenvliet en de Devel scheidt de wijk van het Develpark. Er loopt een watergang dwars door de wijk tussen de Valeriussingels die bijdraagt aan de groenblauw structuur.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN COMPONISTENBUURT

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Er zijn in deze buurt minder waarnemingen in de NDFF ingevoerd dan in de aan de westzijde grenzende buurt. Dit komt waarschijnlijk omdat er minder groene gebieden in deze buurt liggen en/of omdat de groenstructuren die er zijn vooral gazon betreft.

De waarnemingen betreffen met name de meest kenmerkende stadsvogels, waaronder de icoonsoorten huismus, gierzwaluw en merel. Ook de egel is waargenomen. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

In het noorden van de buurt is langs een watergang een groeiplaats bekend van de vrij zeldzame bijenorchis. Dit is een kenmerkende soort van kalkgraslanden in Zuid-Limburg, maar wordt de laatste decennia in toenemende mate ook in het westen van Nederland gevonden. Hier groeit deze orchidee in wegbermen, langs sloten en op industrieterreinen (FLORON, 2022).

Daarnaast zijn er ook twee groeiplaatsen bekend van twee invasieve exoten: parelvederkruid en reuzenbalsamien.

AMFIBIEËN

Gewone pad (B)

PLANTEN

Akkerklokje
Basterdhyacint
Bijenorchis
Maarts viooltje
Parelvederkruid (E)
Reuzenbalsemien (E)
Vijfdelig kaasjeskruid

VOGELS

Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Huismus (R)(B)(I)
Koolmees
Merel (I)
Ooievaar (B)
Sperwer (B)
Turkste tortel
Visdief (R)

ZOOGDIEREN

Egel (B)

NATUURWAARDEN WESTKEETSHAVEN-EURYZA-BURGEMEESTER DOORNPLEIN-VEILINGTERREIN-JULIANADORP-PRINS BERNHARDSTRAAT-VEERPLEIN

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

De buurt ligt omsloten door woonwijken en wordt aan de zuidoostkant begrenst door de Oude Maas. In deze buurt ligt het centrum van Zwijndrecht met het gemeentehuis en het treinstation. De buurt heeft relatief weinig groen, voornamelijk haagbeuken en wat lindes. Langs de Ringdijk is ruw gras aanwezig.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN WESTKEETSHAVEN-EURYZA-BURGEMEESTER DOORNPLEIN-VEILINGTERREIN-JULIANADORP-PRINS BERNHARDSTRAAT-VEERPLEIN

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Ondanks de ligging van de buurt in het oude centrum zijn er toch relatief veel waarnemingen bekend, grotendeels vanwege twee fervente waarnemers aan de Lodewijk van Nassaustraat en de Juliana van Stolbergstraat.

De waarnemingen betreffen met name diverse soorten vogels en planten, waaronder de icoonsoorten huismus, gierzwaluw en merel. Ook de egel komt is deze buurt voor. Van de icoonsoorten gewone dwergvleermuis en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt. De ringdijk is een geschikte potentiele locatie voor bloemrijke bermen.

Bij het park aan de Willem van Oranjelaan is de alpenwatersalamander waargenomen. Deze soort is weliswaar beschermd, maar betreft in Zwijndrecht een niet wilde populatie (waarschijnlijk hier voorkomend door ontsnapping uit een vijver).

AMFIBIEËN

Alpenwatersalamander (B)
Bruine kikker (B)
Groene kikker (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Bruine winterjuffer
Groot dikkopje
Heideblauwtje (R)
Hydroptila
Hydroptila (R)
Limnephilus (R)
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Geel walstro
Gevlekte aronskelk
Gewone agrimonie (R)
Gewone margriet
Gewone vogelmelk
Groot streepzaad
Grote centaurie
Hazenpootje
Hemelboom
Kleine pimpernel / Moespimpernel
Maarts viooltje
Mispel
Paarse morgenster
Rapunzelklokje (R)
Rode watereprijs
Ruwe bies
Veldsalie (R)
Wilde marjolein
Wondklaver
Zeegroene rus
Zwenkdravik

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)

NATUURWAARDEN WESTKEETSHAVEN-EURYZA-BURGEMEESTER DOORNPLEIN-VEILINGTERREIN-JULIANADORP-PRINS BERNHARDSTRAAT-VEERPLEIN

Categorie: woonwijk

Ekster
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)(I)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Koolmees
Kraanvogel (R)
Kramsvogel (R)
Merel (I)
Ooievaar (B)
Pijlstaart (R)
Slechtvalk (B)
Sperwer (B)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zwarte kraai
Zwarte mees (R)
Zwarte wouw (B)

ZOOGDIEREN

Egel (B)(I)
Huisspitsmuis (B)

NATUURWAARDEN VEERPLEIN-OOSTKEETSHAVEN-SLAGVELD-OUD EN GERBRANDYPLEIN-WALBURG

Categorie: woonwijk

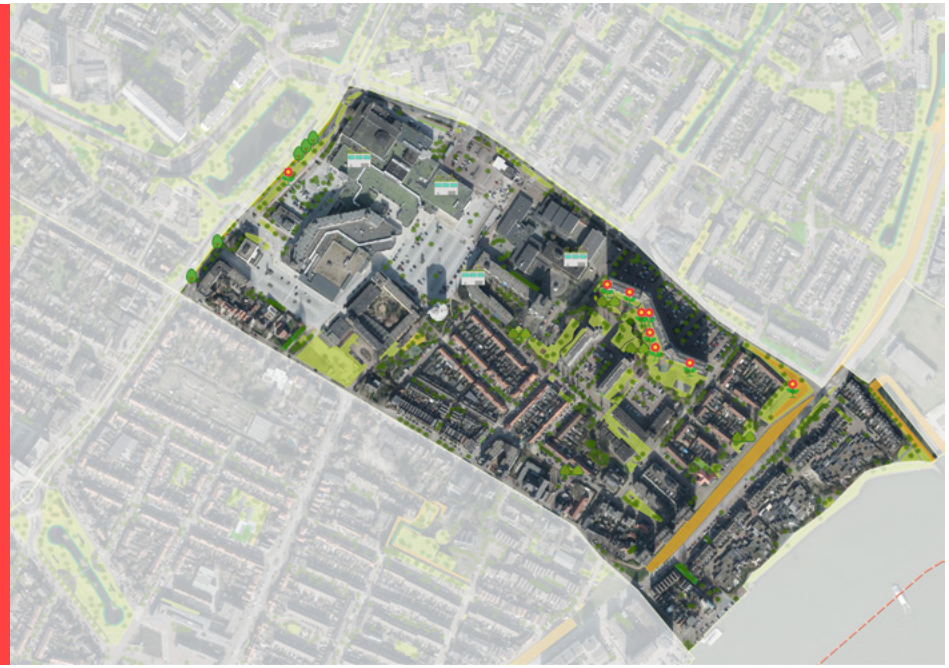

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Deze buurt ligt net ten noorden van het centrum en omvat het winkelcentrum Walburg, het Walburg College, wat hoogbouw en de bebouwing buitendijks.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN VEERPLEIN-OOSTKEETSHAVEN-SLAGVELD-OUD EN GERBRANDYPLEIN-WALBURG

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Bijzondere waarneming in deze buurt betreft die van de icoonsoort gewone dwergvleermuis. Het betreft vooral waarnemingen van jagende individuen rond de bomen aan de Gerbrandyplein, Wilgenstraat, Slagveld en de Onderdijkseweg. Verblijfplaatsen zijn niet bekend.

De waarnemingen betreffen verder met name diverse soorten vogels en planten, waaronder de icoonsoorten huismus en gierzwaluw. Ook de egel is deze buurt waargenomen. Van de icoonsoorten merel en bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Hoewel niet waargenomen, wordt aangenomen dat de merel in deze buurt wel voorkomt. Het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt. De ringdijk is een geschikte potentiele locatie voor bloemrijke bermen. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

PLANTEN

Gewone brunel
Groot streepzaad
Kleine leeuwenbek
Ruige weegbree (R)
Steenanjer (R)

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Gierzwaluw (B)(I)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grutto (R)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kleine mantelmeeuw
Kramsvogel (R)
Sperwer (B)
Stormmeeuw
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Egel (B)(I)
Gewone dwergvleermuis (B)(I)

NATUURWAARDEN VERZETSHELDENBUURT-DICHTERSBUURT-ZEEHELDENBUURT-KAPITEINSFLATS-KOLONIENBUURT-MEERDERVOORT

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

De buurt ligt in het zuiden van Zwijndrecht en wordt aan de zuidzijde begrensd door de Lindtsedijk. Deze buurt heeft niet veel bos of park in de nabijheid, maar heeft wel mooie lanen en watergangen die deel uitmaken van de blauwe dooradering en de hoofdboomstructuur.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN VERZETSHELDENBUURT-DICHTERSBUURT-ZEEHELDENBUURT-KAPITEINSFLATS-KOLONIENBUURT-MEERDERVOORT

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De icoonsoort huismus is de meest waargenomen soort in deze buurt. Ook de icoonsoort gewone dwergvleermuis is deze buurt waargenomen. Verblijfplaatsen zijn niet bekend.

De waarnemingen betreffen verder met name diverse soorten vogels en planten, waaronder de icoonsoorten gierzwaluw en merel. Ook de egel komt in deze buurt voor. Van de icoonsoort bruin blauwtje zijn geen waarnemingen bekend.

Het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt. De Lindtsedijk is een geschikte potentiele locatie voor bloemrijke bermen. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

INSECTEN

Hooibeestje

PLANTEN

Gewone brunel
Gewone dotterbloem
Gewone margriet
Gewone veldsla
Hangende zegge
Scherpe zegge
Wondklaver
Zeegroene rus

VOGELS

Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Merel (I)
Slechtvalk (B)
Sperwer (B)
Spreeuw
Visdief (R)
Wulp (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bosmuis (B)
Egel (B)(I)
Gewone dwergvleermuis (B)(I)

NATUURWAARDEN BLOEMENBUURT-SINHOVEN-DE LUS

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Betreffende buurt bevindt zich in het zuiden van Zwijndrecht. De buurt wordt aan de noordoostzijde begrensd door de A16, het Develsteincollege en het Develpark. Ten zuiden van de Lindtsedijk ligt het industriegebied Groote Lindt in het zuiden. Er lopen groene lanen en watergangen langs veel van de grotere wegen, maar het merendeel van het groen in deze woonwijk bestaat uit gras.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN BLOEMENBUURT-SINHOVEN-DE LUS

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Bijzondere waarneming in deze buurt betreft die van de icoonsoort bruin blauwtje. Ook de icoonsoort gewone dwergvleermuis is deze buurt foeragerend waargenomen. Verblijfplaatsen zijn niet bekend. Ook de egel komt in deze buurt voor.

Waarnemingen van icoonsoorten gierzwaluw, huismus en merel ontbreken. Hoewel deze soorten niet zijn waargenomen, wordt aangenomen dat ze in deze buurt wel voorkomen omdat ze in aangrenzende buurten wel (in grote aantallen) bekend zijn. Nader onderzoek kan hier meer duidelijkheid over geven.

Het juiste beheer kan de naam van de wijk eer aan doen en leiden tot prachtige bloemrijke velden en bermen. Mooi voor het oog, maar ook goed voor soorten zoals het bijzondere bruin blauwtje dat hier is waargenomen. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

INSECTEN

Bruin blauwtje (R)(I)
Oranje zandoogje (R)

PLANTEN

Gewone brunel
Gewone veldsla
Reuzenberenklauw (E)
Vroege haver

VOGELS

Ekster
Boerenzwaluw (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Ooievaar (B)
Sperwer (B)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Egel (B)
Gewone dwergvleermuis (B)(I)
Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN VOGELBUURT

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

De Vogelbuurt ligt tussen Groote Lindt en het Develpark in.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*
De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN VOGELBUURT

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De icoonsoort merel is heel toepasselijk de meest waargenomen soort in deze buurt. De waarnemingen betreffen verder met name diverse andere vogelsoorten, waaronder de icoonsoorten gierzwaluw en merel. Ook de egel komt in deze buurt voor. De vogels en andere soorten maken gebruik van de bomen die vooral aan de randen van de buurt aanwezig zijn. Langs de Lindtsedijk, de Kerkweg en richting het Develpark staan mooie lanen van bomen, zoals es en zomereik.

Van de icoonsoort bruin blauwtje en gewone dwergvleermuis zijn geen waarnemingen bekend. Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn.

Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt.

De ringdijk en het vele gazon zijn een geschikte potentiele locatie voor bloemrijke bermen en kruidenrijk gras. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

INSECTEN

Oranje zandoogje (R)(I)
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Lelietje-van-dalen
Reuzenberenklauw (E)

VOGELS

Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)
Huismus (R)(B)(I)
Koolmees
Kramsvogel (R)
Merel (I)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Zwarte kraai

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Bunzing (R)(B)
Egel (B)(I)

NATUURWAARDEN BOSHUIZEN-RECHTEREN-MOERMON-ASSUMBURG-LUNENBURG-HILVERBEEK-DEVELZIJDE NEDERHOVEN

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

De buurt Nederhoven ligt aan de rand van de bebouwde kom van Zwijndrecht. De wijk wordt geheel omringd door een groenblauw structuur die loopt langs Kerkweg, Geerweg en Munnikensteeg. Midden in de wijk bevindt zich een groen hart, een park. De beplanting die hier voorkomt is heel divers en bestaat uit onder andere eiken, lindes, els, plataan, berk, esdoorn en heel veel essen. Veel soorten maken gebruik van deze groene en blauwe structuren.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN BOSHUIZEN-RECHTEREN-MOERMON-ASSUMBURG-LUNENBURG-HILVERBEEK-DEVELZIJDE NEDERHOVEN

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse vogelsoorten, waaronder de icoonsoorten huismus, gierzwaluw en merel. Ook de egel komt in deze buurt voor. Van de icoonsoort bruin blauwtje en gewone dwergvleermuis zijn geen waarnemingen bekend.

Dat er van de gewone dwergvleermuis geen waarnemingen bekend zijn, is niet zo gek. Dit heeft waarschijnlijk zijn oorzaak in het feit dat vleermuizen door de doorsnee wijkbewoner zonder batdetector niet op soort te herkennen zijn. Wel zijn er drie dode ruige dwergvleermuizen gevonden, wat een indicatie is dat deze soort mogelijk in de omgeving voorkomt.

Ook het bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt. De ringdijk en het vele gazon zijn een geschikte potentiele locatie voor bloemrijke bermen en kruidenrijk gras. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

Opmerkelijke waarnemingen zijn verder de ruige dwergvleermuis, bever, bunzing en wezel. De marterachtigen komen waarschijnlijk hier voor vanwege de ligging van de buurt nabij het buitengebied waar ze rust, schuilgelegenheid en voedsel vinden. De bever is waarschijnlijk een avonturier die vanuit de Oude Maas het binnenland verkende.

AMFIBIEËN

Bruine kikker (B)
Gewone pad (B)
Groene kikker (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Vierlijneendagsvlieg (R)
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Bittere veldkers
Gewone vogelmelk
Lidsteng
Maarts viooltje
Paarse morgenster
Stekelbrem (R)
Stijf hardgras
Tongvaren

VOGELS

Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)(I)
Grote gele kwikstaart (B)
Huismus (R)(B)(I)
Koekoek (R)
Koolmees
Kraanvogel (R)
Kramsvogel (R)
Merel (I)
Ooievaar (B)
Ransuil (R)(B)
Slobeend (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Bosmuis (B)
Bunzing (R)(B)
Egel (B)(I)
Huisspitsmuis (B)
Ruige dwergvleermuis (B)
Wezel (R)(B)

NATUURWAARDEN HEERJANSDAM

Categorie: woonwijk

Woonwijken zijn er in allerlei vormen en maten. Woonwijken met oude gebouwen bieden van nature vaak ruimte aan gebouwbewonende soorten zoals sommige vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Maar juist ook moderne gebouwen kunnen interessant zijn voor veel soorten wanneer ze natuurinclusief zijn ingericht. De al dan niet aanwezige groenstructuren en type beplanting zegt veel over de soorten die er kunnen voorkomen.

Helemaal ten westen in gemeente Zwijndrecht ligt Heerjansdam. Deze dorpskern wordt begrensd door landelijk gebied, bedrijventerrein Gors, een sportcomplex en het Waaltje.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **gewone dwergvleermuis**, de **gierzwaluw** en de **huismus** zijn gebouwbewonende soorten. Ze zijn afhankelijk van dakpannen of spouwen voor hun verblijfplaatsen. De vleermuis en de zwaluw zijn goede vliegers die insecten eten.

Deze soorten zullen profiteren van bloemrijk gras en andere vegetatie die insecten aantrekt. Insecten zoals het **bruin blauwtje**, een bijzondere vlindersoort die voorkomt in open landschap en overwintert in de strooisellaag.

Ook de **egel** en de **merel** zijn te vinden in de strooisellaag. De egel gebruikt de beschutting om te overwinteren. En beide soorten gebruiken de strooisellaag op zoek naar voedsel.

NATUURWAARDEN HEERJANSDAM

Categorie: woonwijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Door de unieke ligging maakt dat er veel soorten voorkomen in Heerjansdam die in andere woonwijken ontbreken.

Van gewone dwergvleermuis is één verblijfplaats bekend. Verder zijn er foeragerende ruige en gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ook de aanwezigheid van indicatorsoorten huismus, gierzwaluw, merel en egel zijn bekend.

Aan de rand van de dorpskern groeit krabbenscheer in de watergangen. Een andere zeldzame plant is tripmadam. De westgrens van deze Europese soort ligt bij Nederland en België. De soort is zeldzaam in het rivierengebied en aangrenzende gebieden en is elders zeer zeldzaam (FLORON, 2022).

De icoonsoort bruin blauwtje is een minder herkenbare soort, maar de afwezigheid van waarnemingen kan hier ook komen doordat er weinig bloemrijke bermen en kruidenrijke tuinen zijn in deze buurt. Op de natuurkansen pagina worden de kansen voor verbetering van het leefgebied van deze (en de andere) icoonsoorten verder besproken.

AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Bruine kikker (B)
Geelbuikschildpad
Gewone pad (B)
Kleine watersalamander (B)
Roodwangschildpad

INSECTEN

Glassnijder

PLANTEN

Gele kornoelje (R)
Gewone brunel
Goudhaver
Krabbenscheer (R)
Maarts viooltje
Schijnraket (R)
Smalle waterpest
Tripmadam (R)

VOGELS

Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Brilduiker (R)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)(I)
Graspieper (R)
Grauwe vliegenvanger (R)
Grote gele kwikstaart
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)(I)
Huiszwaluw (R)
Iberische tjiftjaf
Keep (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Koolmees
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Merel (I)
Nachtegaal (R)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Roodhalsfuut (R)
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Wespendief (B)
Wulp (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Egel (B)(I)
Gewone dwergvleermuis (B)(I)
Haas (R)(B)
Huisspitsmuis (B)
Ruige dwergvleermuis (B)
Wezel (R)(B)

NATUURWAARDEN WATERZUIVERING

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

Het rioolwaterzuiveringsgebouw in Zwijndrecht in het zuidwesten van de gemeente wordt omringd door de natuurlijke omgeving van de Hooge Nesse.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN WATERZUIVERING

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Dit bosrijke gebied is een juweel voor de soortenrijkdom. Zowel de icoonsoort ransuil als de nachtegaal zijn hier waargenomen, evenals verschillende beschermde en bijzondere soorten. Er zijn geen waarnemingen van icoonsoorten boomklever en rosse vleermuis bekend.

Een andere bijzondere waarneming betreft de roodrandzandbij, een zeldzame bijensoort waarvan het Nederlandse bolwerk zich in de Biesbosch bevindt. Ook zijn er groeiplaatsen bekend van de vrij zeldzame bijenorchis. Dit is een kenmerkende soort van kalkgraslanden in Zuid-Limburg, maar wordt de laatste decennia in toenemende mate ook in het westen van Nederland gevonden. Hier groeit deze orchidee in wegbermen, langs sloten en op industrieterreinen (FLORON, 2022).

Op het terrein zijn verder territoria van de bruine kiekendief en de (jaarrond beschermde) buizerd, boomvalk, havik, sperwer en gierzwaluw vastgesteld.

AMFIBIEËN

Gewone pad (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Argusvlinder
Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Glassnijder
Groot dikkopje
Hooibeestje
Limnephilus (R)
Oranje zandoogje (R)
Roodrandzandbij (R)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Akkerklokje
Bijenorchis
Borstelkrans
Gele kornoelje (R)
Gewone brunel
Gewone margriet
Gewone salomonszegel
Gewone veldsla
Gewone vogelmelk
Groot streepzaad
Grote tijm
Gulden sleutelbloem (R)
Hazenpootje
Kamgras (R)
Kartuizer anjer (R)(B)
Kleine leeuwenbek
Knoopkruid
Korenbloem (R)
Maarts viooltje
Moerasstruisgras
Reuzenberenklauw (E)
Reuzenpaardenstaart
Wilde kievitsbloem (R)
Witte munt (R)
Zeegroene rus

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Draaihals (R)

NATUURWAARDEN WATERZUIVERING

Categorie: bos en park

Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Grasmus
Graspieper (R)
Grauwe vliegenvanger (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Nachtegaal (R)(I)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Ransuil (R)(B)
Roek (B)
Roerdomp (R)
Slobeend (R)
Smient (R)
Snor (R)
Sperwer (B)
Spotvogel (R)
Tapuit (R)
Tjiftjaf
Torenvalk (R)
Veldleeuwerik (R)
Velduil (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Winterkoning
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)
Egel (B)
Gewone dwergvleermuis (B)
Ree (B)
Veldmuis (B)
Vos (B)
Wezel (R)(B)

NATUURWAARDEN BEGRAAFPLAATS NOORD

Categorie: bos en park

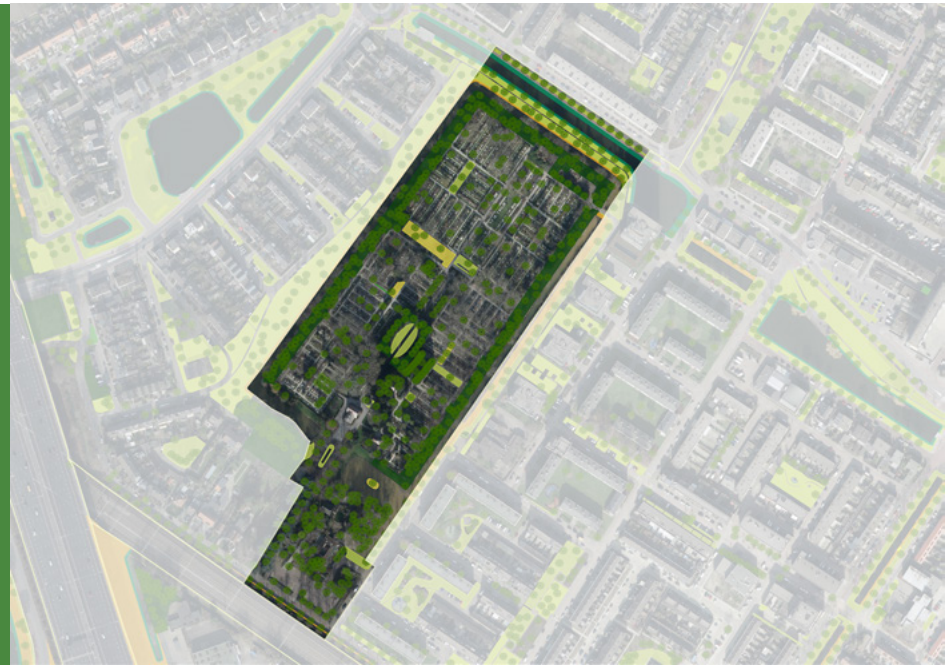

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

Deze begraafplaats bevindt zich ten westen van het centrum. Het is een zee van groen en rust te midden van de woonwijken en het drukke verkeer. Met voornamelijk beuk, es, esdoorn, eik en taxus heeft deze kleine wijk volop te bieden voor bos en park soorten.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN BEGRAAFPLAATS NOORD

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse vogelsoorten, waaronder de icoonsoort boomklever en een aantal spechten. Er zijn geen waarnemingen van icoonsoorten nachtegaal, ransuil en rosse vleermuis bekend.

PLANTEN

Gewone brunel

VOGELS

Appelvink
Boomklever (I)
Buizerd (B)
Groene specht
Grote bonte specht
Grote gele kwikstaart (B)
Keep (R)
Kneu (R)
Kramsvogel (R)
Ooievaar (B)
Sperwer (B)
Visdief (R)
Vuurgoudhaan
Zwarte mees (R)

NATUURWAARDEN DE HOGE DEVEL

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

De Hoge Devel is het Develpark. Dit is het groene hart van Zwijndrecht. De Devel stroomt om het park heen en verbindt het gebied via een groenblauwstructuur met andere groenstructuren in de gemeente. De Hoge Devel bestaat uit een combinatie van gazon en bosplantsoen. Z

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN DE HOGE DEVEL

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse vogelsoorten. Zowel water- als bossoorten worden hier waargenomen waaronder de icoonsoort boomklever en verschillende eendensoorten. Er zijn geen waarnemingen van icoonsoorten nachtegaal, ransuil en rosse vleermuis bekend.

INSECTEN

Vroege glazenmaker

PLANTEN

Bosbies
Daslook
Haagbeuk

VOGELS

Appelvink
Boomklever (I)
Boomkruiper
Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)
Grote gele kwikstaart (B)
Keep (R)
Kramsvogel (R)
Pimpelmees
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Sperwer (B)
Visdief (R)
Vuurgoudhaan
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Egel (B)

NATUURWAARDEN PARK MOLENVLIET

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

Park Molenvliet is een groene en waterrijke buurt die het industriegebied Molenvliet en het achterliggende spoor scheidt van de woonwijken in het zuiden. Naast de begraafplaats en sportvelden heeft park Molenvliet een grote vijver in het midden en doorkruisen en omringen watergangen het groen. De vegetatie bestaat uit gazon, ruigte, bosplantsoen en heesters. Deze afwisseling komt de natuurwaarden ten goede.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN PARK MOLENVLIET

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse algemeen voorkomende vogelsoorten en een aantal planten. Zowel water- als bossoorten worden hier waargenomen, koolmees, matkop en zwarte mees en verschillende eendensoorten. Er zijn geen waarnemingen van icoonsoorten boomklever, nachtegaal, ransuil en rosse vleermuis bekend. In het gebied zijn ook bunzing en egel waargenomen.

Daarnaast zijn er groeiplaatsen van diverse bijzondere plantensoorten bekend, waaronder de bedreigde bolderik. Deze soort staat hier echter buiten hun natuurlijke biotoop. Van nature groeit bolderik in rogge- en wintergraanakkers, maar ze wordt ook als sierplant gebruikt. De plant was wereldwijd verspreid als graanonkruid, maar is overal zeer sterk achteruit gegaan (FLORON, 2022).

INSECTEN

Oranje zandoogje (R)
Bruin zandoogje
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Bolderik (R)
Cipreswolfsmelk
Gewone brunel
Knoopkruid
Rietorchis
Vijfdelig kaasjeskruid

VOGELS

Buizerd (B)
Ekster
Gierzwaluw (B)
Goudplevier (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Huismus (R)(B)
Keep (R)
Koolmees
Matkop (R)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Wintertaling (R)
Zwarte kraai
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bunzing (R)(B)
Egel (B)
Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN DEVELBOS-POLDERBOS-MOLENWEI

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN DEVELBOS-POLDERBOS-MOLENWEI

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Het grote Develbos met de Kijfhoekvijver is een trekpleister voor mens en dier. De icoonsoorten nachtegaal, ransuil en rosse vleermuis zijn in het gebied waargenomen. De boomklever is er niet bekend, maar wordt er wel verwacht. In andere, nabijgelegen bos en park buurten wordt deze vogel regelmatig wel gezien.

Of het om een verblijfplaats van een rosse vleermuis gaat, is niet bekend. Van de ransuil zijn er jonge vogels roepend waargenomen, mogelijk dat hier zelfs een nestlocatie aanwezig is.

Ook tal van water- en moerasvogels, zoals rietzanger, kuifeend, bruine kiekendief en blauwe reiger komen hier voor. Ook bosvogels, zoals de tjiftjaf worden hier waargenomen. Het molenwei deel trekt soorten aan die houden van openland en struweel zoals haas, hooibeestje en grasmus.

Daarnaast zijn er groeiplaatsen van diverse bijzondere plantensoorten bekend, waaronder de vrij zeldzame moeraskruiskruid en sterk achteruitgegane waterscheerling. Deze soorten hebben als voorkeursbiotoop respectievelijk natte ruigten en voedselrijke oevers (FLORON, 2022).

AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Bastaardkikker (B)
Gewone pad (B)
Groene kikker (B)
Lettersierschildpad (E)

INSECTEN

Argusvlinder
Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Glassnijder
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Gele kornoelje (R)
Gulden sleutelbloem (R)
Haagbeuk
Maarts viooltje
Moeraskruiskruid (R)
Reuzenberenklauw
Stengelloze sleutelbloem (R)
Waterscheerling (R)
Wegedoorn

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Brilduiker (R)
Bruine kiekendief
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Grauwe vliegenvanger (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote karekiet (R)
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)

NATUURWAARDEN DEVELBOS-POLDERBOS-MOLENWEI

Categorie: bos en park

Kerkuil (B)
Klapekster (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Nachtegaal (R)(I)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Pijlstaart (R)
Ransuil (R)(B)(I)
Ringmus (R)
Roerdomp (R)
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Snor (R)
Sperwer (B)
Spotvogel (R)
Tjiftjaf
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wielewaal (R)
Wilde zwaan (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zomertaling (R)
Zwarte mees (R)
Zwarte stern (R)

ZOOGDIEREN

Bunzing (R)(B)
Egel (B)
Haas (R)(B)
Huisspitsmuis (B)
Konijn (R)(B)
Ree (B)
Rosse woelmuis (B)
Veldmuis (B)

NATUURWAARDEN WAALBOS RIJSOORD

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

Helemaal in het noordwesten van Zwijndrecht ligt het Waalbos Rijsoord. Het gebied is parkachtig met ruige en natte elementen en wordt omringd door agrarisch gebied.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN WAALBOS RIJSOORD

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Het Waalbos Rijsoord heeft gevarieerde, natte en insectenrijke gebieden met open delen en een struweel- en loofboombegroeiing, Dit maakt het gebied een geliefde plek voor veel bijzondere vogelsoorten, waaronder roodborsttapuit, bosrietzanger, paapje, porseleinhoen en blauwborst.

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse vogelsoorten, waaronder de icoonsoorten nachtegaal en ransuil. De boomklever en rosse vleermuis zijn er niet bekend.

Daarnaast is er een groeiplaats bekend van de sterk achteruitgegane waterscheerling. Deze soort heeft als voorkeursbiotoop voedselrijke oevers (FLORON, 2022).

AMFIBIEËN

Bastaardkikker (B)
Gewone pad (B)
Groene kikker (B)
Meerkikker (B)

INSECTEN

Argusvlinder
Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Echte koekoeksbloem
Groot streepzaad
Grote ratelaar
IJzerhard
Paarse morgenster
Rode watereprijs
Smalle waterpest
Waterscheerling (R)
Waterviolier
Zeegroene rus

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Bosrietzanger
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grutto (R)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Kemphaan (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kraanvogel (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Nachtegaal (R)(I)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Porseleinhoen (R)
Ransuil (R)(B)(I)
Ringmus (R)
Roodborsttapuit
Slechtvalk (B)

NATUURWAARDEN WAALBOS RIJSOORD

Categorie: bos en park

Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Spotvogel (R)
Steltkluut (R)
Tapuit (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Velduil (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wintertaling (R)
Zomertaling (R)

ZOOGDIEREN

Bunzing (R)(B)
Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN DE MUNNIKENDEVEL

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

Deze buurt is vernoemd naar de kreek die langs het gebied loopt. Het is in beheer bij Staatsbosbeheer en hoort officieel bij het Develbos dat ten noorden van deze buurt ligt. De Munnikendevel is een park waar veel wordt paardgereden. Het bestaat uit een combinatie van ruigte dat over aan het gaan is in jong bos, en gras.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN DE MUNNIKENDEVEL

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse vogelsoorten, waaronder de icoonsoorten nachtegaal en ransuil. De boomklever en rosse vleermuis zijn er niet bekend. Daarnaast is er een groeiplaats bekend van de sterk achteruitgegane waterscheerling. Deze soort heeft als voorkeursbiotoop voedselrijke oevers (FLORON, 2022).

AMFIBIEËN

Gewone pad (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Argusvlinder
Bruin blauwtje (R)
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Gewone margriet
Korenbloem (R)
Paarse morgenster

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Groene specht
Grote gele kwikstaart (B)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Ooievaar (B)
Ransuil (R)(B)(I)
Slobeend (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Veldleeuwerik (R)
Zomertortel (R)

ZOOGDIEREN

Haas (R)(B)
Veldmuis (B)

NATUURWAARDEN NOORDZIJDE DE HOGE DEVEL

Categorie: bos en park

Bossen en parken worden geassocieerd met biodiversiteit. En terecht. Bossen, of het stedelijk equivalent bosplantsoenen, en parken hebben een hoge natuurwaarde. Dit komt vanwege de aanwezigheid van verschillende vegetatielagen (zoom-mantel-kern) die met elkaar in verbinding staan. Dat biedt ruimte voor een hoge soortenrijkdom. Bos en park biedt voortplantings- en verblijfplaatsen voor insecten, vogels, amfibieën, reptielen, vleermuizen en andere zoogdieren.

Deze wijk ligt net ten noorden van de componistenbuurt, aan het water van de Devel. Zoals de naam doet vermoeden ligt het ook ten noorden van De Hoge Devel en vormt een belangrijke verbinding tussen De Hoge Devel en Park Molenvliet en het achterliggende Develbos. Noordzijde De Hoge Devel heeft een parkachtige vegetatie met afwisselend bosplantsoen en veel gazon.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **boomklever** en de **rosse vleermuis** zijn holenbroeder, ze maken gebruik van spechtengaten in oude bomen. De boomklever zoekt ook zijn voedsel op de boomstam.

De indrukwekkende **ransuil** leeft in bos en park gebied met open vlaktes om te jagen op muizen. Voor de roestplaats is de ransuil afhankelijk van groenblijvende bomen. Als broedplek worden er vaak oude kraaien- en eksternesten gekozen.

De **nachtegaal** zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel waar ze ook hun nesten maken. Ze gebruiken de dikke strooisellaag om op ongewervelden te jagen en eten daarnaast bessen.

NATUURWAARDEN NOORDZIJDE DE HOGE DEVEL

Categorie: bos en park

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt betreffen met name diverse vogelsoorten, waaronder de icoonsoorten nachtegaal en ransuil. Gezien de beperkte omvang van de buurt zijn het aantal waarnemingen begrijpelijk minder dan in vergelijking met andere buurten uit de categorie bos en park. De icoonsoorten boomklever, nachtegaal, ransuil en rosse vleermuis zijn er niet bekend.

VOGELS

Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)
Grote gele kwikstaart (B)
Kauw
Merel
Slobeend (R)
Visdief (R)
Waterhoen
Winterkoning

NATUURWAARDEN OUDE MAAS

Categorie: rivier en dijk

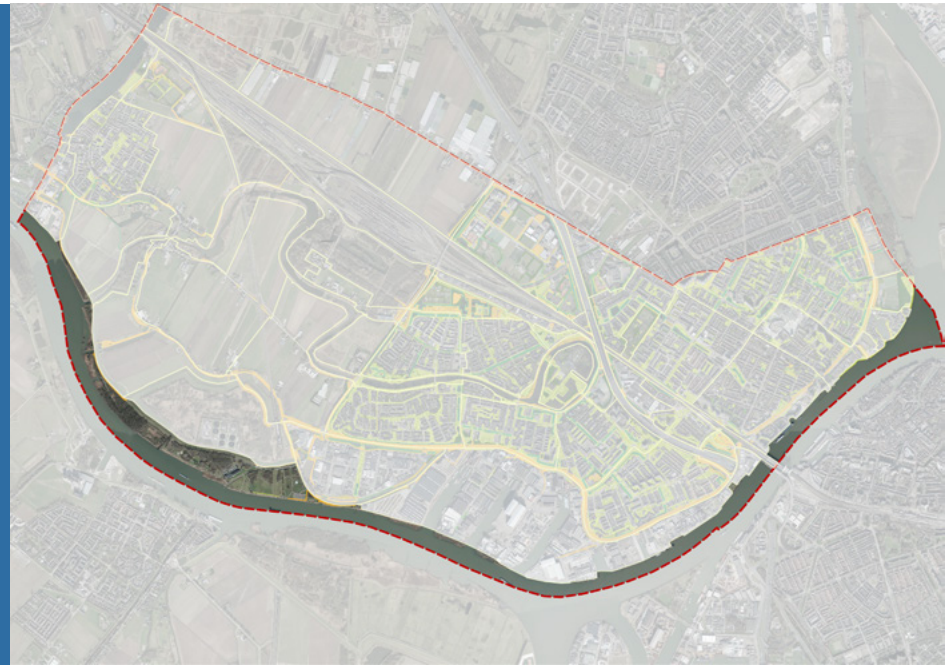

Rivieren en rivieruiterwaarden hebben een geheel eigen biotoop die verschilt van kleinere wateren met langzaam stromend tot stilstaand water. De rivierkleigrond van de uiterwaarden is zwaar en laat weinig water door. Deze klei kan alleen worden omgevormd tot een humusrijke laag wanneer er een langere periode is van rust waarin de rivier niet uit zijn oevers treedt. Na verloop van tijd kunnen er dan ooibossen ontstaan op de oevers van zo'n rivier.

De Oude Maas is een getijrivier van ruim dertig kilometer lang die eindigt in de Scheur. Vroeger werden de oevers van de Oude Maas gebruikt voor de biezencultuur.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **rivierdonderpad** is een kleine vissoort afhankelijk van een goede waterkwaliteit en voldoende schuilplekken zoals in een meanderende rivier.

De zeldzame **spindotterbloem** groeit langs getijrivieren waar de plant onderwater kan komen te staan. De spindotterbloem kan door libellen worden gebruikt voor de ei-afzet.

De hergevestigde libel **rivierrombout** gedijt bij stromingsvrije kribben met onbegroeide zandige bodems en een waterkwaliteit waarin voldoende kleine waterbeestjes voorkomen.

De **bever** heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier.

NATUURWAARDEN OUDE MAAS

Categorie: rivier en dijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Het vegetatietype dat op de Zwijndrechtse oevers de overhand heeft is ruw gras en (natte) ruigte. De meest waargenomen soorten in dit gebied zijn brilduiker, matkop, ijsvogel en kuifeend. Verder is er een territorium van de (jaarrond beschermde) buizerd vastgesteld.

De icoonsoorten rivierrombout is ten oosten van de Veerweg bekend. Groeiplaatsen van de spindotterbloem zijn in het hele buitendijkse gebied bekend ter plaatse waar de Devel in de Oude Maas uitmond tot aan de Veerweg. Hetzelfde geldt voor waarnemingen van de icoonsoort bever. Van de icoonsoort rivierdonderpad zijn geen waarnemingen bekend.

Andere bijzondere waarnemingen zijn onder andere de (vrij) zeldzame en/of typische plantensoorten, waaronder de aardaker, bittere veldkers, moeraswespenorchis, bijenorchis, moeraskruiskruid en moerasstreepzaad. Zo is bittere veldkers een soort van natte groeiplaatsen, die een goede waterkwaliteit gemeen hebben.

INSECTEN

Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Glassnijder
Groot dikkopje
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Rivierrombout (B)(I)
Roodrandzandbij (R)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Aardaker
Basterdhyacint
Bijenorchis
Bittere veldkers
Fraai duizendguldenkruid
Gewone brunel
Groot springzaad
Kamgras (R)
Knolboterbloem
Knoopkruid
Kruipwilg
Moeraskruiskruid (R)
Moerasstreepzaad
Moeraswespenorchis (R)
Poelruit
Polei (R)
Reuzenbalsemien (E)
Rietorchis
Rivierkruiskruid
Smalle waterpest
Spindotterbloem (I)
Wilde kievitsbloem (R)
Wilde marjolein
Zeegroene rus

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Brilduiker (R)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Goudplevier (R)
Graspieper (R)
Grauwe vliegenvanger (R)
Grote gele kwikstaart (B)

NATUURWAARDEN OUDE MAAS

Categorie: rivier en dijk

Grote karekiet (R)
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grote stern (R)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
IJsvogel
Keep (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Middelste zaagbek (R)
Nachtegaal (R)(I)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Pijlstaart (R)
Roerdomp (R)
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Spotvogel (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wielewaal (R)
Wilde zwaan (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zomertaling (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)(I)
Bunzing (R)(B)
Egel (B)
Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)
Muskusrat
Ree (B)
Wezel (R)(B)

NATUURWAARDEN DE WAAL

Categorie: rivier en dijk

Rivieren en rivieruiterwaarden hebben een geheel eigen biotoop die verschilt van kleinere wateren met langzaam stromend tot stilstaand water. De rivierkleigrond van de uiterwaarden is zwaar en laat weinig water door. Deze klei kan alleen worden omgevormd tot een humusrijke laag wanneer er een langere periode is van rust waarin de rivier niet uit zijn oevers treedt. Na verloop van tijd kunnen er dan ooibossen ontstaan op de oevers van zo'n rivier.

De andere rivier van Zwijndrecht is de Waal, een binnenwater dat belangrijk is voor de waterhuishouding en de biodiversiteit.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **rivierdonderpad** is een kleine vissoort afhankelijk van een goede waterkwaliteit en voldoende schuilplekken zoals in een meanderende rivier.

De zeldzame **spindotterbloem** groeit langs getijrivieren waar de plant onderwater kan komen te staan. De spindotterbloem kan door libellen worden gebruikt voor de ei-afzet.

De hergevestigde libel **rivierrombout** gedijt bij stromingsvrije kribben met onbegroeide zandige bodems en een waterkwaliteit waarin voldoende kleine waterbeestjes voorkomen.

De **bever** heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier.

NATUURWAARDEN DE WAAL

Categorie: rivier en dijk

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De Waal heeft een lengte van acht kilometer en loopt tot aan Heerjansdam waar het water via een gemaal wordt afgevoerd naar de Oude Maas. Een vispassage zou hier een uitkomst zijn voor de vissoorten die van de ene naar de andere rivier migreren. De Zwijndrechtse oevers van de Waal bestaan voornamelijk uit gras. Hier worden veel watervogels waargenomen, zoals dodaars en brilduiker. Van de icoonsoorten rivierrombout, spindotterbloem, bever en rivierdonderpad zijn geen waarnemingen bekend.

PLANTEN

Maarts viooltje

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Brilduiker (R)
Buizerd (B)
Dodaars
Gierzwaluw (B)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote mantelmeeuw (R)
Havik (B)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Nachtegaal (R)
Ooievaar (B)
Pijlstaart (R)
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Roerdomp (R)
Roodhalsfuut (R)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wilde zwaan (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Gewone dwergvleermuis (B)
Ruige dwergvleermuis (B)
Ree (B)

NATUURWAARDEN DEVEL

Categorie: water en oevers

In een biologisch gezond water en oever systeem is een grote verscheidenheid aan planten en dieren aanwezig. In het ondiepe oevermilieu komen van nature veel planten en dieren voor. Veel (water) dieren zijn afhankelijk van de aanwezigheid van vegetatie als voedsel en schuilgelegenheid. Natuurvriendelijke oevers kunnen met hun geleidelijke vegetatierijke overgang van oever naar water de natuurwaarde verhogen.

De acht kilometer lange meanderende Devel en diens oevers zijn een belangrijke ecologische verbindingszone. De Devel stroomt vanaf het Develpark langs Kijfhoek, het Develbos, de Kleine Lindt en Slobberoord naar de Oude Maas.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **blauwborst** en de **roerdomp** gebruiken de vegetatie in het water en op de oever als foerageergebied, zangpost, en broedplaats. De blauwborst heeft een voorkeur voor insectenrijke gebieden met open delen met deels onbedekte bodem. De roerdomp sluipt van rietstengel naar stengel en eet graag vissen, kikkers en grote insecten. Het nest wordt gemaakt van waterplantdelen dichtbij of op het water.

Kikkers en andere **amfibieën** zijn typische water en oever icoonsoorten omdat ze beide nodig hebben in de verschillende levensstadia.

De **meervleermuis** is de laatste icoonsoort van water en oever. Deze vleermuis scheert over het wateroppervlak opzoek naar muggen en andere insecten. Ze gebruiken onverlichte wateren en groenstructuren als snelwegen.

NATUURWAARDEN DEVEL

Categorie: water en oevers

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De rivier doet dienst als leefgebied voor veel soorten en als ecologische verbindingszone tussen andere natuurgebieden. Het westelijk deel van de Devel is een belangrijk leefgebied voor de icoonsoort roerdomp en blauwborst en meerdere soorten amfibiën, zoals de bastaardkikker, meerkikker, bruine kikker en gewone pad. Van de icoonsoort meervleermuis zijn geen waarnemingen bekend. Verder is er een territorium van de (jaarrond beschermde) buizerd vastgesteld in het westen vlakbij de uitmonding naar de Oude Maas.

Andere leuke waarneming is die van de dwergmuis in het oostelijk deel langs de Devel. Het is een algemene soort, maar door de lage dichtheden en hun leven in hoge vegetaties zijn dwergmuizen vaak moeilijk waar te nemen. De dwergmuis is Europa's kleinste knaagdier. De nesten bevinden zich vaak tot op 1 meter hoogte in stengels van ruigte en rietzomen, en lijkt op het eerste gezicht wat op een vogelnestje.

AMFIBIEËN

Bastaardkikker (B)
Bruine kikker (B)
Gewone pad (B)
Groene kikker (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Argusvlinder
Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Glassnijder
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Aardaker
Gele kornoelje (R)
Gewone brunel
Gewone margriet
Groot streepzaad
Lievevrouwebedstro
Poelruit
Reuzenberenklauw (E)
Scherpe zegge
Waterscheerling (R)
Waterviolier
Zeegroene rus

VOGELS

Blauwborst (I)
Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (B)(R)
Brilduiker (R)
Bruine kiekendief
Buizerd (B)
Engelse kwikstaart (R)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Goudplevier (R)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote karekiet (R)
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)
Havik (B)

NATUURWAARDEN DEVEL

Categorie: water en oevers

Huismus (B)(R)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Klapekster (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kraanvogel (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Nachtegaal (R)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Ransuil (B)(R)
Rietzanger
Ringmus (R)
Roerdomp (I)
Slobeend (R)
Smient (R)
Snor (R)
Sperwer (B)
Spotvogel (R)
Tapuit (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zomertaling (R)
Zwarte mees (R)
Zwarte stern (R)

ZOOGDIEREN

Aardmuis (B)
Bosmuis (B)
Bunzing (B)
Dwergmuis (B)
Haas (B)(R)
Konijn (B)(R)
Ree (B)
Rosse woelmuis (B)
Veldmuis (B)

NATUURWAARDEN HET BUITENLAND EN OMGEVING

Categorie: landbouw

Landbouwgebied kan een hoge natuurwaarde hebben wanneer er ruimte is voor de natuur. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw dat weinig wordt gemaaid en bemest en niet wordt bespoten. De insecten die er dan kunnen gedijen trekken vogels aan die gebruik maken van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder.

Het buitenland en omgeving ligt in het westen van Zwijndrecht. Het is een waterrijk gebied met poelen en sloten en grenzend aan de Oude Maas en de Devel. De buurt bestaat uit een aantal akkervelden en een landgoed met ruigte, gazon en heesters. De bomen aan de rand van de Devel bestaan uit essen, wilgen en lindes.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **grutto** is een oer-Hollandse weidevogel die afhankelijk is van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De **boerenzwaluw** broedt in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten kleine vliegende insecten zoals muggen.

Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders.

De **argusvlinder** is een typische weidevlinder met grassen als waardplanten en afzetplaatsen langs greppels en in sporen van vee.

NATUURWAARDEN HET BUITENLAND EN OMGEVING

Categorie: landbouw

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

In het landelijke, westelijk deel van deze buurt worden vooral water- en weidevogels waargenomen, zoals veldleeuwerik, graspieper en scholekster. Ook de icoonsoort grutto is hier gezien. In het oosten worden vaker vogels van struweel en gebouwen gezien, zoals de onopvallende fitis en tuinfluiter en ook de icoonsoort boerenzwaluw.

Ook de icoonsoort argusvlinder en knoopkruid komen in deze buurt voor.

AMFIBIEËN

Gewone pad (B)
Groene kikker (B)

INSECTEN

Argusvlinder (I)
Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Glassnijder
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Rivierrombout (B)
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Aardaker
Bevertjes (R)
Bruine korenbout
Echte koekoeksbloem
Fraai duizendguldenkruid
Gele kornoelje (R)
Gele morgenster
Gewone brunel
Gewone margriet
Gewone veldsla
Groot streepzaad
Haagbeuk
Kamgras (R)
Knoopkruid (I)
Korenbloem (R)
Rode waterereprijs
Smalle waterpest
Waterviolier
Zeegroene rus

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)(I)
Boomvalk (R)(B)
Brilduiker (R)
Bruine kiekendief
Buizerd (B)
Draaihals (R)
Engelse kwikstaart (R)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Goudplevier (R)
Graspieper (R)
Groene specht
Grote gele kwikstaart (B)
Grote karekiet (R)
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grutto (R)(I)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kemphaan (R)
Klapekster (R)
Kleine zilverreiger (R)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Nachtegaal (R)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Pijlstaart (R)
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Roek (B)
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Snor (R)
Sperwer (B)
Tapuit (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)

NATUURWAARDEN HET BUITENLAND EN OMGEVING

Categorie: landbouw

Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wielewaal (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)
Zwarte mees (R)
Zwarte wouw (B)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Haas (R)(B)
Bosmuis (B)
Egel (B)
Haas (B)
Huisspitsmuis (B)
Ree (B)

NATUURWAARDEN HOOGE NESPOLDER

Categorie: landbouw

Landbouwgebied kan een hoge natuurwaarde hebben wanneer er ruimte is voor de natuur. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw dat weinig wordt gemaaid en bemest en niet wordt bespoten. De insecten die er dan kunnen gedijen trekken vogels aan die gebruik maken van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder.

Hooge Nespolder bevindt zich in het westen van Zwijndrecht, buiten de Lindtsedijk aan de Oude Maas. De buurt grenst aan andere buurten van categorie Landbouw en aan de Hooge Nesse (categorie Bos en park). De buurt wordt gescheiden door een tak van de Devel die middels een gemaal uitmondt in de Oude Maas.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **grutto** is een oer-Hollandse weidevogel die afhankelijk is van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De **boerenzwaluw** broedt in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten kleine vliegende insecten zoals muggen.

Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders.

De **argusvlinder** is een typische weidevlinder met grassen als waardplanten en afzetplaatsen langs greppels en in sporen van vee.

NATUURWAARDEN HOOGE NESPOLDER

Categorie: landbouw

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Van de icoonsoorten zijn in dit gebied waargenomen: argusvlinder, grutto en boerenzwaluw. Van de icoonsoort knoopkruid zijn geen waarnemingen bekend. Ook de jagers van het weidegebied, zoals wezel, buizerd, kerkuil en torenvalk worden hier gezien.

INSECTEN

Argusvlinder (I)
Bruin blauwtje (R)
Bruin zandoogje
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Aardaker
Bosbies
Echte koekoeksbloem
Groot streepzaad
Hazenpootje
Reuzenberenklauw (E)
Smalle waterpest
Zeegroene rus

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)(I)
Boomvalk (R)(B)
Brilduiker(R)
Buizerd (B)
Draaihals (R)
Engelse kwikstaart (R)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Goudplevier (R)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote karekiet (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grote zilverreiger
Grutto (R)(I)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Roek (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wilde zwaan (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)

ZOOGDIEREN

Bever (B)
Egel (B)
Haas (R)(B)
Wezel (R)(B)

NATUURWAARDEN KIJFHOEK

Categorie: landbouw

Landbouwgebied kan een hoge natuurwaarde hebben wanneer er ruimte is voor de natuur. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw dat weinig wordt gemaaid en bemest en niet wordt bespoten. De insecten die er dan kunnen gedijen trekken vogels aan die gebruik maken van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder.

Kijfhoek is het eerste agrarische gebied die je tegenkomt wanneer je de Munnikensteeg oversteekt. De buurt bestaat uit vier delen waarvan drie een typische agrarische bestemming hebben. Deze delen worden gescheiden van elkaar door een spoorbaan en de Lindseweg. Het meest oostelijke deel, aan de andere kant van de Devel bij de Munnikendevel wordt gebruikt door de maneges en als park.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **grutto** is een oer-Hollandse weidevogel die afhankelijk is van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De **boerenzwaluw** broedt in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten kleine vliegende insecten zoals muggen.

Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders.

De **argusvlinder** is een typische weidevlinder met grassen als waardplanten en afzetplaatsen langs greppels en in sporen van vee.

NATUURWAARDEN KIJFHOEK

Categorie: landbouw

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De meeste waarnemingen in deze buurt betreffen diverse vogelsoorten. Van de icoonsoorten zijn in dit gebied waargenomen: argusvlinder, grutto en boerenzwaluw. Van de icoonsoort knoopkruid zijn geen waarnemingen bekend. Ook de jagers van het weidegebied, zoals wezel, blauwe reiger, buizerd, kerkuil en torenvalk worden hier gezien.

AMFIBIEËN

Bruine kikker (B)
Gewone pad (B)
Groene kikker (B)
Kleine watersalamander (B)

INSECTEN

Argusvlinder (I)
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Paarse morgenster

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Blauwe reiger
Boerenzwaluw (R)(I)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Dwergmeeuw (R)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Grote zilverreiger
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Kuifeend
Matkop (R)
Nachtegaal (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Pijlstaart (R)
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Snor (R)
Sperwer (B)
Tapuit (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Haas (R)(B)

NATUURWAARDEN KLEINE LINDT POLDER

Categorie: landbouw

Landbouwgebied kan een hoge natuurwaarde hebben wanneer er ruimte is voor de natuur. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw dat weinig wordt gemaaid en bemest en niet wordt bespoten. De insecten die er dan kunnen gedijen trekken vogels aan die gebruik maken van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder.

De Kleine Lindt polder ligt midden in het agrarisch gebied en wordt aan de bovenzijde omgrenst door de Devel. Het gebied bestaat uit langgerekte akkers en weilanden en wordt doorkruist door een spoorbaan. De polder loopt tot aan de Lindtsedijk en neemt ook de gebouwen en bedrijven buitendijks mee. Langs de oevers van de Devel bevindt zich wat natuur.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **grutto** is een oer-Hollandse weidevogel die afhankelijk is van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De **boerenzwaluw** broedt in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten kleine vliegende insecten zoals muggen.

Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders.

De **argusvlinder** is een typische weidevlinder met grassen als waardplanten en afzetplaatsen langs greppels en in sporen van vee.

NATUURWAARDEN KLEINE LINDT POLDER

Categorie: landbouw

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De meeste waarnemingen in deze buurt betreffen diverse soorten vogels, waaronder een aantal waarnemingen van de icoonsoorten grutto en boerenzwaluw. Ook is er een groeiplaats van de icoonsoort knoopkruid bekend langs de Lindeweg. Van de icoonsoort argusvlinder zijn geen waarnemingen bekend. Andere kenmerkende soorten van agrarisch gebied zijn de jagers, zoals buizerd, kerkuil en torenvalk.

INSECTEN

Oranje zandoogje (R)
Hooibeestje
Vroege glazenmaker
Zwartsprietdikkopje

PLANTEN

Gewone brunel
Gewone margriet
Hazenpootje
Knoopkruid (I)

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)(I)
Bruine kiekendief
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Goudplevier (R)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Grote zilverreiger
Grutto (R)(I)
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Kemphaan (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Ooievaar (B)
Paapje (R)
Ringmus (R)
Roerdomp (R)
Slechtvalk (B)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Tapuit (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wespendief (B)
Wilde zwaan (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zwarte stern (R)

ZOOGDIEREN

Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)
Muskusrat (E)
Ree (B)

NATUURWAARDEN POLDER HEERJANSDAM

Categorie: landbouw

Landbouwgebied kan een hoge natuurwaarde hebben wanneer er ruimte is voor de natuur. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw dat weinig wordt gemaaid en bemest en niet wordt bespoten. De insecten die er dan kunnen gedijen trekken vogels aan die gebruik maken van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder.

Net ten oosten van Heerjansdam ligt een polder. De polder ligt tussen de Molenwei en de Dorpsstraat en bestaat uit langgerekte akkers en weilanden. De erfafscheidingen bestaan voornamelijk uit smalle, vegetatieloze slootjes.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **grutto** is een oer-Hollandse weidevogel die afhankelijk is van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De **boerenzwaluw** broedt in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten kleine vliegende insecten zoals muggen.

Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders.

De **argusvlinder** is een typische weidevlinder met grassen als waardplanten en afzetplaatsen langs greppels en in sporen van vee.

NATUURWAARDEN POLDER HEERJANSDAM

Categorie: landbouw

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De meeste waarnemingen worden gedaan langs de randen van deze buurt, richting park Molenwei en de Devel, en betreffen met name diverse soorten vogels, waaronder meerdere waarnemingen van de icoonsoort boerenzwaluw en een aantal van de argusvlinder. Van de icoonsoort grutto en knoopkruid zijn geen waarnemingen bekend.

Een andere bijzondere waarneming is een imago (volwassene) van de grote weerschijnvlinder. Deze vlinder wordt de laatste 20 jaar steeds vaker waargenomen. Zwaartepunt van de verspreiding ligt in het oosten van het land. Deze vlinder heeft als leefgebied vochtige gevarieerde loofbossen. Ook de aanwezigheid van de bedreigde krabbenscheer is een opmerkelijke waarneming. Krabbenscheer is een indicator van voedselrijke, gebufferde wateren met rijke waterplantvegetatie. Deze plant is daarbij onontbeerlijk voor de voortplanting van de beschermde libellensoort groene glazenmaker.

AMFIBIEËN

Meerkikker (B)

INSECTEN

Argusvlinder (I)
Bruin zandoogje
Grote weerschijnvlinder (B)
Hooibeestje
Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker

PLANTEN

Krabbenscheer (R)
Reuzenberenklauw (E)
Waterviolier
Zeegroene rus
Zwenkdravik

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)(I)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Grauwe kiekendief (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote lijster (R)
Grote mantelmeeuw (R)
Grote zilverreiger
Havik (B)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kemphaan (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Nachtegaal (R)
Ooievaar (B)
Paapje
Paapje (R)
Pijlstaart (R)
Ransuil (R)(B)
Ringmus (R)
Roerdomp (R)
Roodborsttapuit
Slobeend (R)
Snor (R)
Sperwer (B)
Tapuit (R)

NATUURWAARDEN POLDER HEERJANSDAM

Categorie: landbouw

Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wilde zwaan (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)

ZOOGDIEREN

Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)
Ree (B)

NATUURWAARDEN EMPLACEMENT KIJFHOEK–GROENESTEEG-LANGEWEG

Categorie: landbouw

Landbouwgebied kan een hoge natuurwaarde hebben wanneer er ruimte is voor de natuur. Veel soorten zijn zelfs afhankelijk van extensief beheerde landbouw dat weinig wordt gemaaid en bemest en niet wordt bespoten. De insecten die er dan kunnen gedijen trekken vogels aan die gebruik maken van de (hoge) vegetatie om zich te verschuilen. Een natuurlijk waterpeil en houtwallen en hagen als erfafscheiding verhogen de natuurwaarde nog verder.

Op de grens van Zwijndrecht met Rijswijk, ten noorden van het spoor, bevindt zich deze landbouw buurt. De langgerekte buurt ligt langs de Langeweg. De akkers en weilanden worden gescheiden door smalle slootjes. De solitaire boom hier en daar is zeldzaam.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **grutto** is een oer-Hollandse weidevogel die afhankelijk is van vochtige, kruidenrijke graslanden met bloemen die insecten aantrekken en plekken met hoog gras voor de kuikens om zich te verschuilen.

De **boerenzwaluw** broedt in open schuren, onder daken en onder bruggen. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Boerenzwaluwen eten kleine vliegende insecten zoals muggen.

Knoopkruid is een kruidachtige plant die nectar en stuifmeel biedt aan bijen en vlinders.

De **argusvlinder** is een typische weidevlinder met grassen als waardplanten en afzetplaatsen langs greppels en in sporen van vee.

NATUURWAARDEN EMPLACEMENT KIJFHOEK–GROENESTEEG-LANGEWEG

Categorie: landbouw

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt zijn gelijkmatig verdeeld over de buurt en betreffen met name diverse soorten vogels, waaronder meerdere waarnemingen van de icoonsoort boerenzwaluw en één van de grutto. Van de icoonsoort argusvlinder en knoopkruid zijn geen waarnemingen bekend.

Van de buizerd is in 2017 een (jaarrond beschermd) territorium vastgesteld. Ook is er een groeiplaats bekend van de beschermde en bedreigde Kartuizer anjer. Daarnaast is er een groeiplaats bekend van de sterk achteruitgegane waterscheerling. Deze plantensoort heeft als voorkeursbiotoop voedselrijke oevers (FLORON, 2022).

PLANTEN

Kartuizer anjer (R)(B)
Waterscheerling (R)

VOGELS

Boerenzwaluw (R)(I)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Grote gele kwikstaart (B)
Grote zilverreiger
Grutto (R)(I)
Huismus (R)(B)
Huiszwaluw (R)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Kievit
Kneu (R)
Koekoek (R)
Kramsvogel (R)
Oeverloper (R)
Ooievaar (B)
Ringmus (R)
Roerdomp (R)
Slobeend (R)
Smient (R)
Sperwer (B)
Steltkluut (R)
Tapuit (R)
Torenvalk (R)
Tureluur (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Watersnip (R)
Wintertaling (R)
Wulp (R)
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Haas (R)(B)
Konijn (R)(B)
Ree (B)

NATUURWAARDEN NOORDPARK

Categorie: sportpark

In de gemeente Zwijndrecht zijn vier buurten met de categorie 'sportpark'. In deze buurten is naast de recreatieve functie ook de natuurlijke functie een belangrijk onderdeel van de buurt. Door de ruime opzet en omliggende landschapselementen kunnen de sportparken van grote waarde zijn voor de biodiversiteit.

Deze buurt omvat naast het sportpark ook in het oosten het Noordpark. De open delen in dit park worden beheerd als gazon.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **pimpelmees** broedt vaak in vogelskasten of holtes in bomen in en rondom de sportcomplexen. De soort wordt veel gezin bij menselijke activiteiten en is gebaat bij extensief gras of struweel waar veel insecten in leven.

De **groene specht** maakt gebruik van oude loofbomen waar hij zelf een hol in uithakt om te broeden. Deze oude loofbomen zijn aanwezig in de omliggende houtwallen rondom de complexen. De groene specht eet voornamelijk mieren die hij op de grond verzameld. Zo is de soort vaak te zien op sportvelden of omliggende grasdelen opzoek naar mieren.

De **bunzing** is een donkerbruine marterachtigen meet vaak een witte snuit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen van konijnen, vossen of dassen maar gebruikt ook houtstapels. De soort eet voornamelijk kleine zoogdieren maar ook vogels en amfibieën. De soort kan voorkomen in de omliggende houtsingels en foerageren op de sportcomplexen opzoek naar kleine zoogdieren.

De **ijsvogel** is een imposante vogel met een fel blauwe vacht en oranje borst. De soort broed in steile oevers waar zij tunnels graven van wel een halve meter diep. Ook broeden zij in of kunstmatige wanden. De ijsvogels nestelen vaak langs visrijke beken. De ijsvogel leeft namelijk van kleine vissen. De soort wordt dan ook vaak gezien langs de watergangen rondom de sportcomplexen waar zij foerageren boven de watergangen.

NATUURWAARDEN NOORDPARK

Categorie: sportpark

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De meeste waarnemingen in deze buurt betreffen vogels van bos en struweel, zoals winterkoning, boomkruiper, grote bonte specht en zanglijster. In het noordelijke gedeelte is langs de watergangen de laatste drie winters de icoonsoort ijsvogel gezien. Ook de icoonsoorten pimpelmees en groene specht worden ieder jaar in het Noordpark waargenomen. Van de icoonsoort bunzing zijn geen waarnemingen bekend.

Een andere, bijzondere waarneming is die van de rivierrombout. De rivierrombout is één van de icoonsoorten van de categorie Rivieren en dijken. Het is een (nog) vrij zeldzame libel die langs rivieren en grote beken voorkomt, vooral waar zand of slib is afgezet. De soort is momenteel aan een snelle opmars bezig in Nederland (Vlinderstichting, 2022).

AMFIBIEËN

Gewone pad (B)

INSECTEN

Rivierrombout (B)
Bruin zandoogje

VOGELS

Boomkruiper
Buizerd (B)
Gierzwaluw (B)
Groene specht (I)
Grote bonte specht
Huiszwaluw (R)
IJsvogel (I)
Keep (R)
Koolmees
Kramsvogel (R)
Ooievaar (B)
Pimpelmees (I)
Smient (R)
Sperwer (B)
Veldleeuwerik (R)
Watersnip (R)
Wulp (R)
Zeearend (R)

ZOOGDIEREN

Egel (B)
Konijn (R)(B)

NATUURWAARDEN DEVELSTEINCOLLEGE

Categorie: sportpark

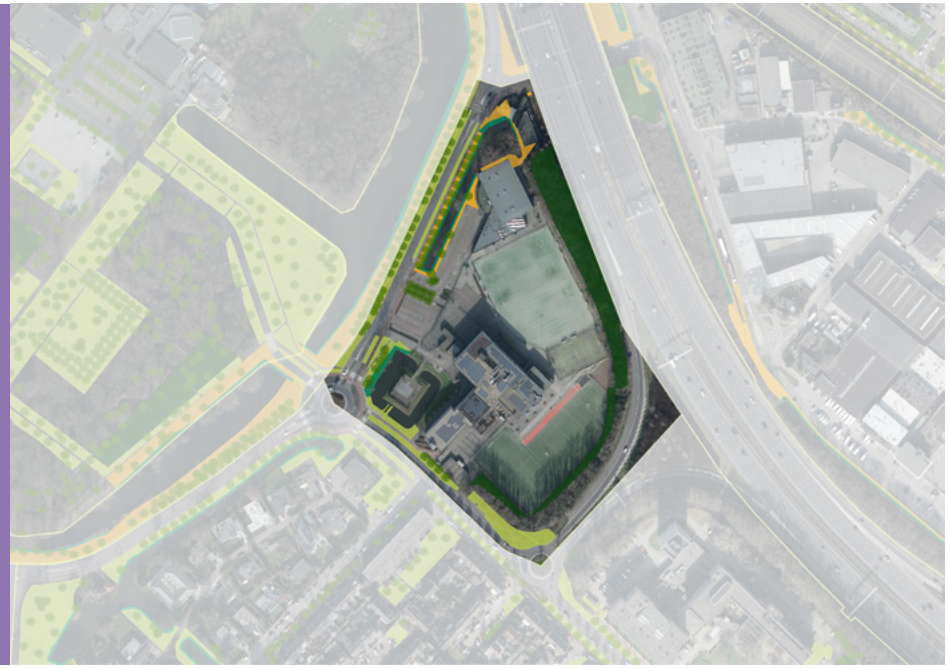

In de gemeente Zwijndrecht zijn vier buurten met de categorie 'sportpark'. In deze buurten is naast de recreatieve functie ook de natuurlijke functie een belangrijk onderdeel van de buurt. Door de ruime opzet en omliggende landschapselementen kunnen de sportparken van grote waarde zijn voor de biodiversiteit.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **pimpelmees** broedt vaak in vogelskasten of holtes in bomen in en rondom de sportcomplexen. De soort wordt veel gezin bij menselijke activiteiten en is gebaat bij extensief gras of struweel waar veel insecten in leven.

De **groene specht** maakt gebruik van oude loofbomen waar hij zelf een hol in uithakt om te broeden. Deze oude loofbomen zijn aanwezig in de omliggende houtwallen rondom de complexen. De groene specht eet voornamelijk mieren die hij op de grond verzameld. Zo is de soort vaak te zien op sportvelden of omliggende grasdelen opzoek naar mieren.

De **bunzing** is een donkerbruine marterachtigen meet vaak een witte snuit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen van konijnen, vossen of dassen maar gebruikt ook houtstapels. De soort eet voornamelijk kleine zoogdieren maar ook vogels en amfibieën. De soort kan voorkomen in de omliggende houtsingels en foerageren op de sportcomplexen opzoek naar kleine zoogdieren.

De **ijsvogel** is een imposante vogel met een fel blauwe vacht en oranje borst. De soort broed in steile oevers waar zij tunnels graven van wel een halve meter diep. Ook broeden zij in of kunstmatige wanden. De ijsvogels nestelen vaak langs visrijke beken. De ijsvogel leeft namelijk van kleine vissen. De soort wordt dan ook vaak gezien langs de watergangen rondom de sportcomplexen waar zij foerageren boven de watergangen.

NATUURWAARDEN DEVELSTEINCOLLEGE

Categorie: sportpark

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

Gezien de beperkte omvang van de buurt zijn het aantal waarnemingen begrijpelijk minder dan in vergelijking met andere buurten. De meeste waarnemingen in deze buurt betreffen algemene stads- en watervogels, zoals ekster, meerkoet en blauwe reiger. Langs de Devel is een keer de icoonsoort ijsvogel gezien. Ook de icoonsoorten pimpelmees is er waargenomen. Van de icoonsoort bunzing en groene specht zijn geen waarnemingen bekend.

PLANTEN

Smalle waterpest

VOGELS

Ekster
Blauwe reiger
Scholekser
Buizerd (B)
Pimpelmees (I)
IJsvogel (I)

ZOOGDIEREN

Egel (B)

NATUURWAARDEN BAKESTEIN

Categorie: sportpark

In de gemeente Zwijndrecht zijn vier buurten met de categorie 'sportpark'. In deze buurten is naast de recreatieve functie ook de natuurlijke functie een belangrijk onderdeel van de buurt. Door de ruime opzet en omliggende landschapselementen kunnen de sportparken van grote waarde zijn voor de biodiversiteit.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **pimpelmees** broedt vaak in vogelskasten of holtes in bomen in en rondom de sportcomplexen. De soort wordt veel gezin bij menselijke activiteiten en is gebaat bij extensief gras of struweel waar veel insecten in leven.

De **groene specht** maakt gebruik van oude loofbomen waar hij zelf een hol in uithakt om te broeden. Deze oude loofbomen zijn aanwezig in de omliggende houtwallen rondom de complexen. De groene specht eet voornamelijk mieren die hij op de grond verzameld. Zo is de soort vaak te zien op sportvelden of omliggende grasdelen opzoek naar mieren.

De **bunzing** is een donkerbruine marterachtigen meet vaak een witte snuit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen van konijnen, vossen of dassen maar gebruikt ook houtstapels. De soort eet voornamelijk kleine zoogdieren maar ook vogels en amfibieën. De soort kan voorkomen in de omliggende houtsingels en foerageren op de sportcomplexen opzoek naar kleine zoogdieren.

De **ijsvogel** is een imposante vogel met een fel blauwe vacht en oranje borst. De soort broed in steile oevers waar zij tunnels graven van wel een halve meter diep. Ook broeden zij in of kunstmatige wanden. De ijsvogels nestelen vaak langs visrijke beken. De ijsvogel leeft namelijk van kleine vissen. De soort wordt dan ook vaak gezien langs de watergangen rondom de sportcomplexen waar zij foerageren boven de watergangen.

NATUURWAARDEN BAKESTEIN

Categorie: sportpark

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt zijn gelijkmatig verdeeld over de buurt en betreffen met name diverse soorten vogels, waaronder meerdere waarnemingen van de icoonsoort pimpelmees en ijsvogel. De icoonsoort groene specht wordt er ieder jaar baltsend gezien. Ook de icoonsoort bunzing is er een keer gezien.

Een andere bijzondere waarneming is een vastgesteld territorium en waarschijnlijke nestlocatie van de visdief. De visdief is een vogel die in principe op de grond broedt, maar waar natuurlijke broedplekken niet te vinden zijn, wil het ook op daken broeden (Vogelbescherming, 2022).

INSECTEN

Vroege glazenmaker
Bruin blauwtje (R)

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Graspieper (R)
Groene specht (I)
Grote mantelmeeuw (R)
Huiszwaluw (R)
IJsvogel (I)
Keep (R)
Kramsvogel (R)
Meerkoet
Ooievaar (B)
Pimpelmees(I)
Ransuil (R)(B)
Scholekster
Torenvalk (R)
Veldleeuwerik (R)
Visdief (R)
Winterkoning
Zwarte mees (R)

ZOOGDIEREN

Konijn (R)(B)
Egel (B)
Haas (R)(B)

NATUURWAARDEN SPORCOMPLEX ‘DE MOLENWEI’

Categorie: sportpark

In de gemeente Zwijndrecht zijn vier buurten met de categorie ‘sportpark’. In deze buurten is naast de recreatieve functie ook de natuurlijke functie een belangrijk onderdeel van de buurt. Door de ruime opzet en omliggende landschapselementen kunnen de sportparken van grote waarde zijn voor de biodiversiteit.

ICOONSOORTEN *(Klik op de soorten voor meer informatie)*

De **pimpelmees** broedt vaak in vogelskasten of holtes in bomen in en rondom de sportcomplexen. De soort wordt veel gezin bij menselijke activiteiten en is gebaat bij extensief gras of struweel waar veel insecten in leven.

De **groene specht** maakt gebruik van oude loofbomen waar hij zelf een hol in uithakt om te broeden. Deze oude loofbomen zijn aanwezig in de omliggende houtwallen rondom de complexen. De groene specht eet voornamelijk mieren die hij op de grond verzameld. Zo is de soort vaak te zien op sportvelden of omliggende grasdelen opzoek naar mieren.

De **bunzing** is een donkerbruine marterachtigen meet vaak een witte snuit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen van konijnen, vossen of dassen maar gebruikt ook houtstapels. De soort eet voornamelijk kleine zoogdieren maar ook vogels en amfibieën. De soort kan voorkomen in de omliggende houtsingels en foerageren op de sportcomplexen opzoek naar kleine zoogdieren.

De **ijsvogel** is een imposante vogel met een fel blauwe vacht en oranje borst. De soort broed in steile oevers waar zij tunnels graven van wel een halve meter diep. Ook broeden zij in of kunstmatige wanden. De ijsvogels nestelen vaak langs visrijke beken. De ijsvogel leeft namelijk van kleine vissen. De soort wordt dan ook vaak gezien langs de watergangen rondom de sportcomplexen waar zij foerageren boven de watergangen.

NATUURWAARDEN SPORCOMPLEX 'DE MOLENWEI'

Categorie: sportpark

WAARGENOMEN NATUURWAARDEN

De waarnemingen in deze buurt centreren zich met name rondom de watergangen en bomen met struweel rondom de sportvelden en betreffen met name diverse soorten vogels, waaronder meerdere waarnemingen van de icoonsoort pimpelmees en ijsvogel. De icoonsoort groene specht wordt er ieder jaar baltsend gezien. Ook de icoonsoort bunzing is er een keer gezien.

Op het terrein is verder een vastgesteld territorium en een waarschijnlijke (jaarrond beschermde) broedlocatie van de buizerd en ransuil vastgesteld. Van de ransuil betreft dit het enige bekende vastgestelde territorium in Zwijndrecht in de NDFF.

Een andere bijzondere waarneming is een vastgesteld territorium en waarschijnlijke nestlocatie van de visdief. De visdief is een vogel die in principe op de grond broedt, maar waar natuurlijke broedplekken niet te vinden zijn, wil het ook op daken broeden (Vogelbescherming, 2022). Verder zijn er meerdere waarnemingen gedaan van de bedreigde vroege glazenmaker (een libel). De vroege glazenmaker is een vrij zeldzame libel, die de laatste jaren steeds algemener wordt. Het leefgebied van deze libel bestaat uit schone stilstaande wateren met een goed ontwikkelde verlandingsvegetatie en oevervegetatie (Vlinderstichting, 2022).

INSECTEN

Oranje zandoogje (R)
Vroege glazenmaker

VOGELS

Blauwe kiekendief (R)
Boerenzwaluw (R)
Boomvalk (R)(B)
Buizerd (B)
Ekster
Gele kwikstaart (R)
Gierzwaluw (B)
Grauwe vliegenvanger (R)
Groene specht (I)
Grote bonte specht
IJsvogel (I)
Keep (R)
Kerkuil (B)
Kneu (R)
Koekoek (R)
Koolmees
Kramsvogel (R)
Matkop (R)
Ooievaar (B)
Pimpelmees (I)
Ransuil (R)(B)
Slobeend (R)
Torenvalk (R)
Watersnip (R)

ZOOGDIEREN

Haas (R)(B)
Egel (B)
Konijn (R)(B)

NATUURKANSENKAART

Klik op uw wijk om de natuurkansen binnen uw wijk te zien!

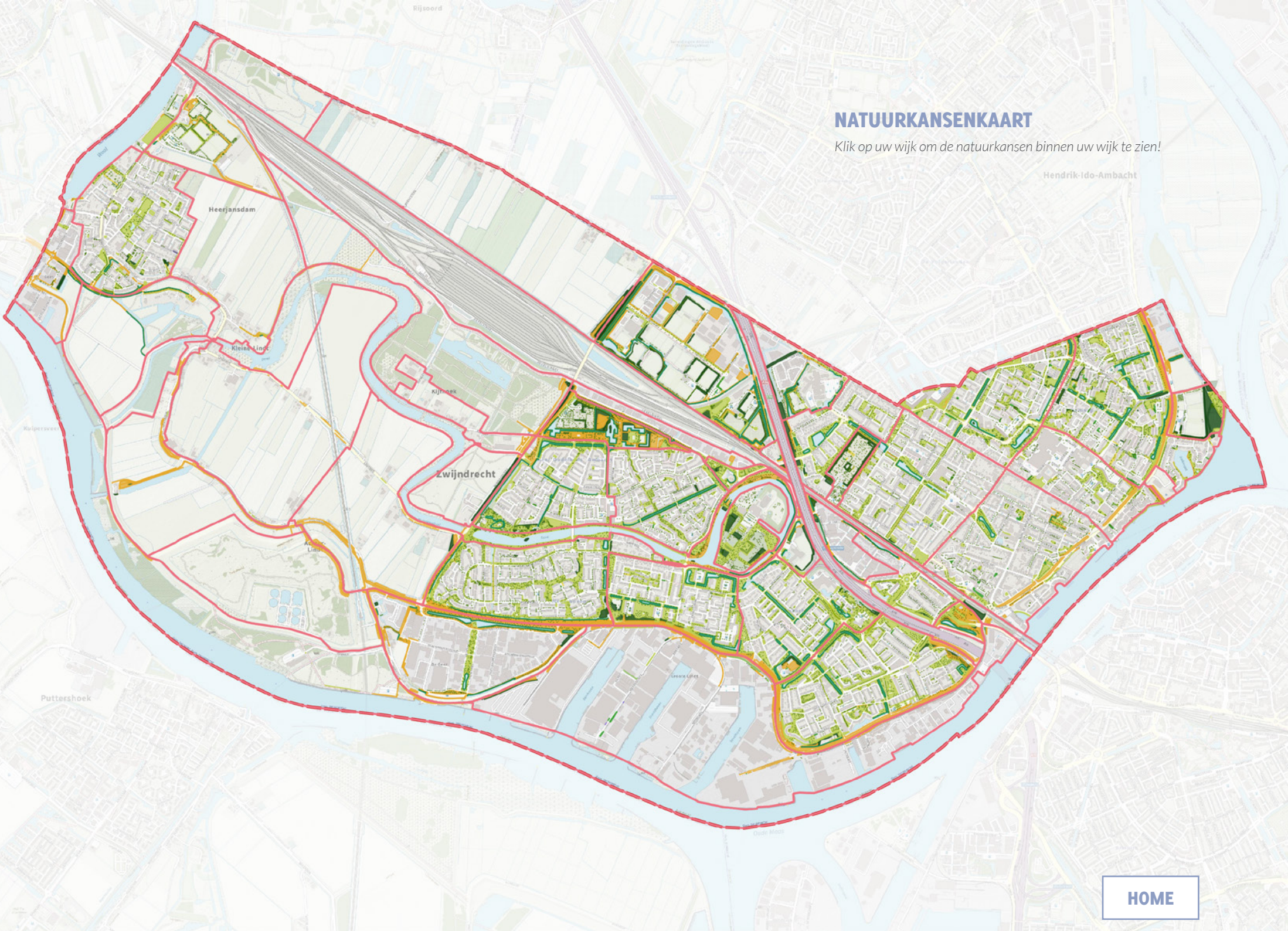

HOME

A16

Categorie: infrastructuur

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Gefasseerd maaien waarbij per ronde ca. 20-30% van de vegetatie wordt gespaard. Pas daarnaast maaibeheer toe waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
- Het realiseren van een faunatunnel als oversteek voor het spoor en de A16 zodat De Hoge devel wordt verbonden met het noordoostelijke deel van de gemeente.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

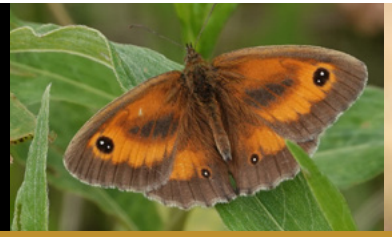

A16

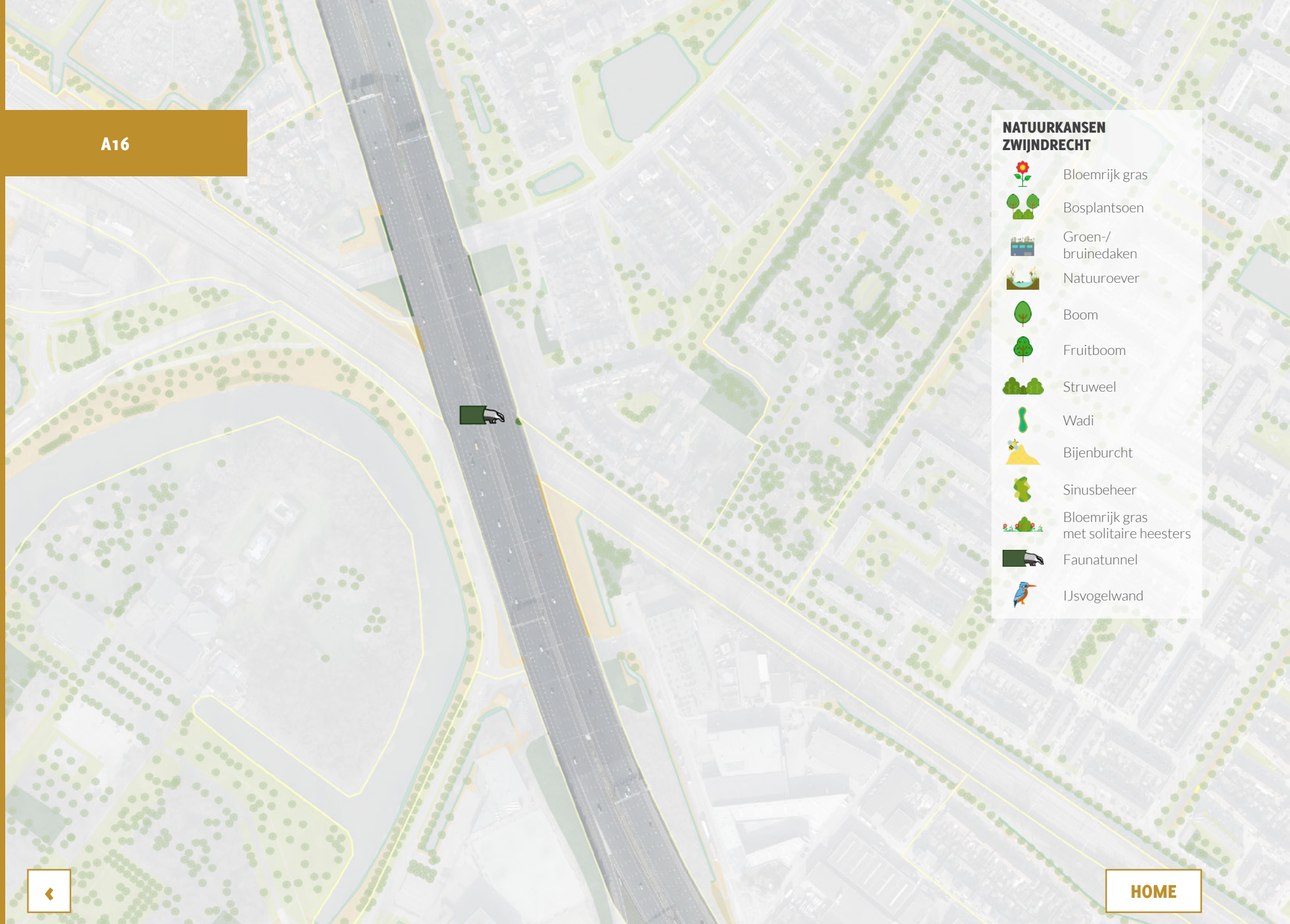
NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT
Bloemrijk gras
Bosplantsoen
Groen-/ bruinedaken
Natuuroever
Boom
Fruitboom
Struweel
Wadi
Bijenburcht
Sinusbeheer
Bloemrijk gras met solitaire heesters
Faunatunnel
IJsvogelwand

BAKENSTEIN

Categorie: sportpark

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- De bestaande boomstructuren verbindingen zodat nieuwe vliegroutes ontstaan voor vleermuizen en broedgelegenheden voor vogels. Ook het aanplanten van bomenstructuren vanuit binnen in het sportcomplex naar buiten is van grote waarde voor vleermuizen. Binnen dit gebied bestaat de kans om 119 bomen aan te planten.*
- Het aanleggen van een ijsvogelwand in het oostelijke gedeelte.
- Het omvormen van gazon-bermen naar bermen met bloemrijk gras zodat een foerageergebied ontstaat voor insecten, zoogdieren, vleermuizen en vogels.
- Het omvormen van knipbeplanting naar bloemrijk gras of struweel. Het omvormen van ruig gras naar bosplantsoen of struweel om leefgebied te creëren voor marterachtigen.
- Stimuleer sportparken om biodiversiteit te versterken door het bieden van een subsidieregeling voor bijvoorbeeld het aanplanten voor struweel of bomen.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook u kan wat doen voor de natuur! Plant rondom uw bedrijf of sportpark inheemse beplanting, bomen en struiken zoals hazelaar, wilg, els, zomerlinde of wilde lijsterbes. Beheer de grasdelen niet intensief als gazon maar maai deze twee keer per jaar en voer het maaisel af. Biedt nestgelegenheid voor vogels door het ophangen van nestkasten. De invliegopening kan het beste op het noordoosten zijn gericht.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

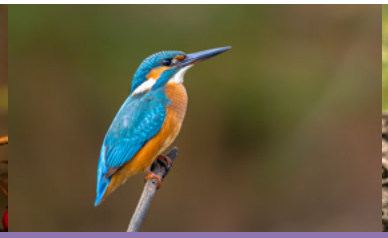

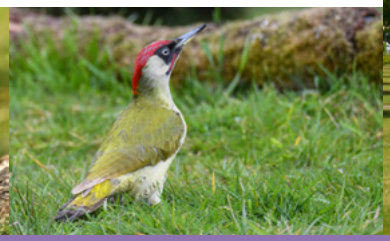

BAKENSTEIN

HOME

BALKENGAT-EUROPESEBUURT-STAATSLIEDENBUURT

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
- Aanplant van boomgaarden met fruitbomen en andere bomen door de wijk heen.*
- Aanplant van een lijnvormige boomstructuur aan de oostzijde van de wijk.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

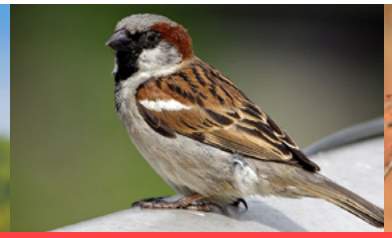

BALKENGAT-EUROPESEBUURT-STAATSLIEDENBUURT

HOME

BEDRIJVENTERREIN GORS

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bloemrijk gras door gazon om te vormen om voedsel te bieden voor insecten.
- Het omvormen van gazon door bosplantsoen te creëeren om leefgebied voor egels en vogels te realiseren.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

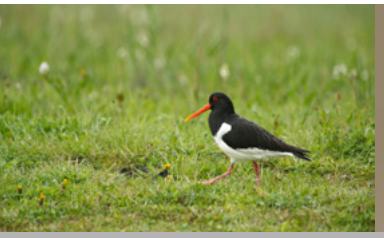

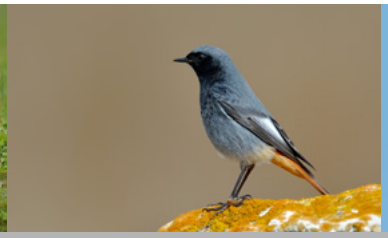

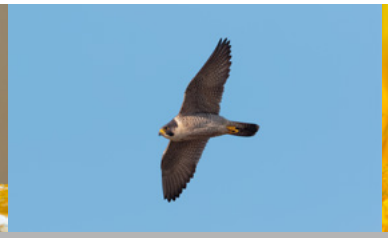

BEDRIJVENTERREIN GORS

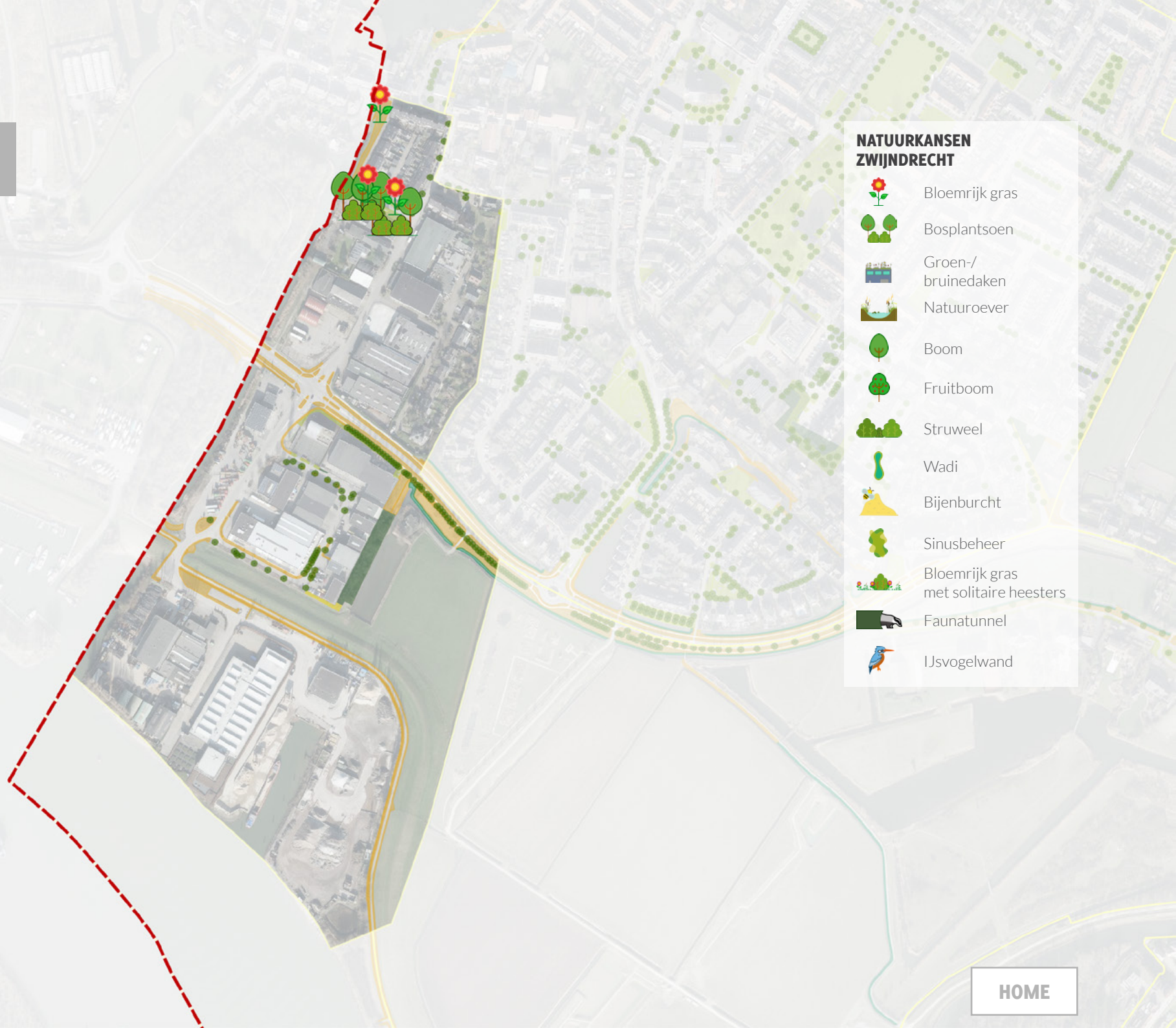

HOME

BEGRAAFPLAATS NOORD

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Beheer de grasdelen niet intensief als gazon maar maai deze twee keer per jaar en voer het maaisel af. Biedt nestgelegenheid voor vogels door het ophangen van nestkasten. De invliegopening kan het beste op het noordoosten zijn gericht.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

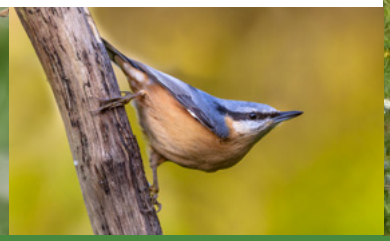

BEGRAAFPLAATS NOORD

HOME

BLOEMENBUURT-SWINHOVEN-DE LUS

Categorie:

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëren door de gemeente.
- Binnen de buurt zijn veel gazonvakken die omgevormd kunnen worden naar struweel.* Deze potentiële struweel vakken zijn geschikt als leefgebied voor onder andere de egel en winterkoning.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
- Het creëren van een bloemrijke wadi in het groenvak langs de Kort Ambachtlaan, Narcisstraat en De Lus ten behoeve van klimaatadaptatie (afvangen piekbuiten) en biodiversiteit.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

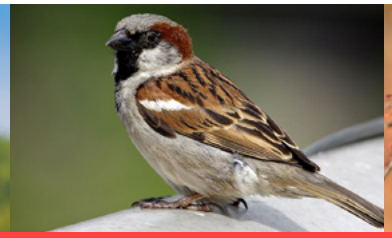
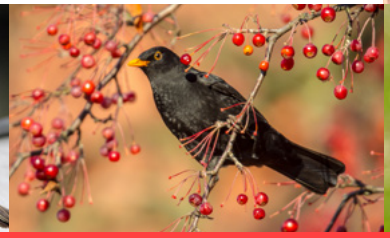

BLOEMENBUURT-SWINHOVEN-DE LUS

HOME

BOSHUIZEN-RECHTEREN-MOERMON-ASSUMBURG-LUNENBURG-HILVERBEEK-NEDERHOVEN

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëren door de gemeente. Voornamelijk langs de Laan van Nederhoven, Hilverbeek, Moermond en het speelterrein van de wijk.
- Binnen de buurt zijn veel gazonvakken die omgevormd kunnen worden naar struweel of naar bloemrijkgras met solitaire heesters. Deze potentiële struweel/heester vakken zijn geschikt als leefgebied voor onder andere de egel en vogels.
- Voor wilde bijen is naast het voedsel bieden ook nestgelegenheid belangrijk. In deze wijk bestaat de kans om twee bijenburchten aan te leggen. De open, zandige grond van de bijenburcht voorziet in geschikte nestgelegenheid voor diverse soorten ondergronds nestelende bijen.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.
Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

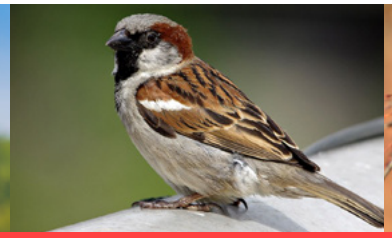

BOSHUIZEN-RECHTEREN-MOERMON-ASSUMBURG-LUNENBURG-HILVERBEEK-NEDERHOVEN

HOME

BRUGWEG

Categorie: infrastructuur

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het omvoren van gazon naar bloemrijkgras door delen open te frezen en in te zaaien met een bloemrijk mengsel.
- Gefasseerd maaien waarbij per ronde ca. 20-30% van de vegetatie wordt gespaard. Pas daarnaast maaibeheer toe waarbij het maaisel wordt afgevoerd.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

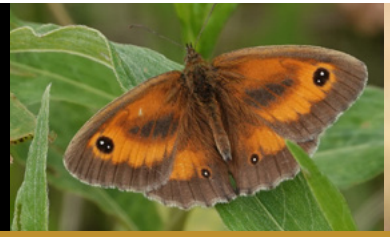

BRUGWEG

HOME

COMPONISTENBUURT

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Een grote kans betreft het omvormen van gazon langs de Bachstraat naar struweel om een natuurlijke verbinding tussen de groenelementen in de gemeente te creëeren.*
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
- Het creëren van een bloemrijke wadi in het groenvak langs de Sweelinckplantsoen ten behoeve van klimaatadaptatie (afvangen piekbuiten) en biodiversiteit.
- Het beheren van grote delen bloemrijkgras door middel van sinusbeheer waarbij ca. 30% van de vegetatie gespaard blijft.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

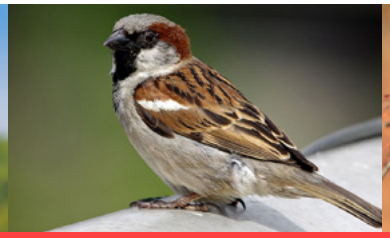

COMPONISTENBUURT

HOME

CORRIDOR

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
- Het beheren van grote delen bloemrijkgras door middel van sinusbeheer waarbij ca. 30% van de vegetatie gespaard blijft.

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

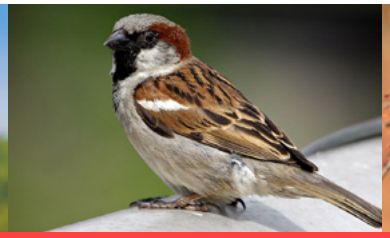

CORRIDOR

HOME

DE GEER-ACHTERLINDTSESTRAAT

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bloemrijk gras door gazon om te vormen om voedsel te bieden voor insecten.
- Het realiseren van blauw-/groene daken als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster. Of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- De omvorming van gazon naar bloemrjik gras met solitaire (bloeiende) heesters zodat de groenvlakken langs de Gildenweg optimaal zijn voor wilde bijen en hommels.
- Broedgelegenheid creëren voor vogels (met name de icoonsoorten) door het ophangen van nestkasten.

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

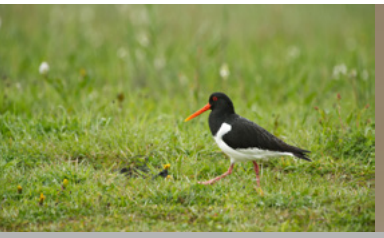

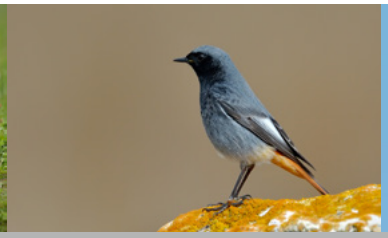

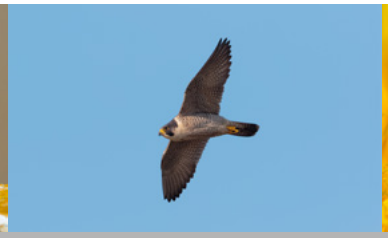

DE GEER-
ACHTERLINDTSESTRAAT

HOME

DE HOGE DEVEL

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente. Daarnaast zijn er binnen de Hoge Devel veel gazon vakken die omgevormd kunnen worden naar bloemrijk gras.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
- Door het gehele park bestaat de kans om een goede mantel-zoom te creëren langs de bosdelen. Plant rondom bosvakken struweel aan en realiseer ruig gras delen om een geleidelijke ovegang te creëren.
- In het zuidelijke deel bestaat de kans om 13 bomen aan te planten.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! De daken van het sportcomplex en de Develhal zijn geschikt om groenedaken te realiseren. Dit is een mooie ecologische kans voor de ondernemers binnen het park. Beheer randen zoveel mogelijk als bloemrijk gras (extensief maaien). Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

DE HOGE DEVEL

HOME

DE WAAL

Categorie: rivier en dijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- Binnen dit gebied is de schaatsbaan gelegen. Het dit bestaat uit intensief gemaaid gazon. In de zomermaanden kan dit grasvak extensief beheerd worden waardoor bloemrijk grasland ontstaat.
- Creëer zandstranden langs de Waal voor de rivierrombout. Of creëer grotere moerasdelen met natte bossen voor de bever.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

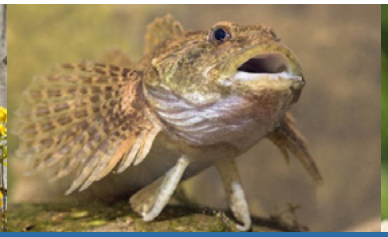

DE WAAL

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT
Bloemrijk gras
Bosplantsoen
Groen-/ bruinedaken
Natuuroever
Boom
Fruitboom
Struweel
Wadi
Bijenburcht
Sinusbeheer
Bloemrijk gras met solitaire heesters
Faunatunnel
IJsvogelwand

HOME

DEVEL

Categorie: water en oevers

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Een aantal oevers langs de devel worden nog beheerd als gazon. Het is een grote kans om deze delen om te vormen naar bloemrijk gras om foerageergebied te creëren voor insecten of rietoevers.
- Aan de noordzijde van de Devel kunnen een aantal bomen worden aangeplant.*
- De oever tussen de Devel en de Hoge Devel kan worden omgevormd naar een natuurlijke oever waarbij de beschoeiing wordt verwijderd en rietoevers worden gecreëerd.
- Het is van belang om langs de Devel brede rietkragen te ontwikkelen met meerjarig riet. Vorm graslanden rondom de Devel om naar Dynamisch moeras of Rietland.
- Het creëren van en faunatunnel onder de Burgemeester Pijl Hogeweglaan zodat dit geen belemmering vormt om naar overige groenelementen te trekken.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

DEVEL

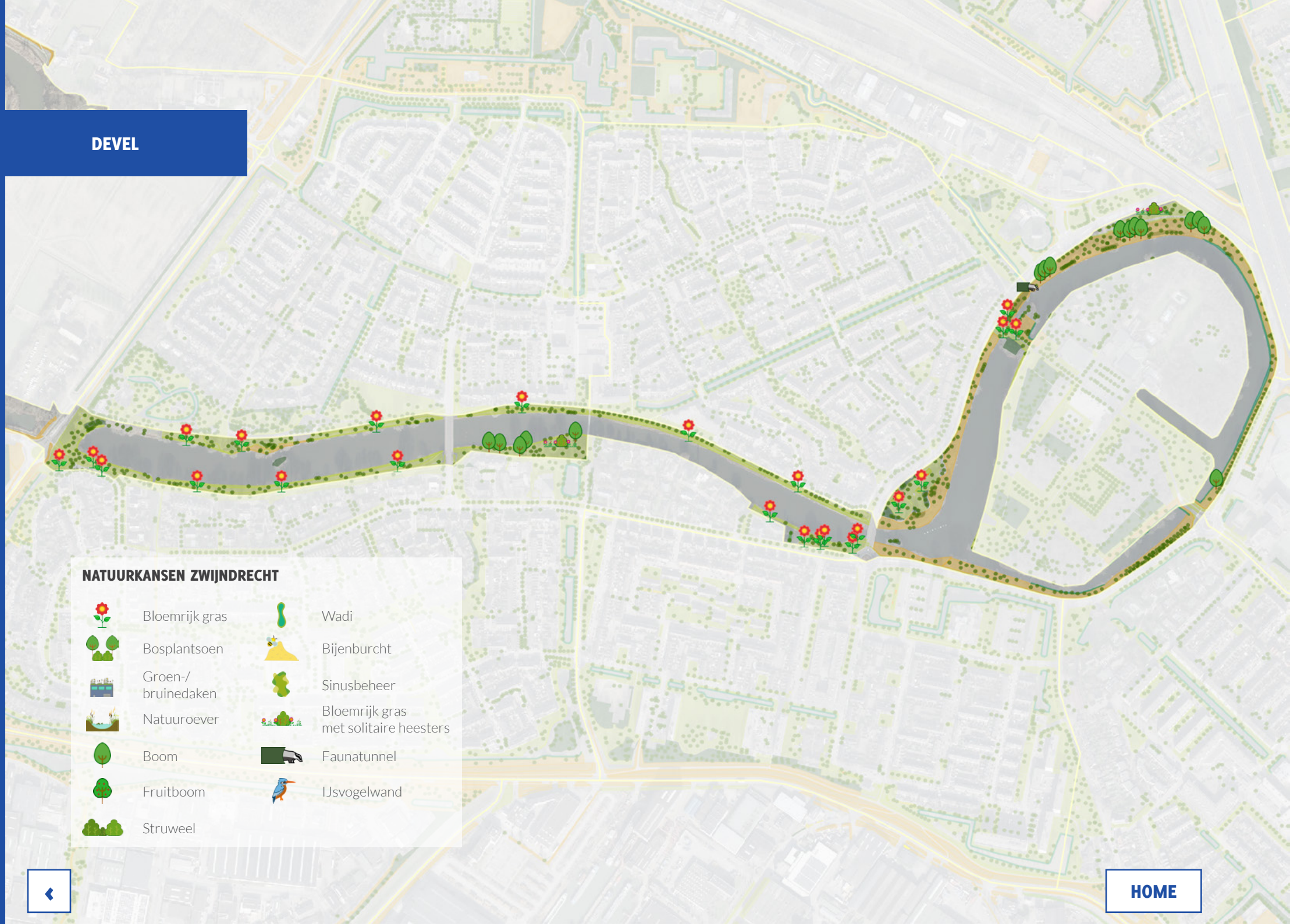
NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT
Bloemrijk gras
Bosplantsoen
Groen-/ bruinedaken
Natuuroever
Boom
Fruitboom
Struweel
Wadi
Bijenburcht
Sinusbeheer
Bloemrijk gras met solitaire heesters
Faunatunnel
IJsvogelwand

HOME

DEVELBOS-POLDERBOS MOLENWEI

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- Veel van de voorkomende soorten zijn sterk afhankelijk van rietvegetatie. Creër daarom gemaaid rietland waarbij grote delen riet aanwezig is. Vorm zo nodig ruig gras of bosvakken om naar rietland en vernat waar nodig.
- Voer het maaibeheer gefasseerd uit waarbij per maaibeurt 50% wordt gespaard. Zo blijft constant broedgelegenheid aanwezig.
- Het creëren van een open aquatische verbinding tussen de Devel en de Kijkhoekvijver.

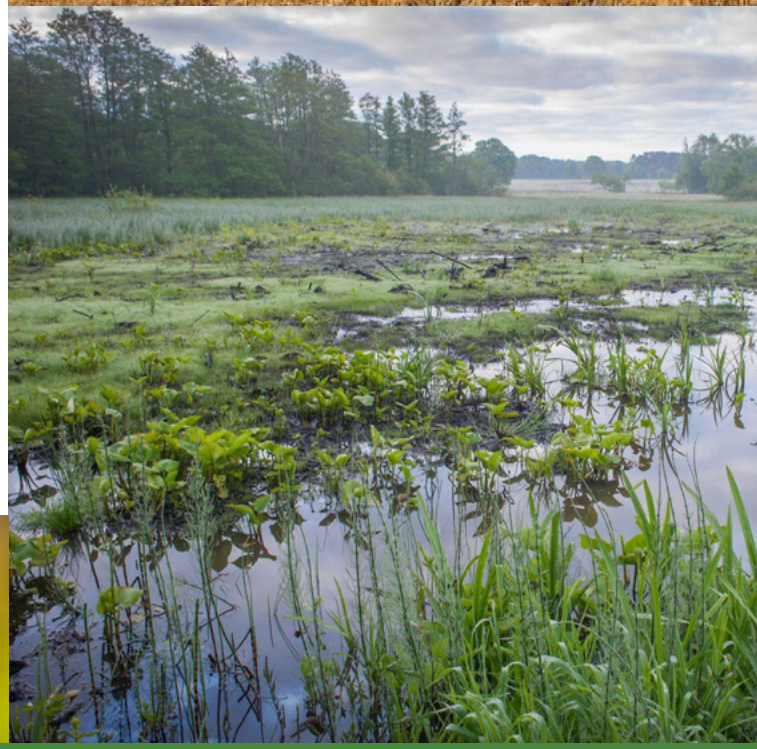

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

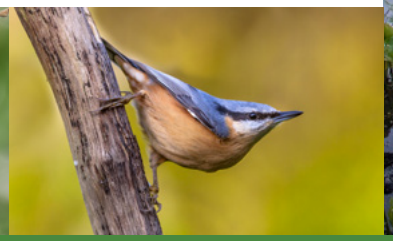

DEVELBOS-POLDERBOS MOLENWEI

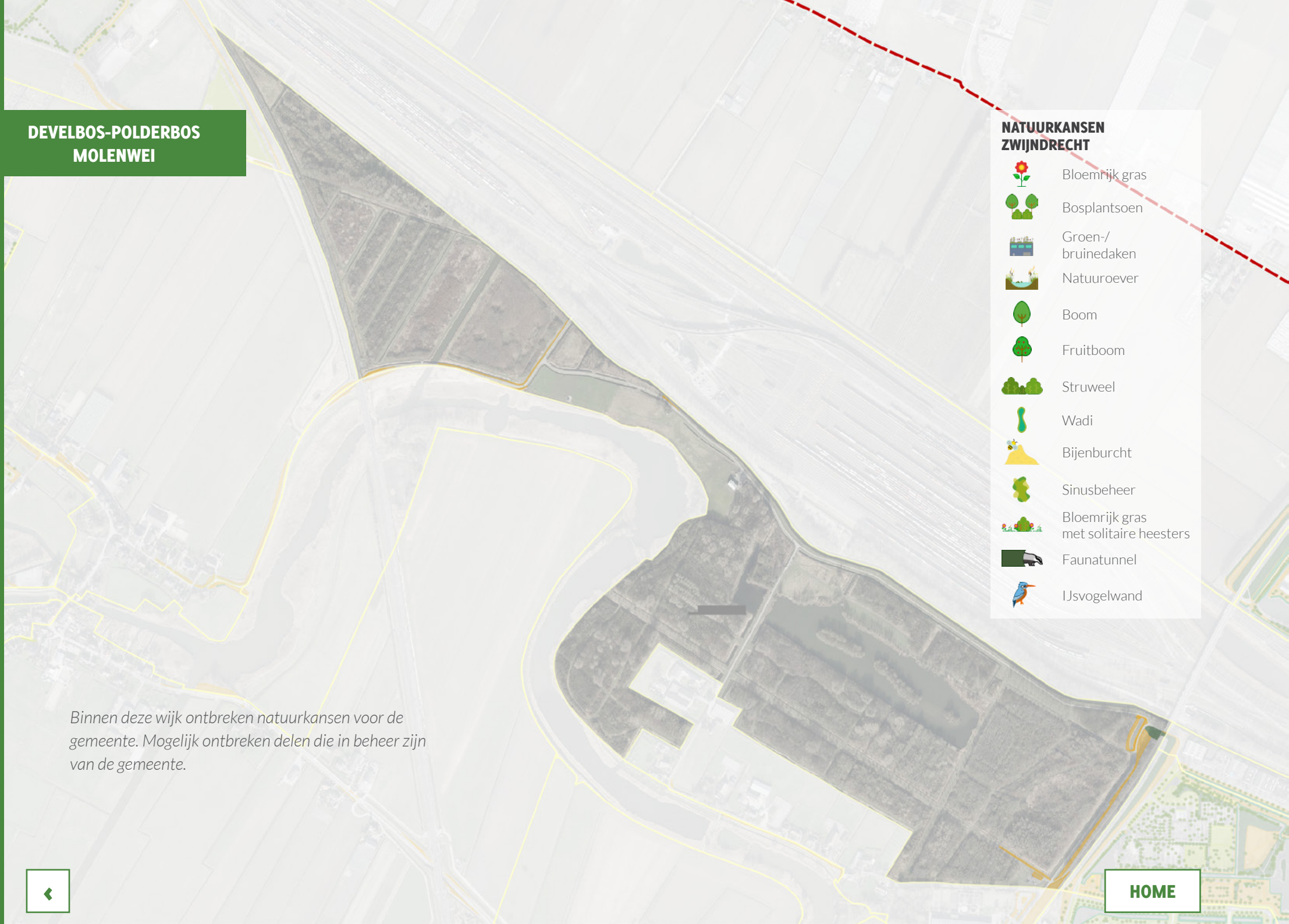

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

DEVELSTEINCOLLEGE

Categorie: sportpark

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- In het westelijke- en zuidelijke gedeelte van de wijk bestaan kansen om de lijnvormige bomenstructuur te verbindingen/uit te breiden. Het is voor de ecologie van grote waarde om de houtsingel aan de oostzijde van de wijk te verbinden met het Develpark door een bomenrij langs de Plantageweg aan te planten. Daarnaast kunnen de gaten in de lijnvormige bomenstructuur langs de Develsingel worden opgevuld.*
- Rondom het water is gazon aanwezig dat intensief wordt beheerd. Voor de biodiversiteit is het van grote waarde om deze om te vormen naar bloemrijk gras en het maaibeheer te extensieveren.
- Stimuleer sportparken om biodiversiteit te versterken door het bieden van een subsidieregeling voor bijvoorbeeld het aanplanten voor struweel of bomen.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! De daken van het noordelijke sportcomplex is geschikt om groenedaken te realiseren. Dit is een mooie ecologische kans voor de ondernemers binnen het park. Daarnaast is er veel verharding aanwezig. Een deel van deze verharding kan worden omgevorm naar halfverharding met grasbetontegels waardoor regenwater eenvoudig in de grond infiltreert. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

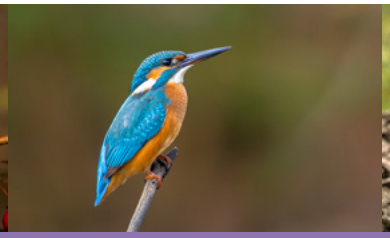

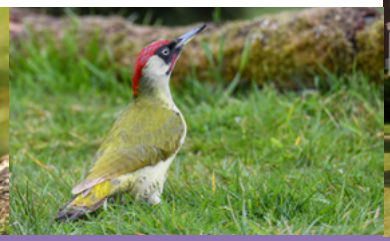

DEVELSTEINCOLLEGE

HOME

DRINKWATERBEDRIJF

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

De gemeente heeft geen gronden in beheer binnen deze wijk.

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het dak van het drinkwaterbedrijf is geschikt als groen-/grijsdak en vormt daarbij een mooie kans voor de biodiversiteit. Rondom het bedrijf is veel gras aanwezig. Plant solitaire heesters aan en beheer het gras extensief en doormiddel van sinus-beheer. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

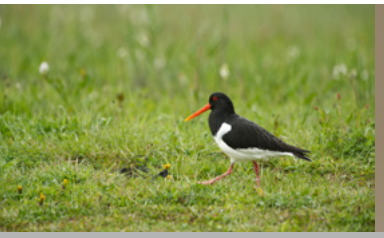

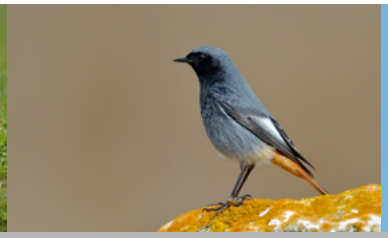

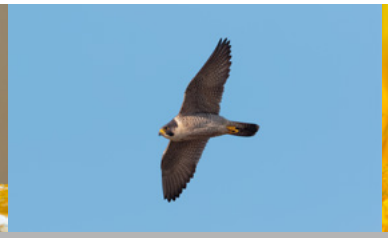

DRINKWATERBEDRIJF

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

EMPLACEMENT KIJFHOEK - GROENESTEEG - LANGEWEG

Categorie: landbouw

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Deze wijk bestaat uit agrarisch gebied. Voor de gemeente bestaat de kans een subsidie te ontwikkelen voor agrariërs die zich willen inzetten voor de natuur. Denk hierbij aan het aanplanten van een struweelhaag, houtsingel, akkerrandenbeheer of het creëeren van poelen of kruidenrijk grasland.

De kans bestaat dit gebied aan te wijzen als weidevogelreservaat en een subsidieregeling/ compensatieplan op te zetten voor het ontwikkelen van kruidenrijke graslanden, plas-dras-situaties, uitgesteld maaidatum en het afrasteren van agrarische gronden tegen predatie.

KANSEN VOOR BURGERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het creëren van kruidenrijk grasland. Extensieveer het grasland beheer door minder te maaien, minder te bemesten en ruige mest te gebruiken. Wees alert op broedgevallen van weidevogels en bescherm deze actief, mogelijk met behulp van lokale agrarische natuurverenigingen. Het vrijwillig aanplanten van struweelhaag of houtsingels. Het open stellen van stallen en schuren in de zomermaanden voor boerenzwaluwen. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen voor onder andere boerenzwaluwen, torenvalken en huismussen een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

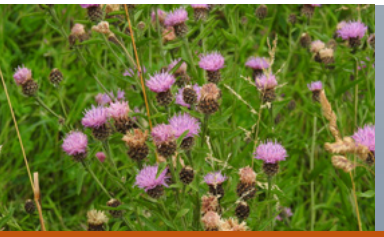

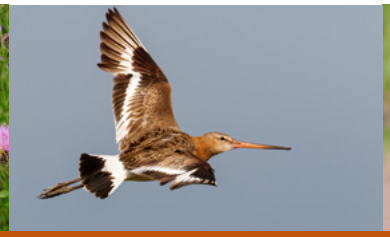

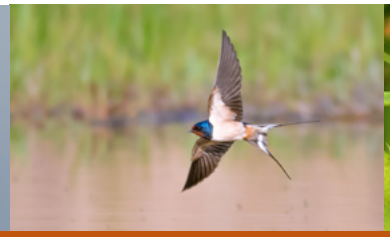

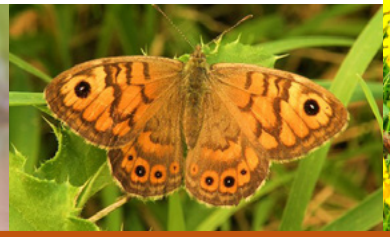

EMPLACEMENT KIJFHOEK - GROENESTEEG - LANGEWEG

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

HEERJANSDAM

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Het bieden van voedsel voor insecten, vogels en kleine zoogdieren door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras.

Binnen het dorp zijn veel gazonvakken die omgevormd kunnen worden naar struweel of bloemrijk gras met solitaire heesters. Deze potentiële struweel/bloemrijk gras met solitaire heester-vakken zijn geschikt als leefgebied voor onder andere de egel en winterkoning.

Oevers langs watergangen natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
Op verschillende locaties bestaat de kans om bomen aan te planten. In het drop kunnen ca. 32 bomen worden aangeplant op verschillende locaties. Met name op en rondom het speelterrein langs de Boogaardweg kunnen veel bomen worden aangeplant.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

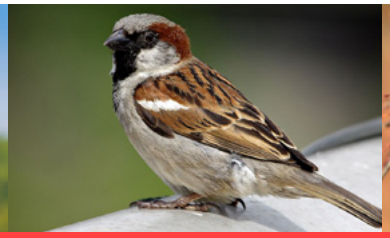

HEERJANSDAM

HOME

HET BUITENLAND EN OMGEVING

Categorie: landbouw

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Deze wijk bestaat uit agrarisch gebied. Voor de gemeente bestaat de kans een subsidie te ontwikkelen voor agrariërs die zich willen inzetten voor de natuur. Denk hierbij aan het aanplanen van een struweelhaag, houtsingel, akkerrandenbeheer of het creëeren van poelen of kruidenrijk grasland. Eén van de grootse kansen is het aanleggen van plas-dras-situaties.

KANSEN VOOR BURGERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het creëren van kruidenrijk grasland. Extensieveer het grasland beheer door minder te maaien, minder te bemesten en ruige mest te gebruiken. Wees alert op broedgevallen van weidevogels en bescherm deze actief, mogelijk met behulp van lokale agrarische natuurverenigingen. Het vrijwillig aanplanten van struweelhaag of houtsingels. Het open stellen van stallen en schuren in de zomermaanden voor boerenzwaluwen. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen voor onder andere boerenzwaluwen, torenvalken en huismussen een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

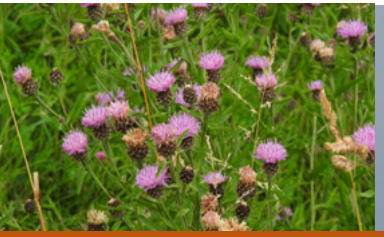

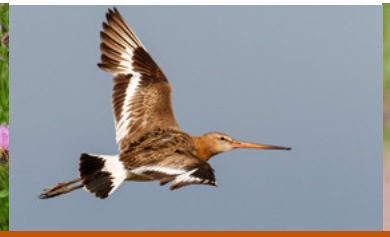

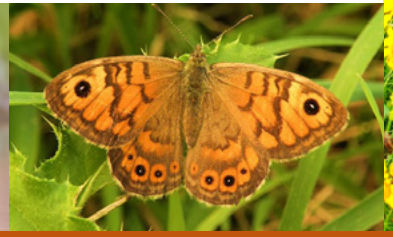

HET BUITENLAND EN OMGEVING

HOME

HOOGE NESPOLDER

Categorie: landbouw

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Deze wijk bestaat uit agrarisch gebied. Voor de gemeente bestaat de kans een subsidie te ontwikkelen voor agrariërs die zich willen inzetten voor de natuur. Denk hierbij aan het aanplanen van een struweelhaag, akkerrandenbeheer of het creëeren van poelen of kruidenrijk grasland. Eén van de grootse kansen is het aanleggen van plas-dras-situaties.

Voor het bermbeheer bestaat de kans om gefasseerd te maaien waarbij per maaibeurt ca. 25% blijft staan. Voer daarnaast altijd het maaisel af bij bermbeheer om verdere verrijking tegen te gaan.

KANSEN VOOR BURGERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het creëren van kruidenrijk grasland. Extensieveer het grasland beheer door minder te maaien, minder te bemesten en ruige mest te gebruiken. Wees alert op broedgevallen van weidevogels en bescherm deze actief, mogelijk met behulp van lokale agrarische natuurverenigingen. Het vrijwillig aanplanten van struweelhaag of houtsingels. Het open stellen van stallen en schuren in de zomermaanden voor boerenzwaluwen. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen voor onder andere boerenzwaluwen, torenvalken en huismussen een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

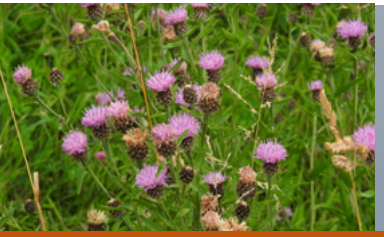

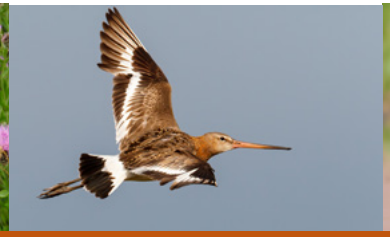

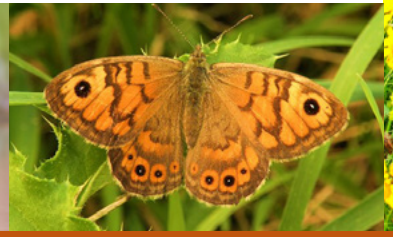

HOOGE NESPOLDER

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

INDUSTRIEGEBIED DEVELPOORT

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het realiseren van blauw-/groenedaken als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- Broedgelegenheid creëren voor vogels (met name de icoonsoorten) door het ophangen van nestkasten.

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

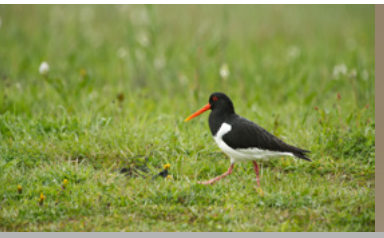

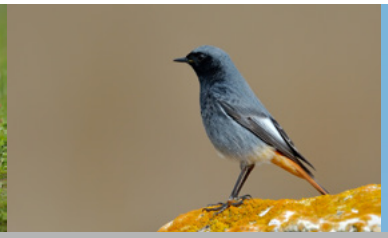

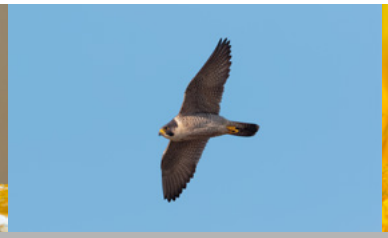

INDUSTRIEGEBIED DEVELPOORT

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

INDUSTRIEGEBIED GROOTE LINDT

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het realiseren van blauw-/groenedaken als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- Broedgelegenheid creëren voor vogels (met name de icoonsoorten) door het ophangen van nest-kasten.

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

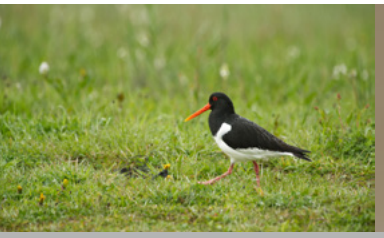

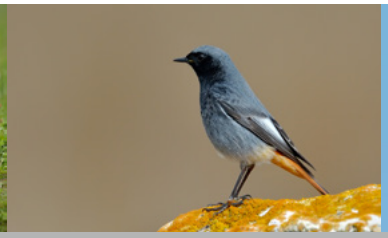

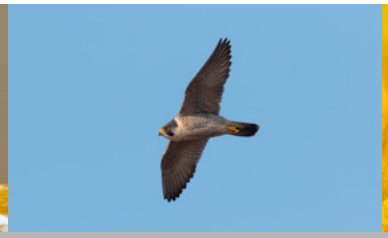

INDUSTRIEGEBIED GROOTE LINDT

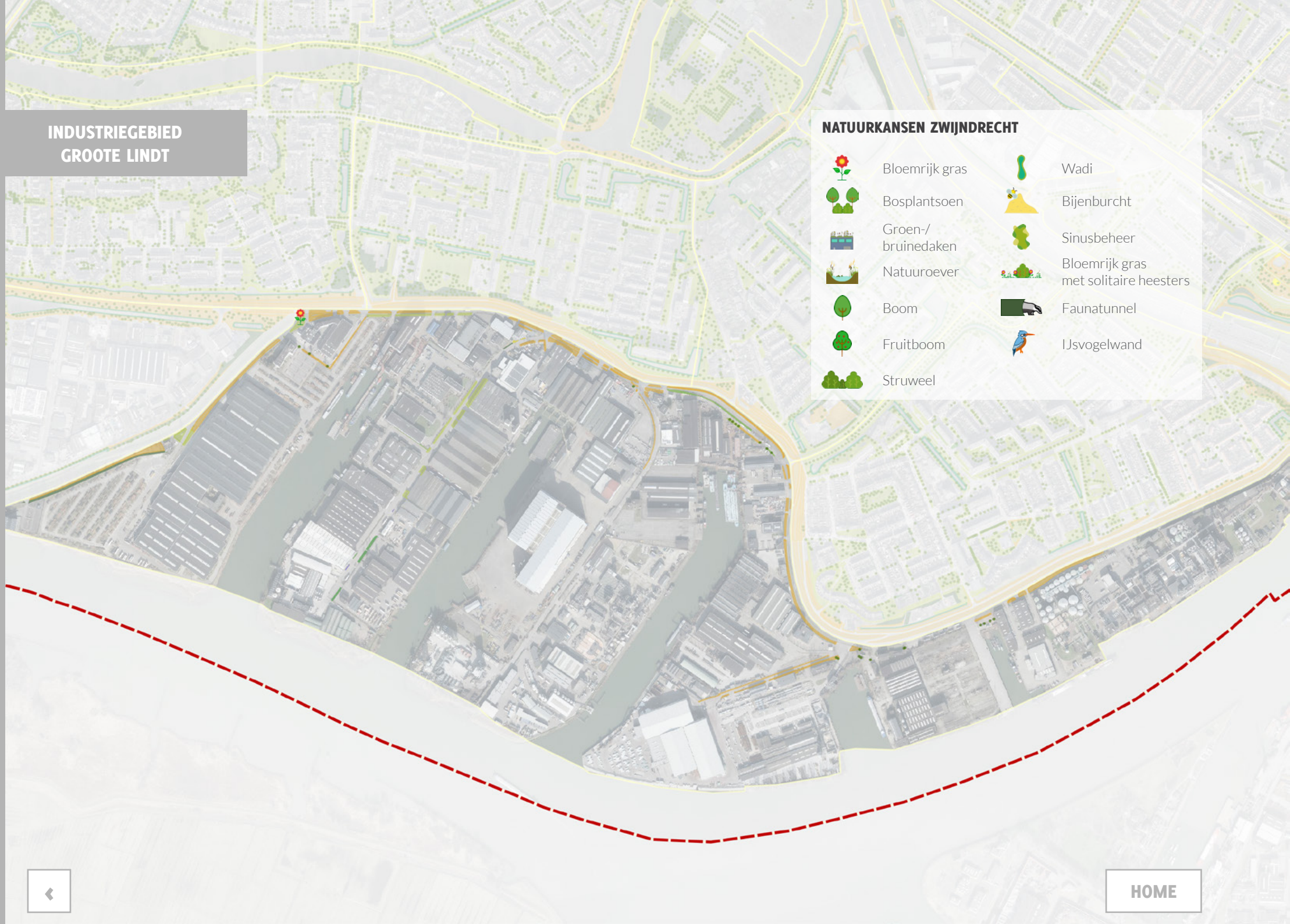

INDUSTRIEGEBIED MOLENVLIET

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het realiseren van blauw-/groenedaken op bijvoorbeeld het dak van het brandweergebouw als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- Het creëren van een verbinding tussen groene elementen door het aanplanten van struweel aan de noordzijde van de straat Molenvliet. Daarnaast door het aanleggen van twee faunatunnels, zodat verbinding ontstaat tussen Noordzijde De Hoge Devel en Park Molenvliet.
- Broedgelegenheid creëren voor vogels (met name de icoonsoorten) door het ophangen van nestkasten.

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

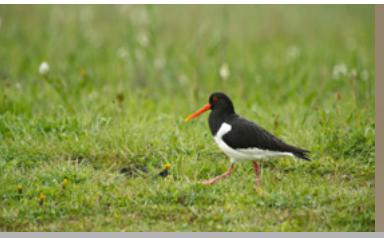

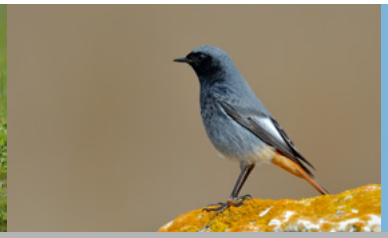

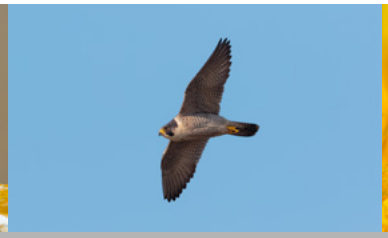

INDUSTRIEGEBIED MOLENVLIET

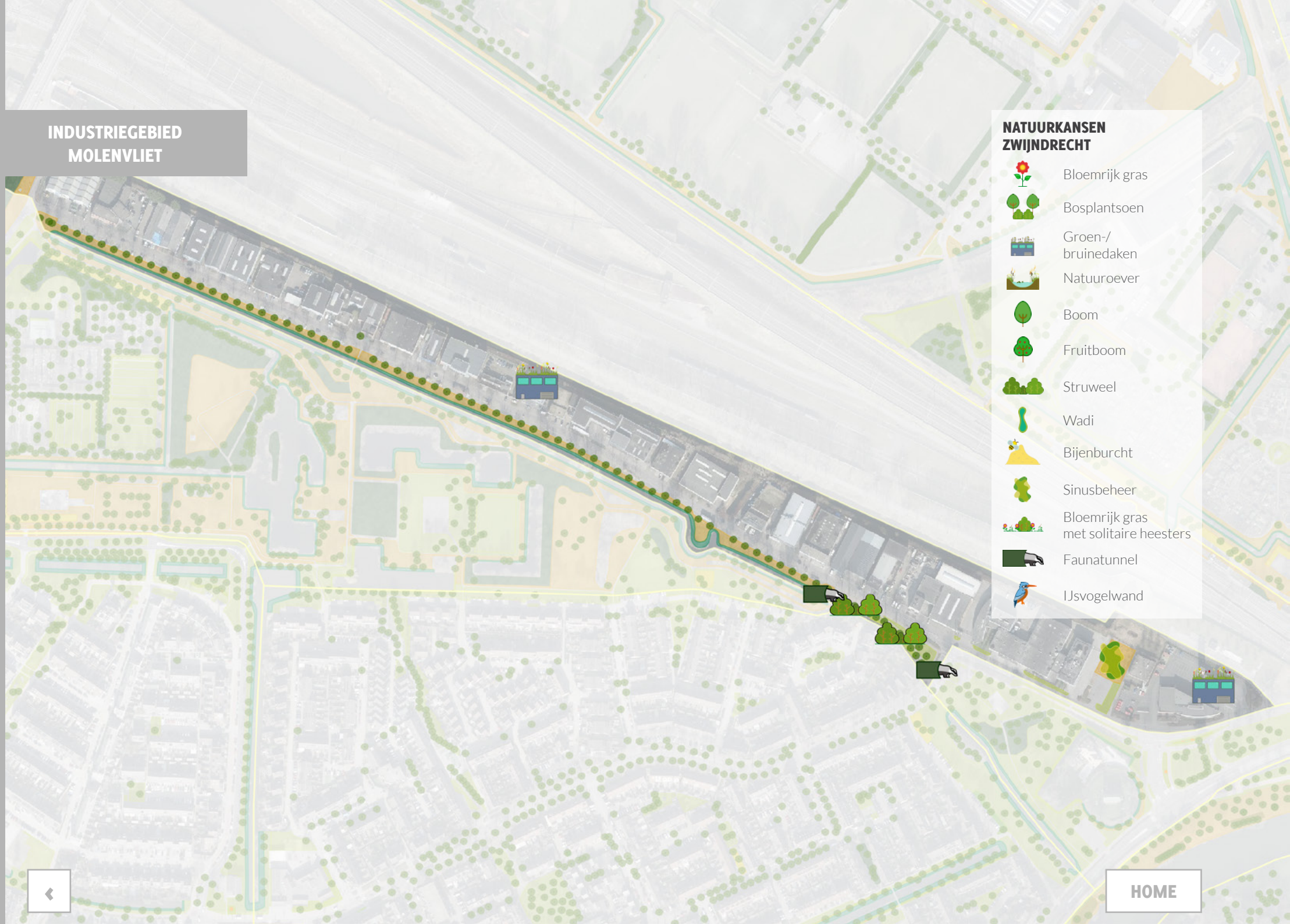

HOME

INDUSTRIEGEBIED RINGDIJK

Categorie: industrie

De gemeente is in en aangrenzend aan dit gebied voornemens om het gebied om te vormen naar een woongebied langs de rivier met getijdepark. Dit project heeft de naam Woonontwikkeling Noordoevers. Voor deze ontwikkeling wordt geadviseerd om bij het opstellen van het ontwerp te kijken naar de kansen die voor de icoonsoorten van rivieren en dijken zijn genoemd.

KANSEN VOOR DE GEMEENTE VOOR CATEGORIE INDUSTRIE

- Het ontwikkelen van tijdelijke natuur door het omvormen van braakliggende terreinen naar bloemrijke graslanden met eenjarige mengsel of bloemrijke akkers.
- Het eventueel vernatten van aanwezige braakliggende terreinen en grasland creëren ten behoeve van onder andere rietorchissen.
- Broedgelegenheid creëren voor vogels (met name de icoonsoorten) door het ophangen van nestkasten.

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

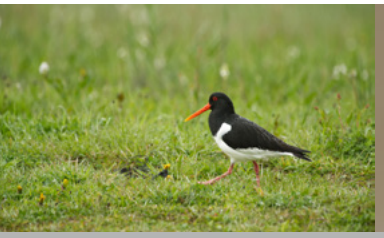

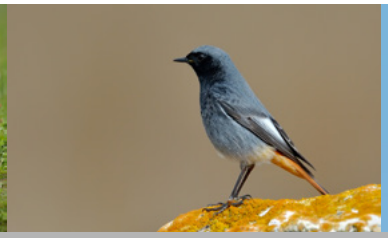

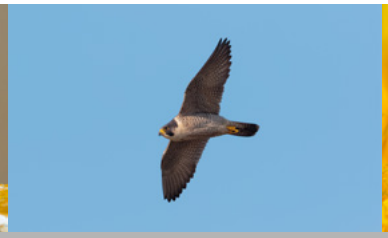

INDUSTRIEGEBIED RINGDIJK

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. In dit gebied heeft de gemeente weinig groenstructuren in eigen beheer. De gemeente is in en aangrenzend aan dit gebied wel voornemens om een woongebied met getijdepark te ontwikkelen langs de rivier. Dit project heeft de naam Woonontwikkeling Noordoevers. Voor deze ontwikkeling wordt geadviseerd om bij het opstellen van het ontwerp te kijken naar de kansen die voor de icoonsoorten van rivieren en dijken zijn genoemd.

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

HOME

KIJFHOEK

Categorie: landbouw

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Deze wijk bestaat uit agrarisch gebied. Voor de gemeente bestaat de kans een subsidie te ontwikkelen voor agrariërs die zich willen inzetten voor de natuur. Denk hierbij aan het aanplanen van een struweelhaag, houtsingel, akkerrandenbeheer of het creëeren van poelen of kruidenrijk grasland. Eén van de grootse kansen is het aanleggen van plas-dras-situaties.

KANSEN VOOR BURGERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het creëren van kruidenrijk grasland. Extensieveer het grasland beheer door minder te maaien, minder te bemesten en ruige mest te gebruiken. Wees alert op broedgevallen van weidevogels en bescherm deze actief, mogelijk met behulp van lokale agrarische natuurverenigingen. Het vrijwillig aanplanten van struweelhaag of houtsingels. Het open stellen van stallen en schuren in de zomermaanden voor boerenzwaluwen. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen voor onder andere boerenzwaluwen, torenvalken en huismussen een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

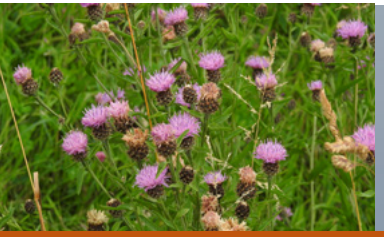

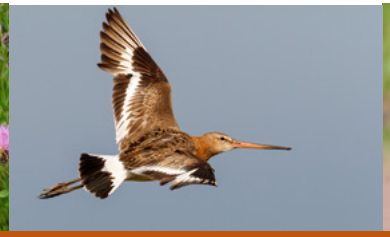

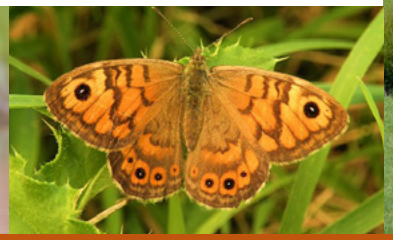

KIJFHOEK

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

DE MUNNIKENDEVEL

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- Veel van de voorkomende soorten zijn sterk afhankelijk van rietvegetatie. Creër daarom gemaaid rietland waarbij grote delen riet aanwezig is. Vorm zo nodig ruig gras of bosvakken om naar rietland en vernat waar nodig.
- Voer het maaibeheer gefasseerd uit waarbij per maaibeurt 50% wordt gespaard. Zo blijft constant broedgelegenheid aanwezig.
- De torenvalk wordt vaak waargenomen in dit gebied. Deze soort kan gestimuleerd worden door in het gebied een nestkast te realiseren.
- Vernat bossen door water vanaf de Devel in te laten stromen, zodat een moerasbos ontstaat.
- Laat beheer achterwege bij een aantal jonge bossen en vermijd recreatie. Zo ontstaat 'oerbos' waarbij natuurlijke successie de kans krijgt en rustgebieden voor de natuur worden gecreëerd. Deze bossen zijn van grote waarde voor de natuur.

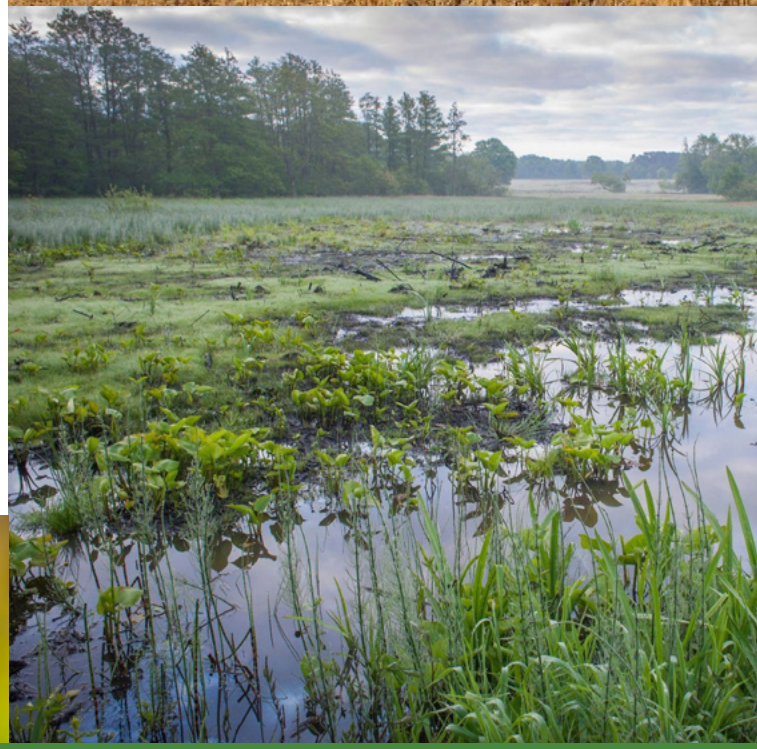

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

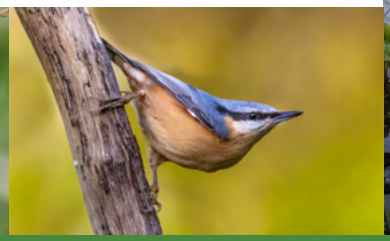

DE MUNNIKENDEVEL

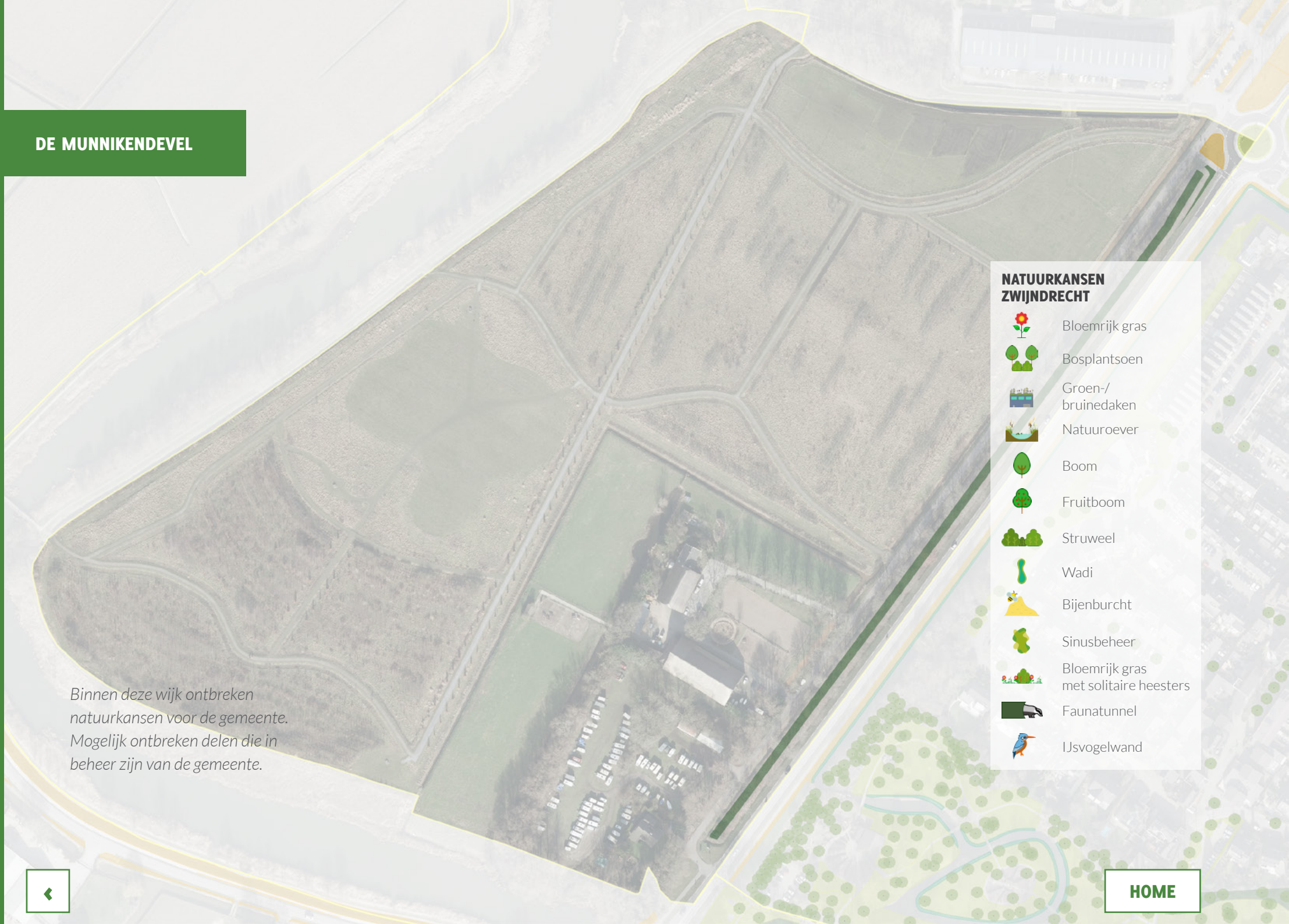

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

KLEINE LINDT POLDER

Categorie: landbouw

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Deze wijk bestaat uit agrarisch gebied. Voor de gemeente bestaat de kans een subsidie te ontwikkelen voor agrariërs die zich willen inzetten voor de natuur. Denk hierbij aan het aanplanen van een struweelhaag, houtsingel, akkerrandenbeheer, vernatten van graslanden of het creëeren van poelen of kruidenrijk grasland. Eén van de grootse kansen is het aanleggen van plas-dras-situaties.

KANSEN VOOR BURGERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het creëren van kruidenrijk grasland. Extensieveer het grasland beheer door minder te maaien, minder te bemesten en ruige mest te gebruiken. Wees alert op broedgevallen van weidevogels en bescherm deze actief, mogelijk met behulp van lokale agrarische natuurverenigingen. Het vrijwillig aanplanten van struweelhaag of houtsingels. Het open stellen van stallen en schuren in de zomermaanden voor boerenzwaluwen. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen voor onder andere boerenzwaluwen, torenvalken en huismussen een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

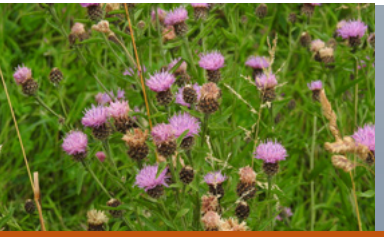

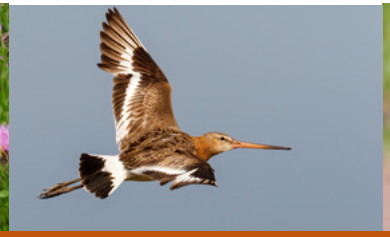

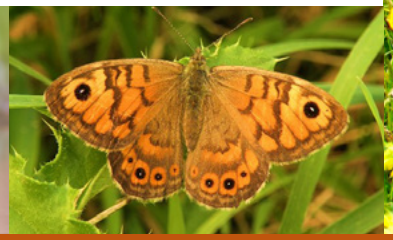

KLEINE LINDT POLDER

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

NOORDPARK

Categorie: sportpark

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

Het noord-/oostelijke deel van deze wijk bestaat uit een park, het noordpark. In dit park worden veel deze beheerd als gazon. Een grote kans betreft het omvormen van deze gazon stukken naar bloemrijk gras en alleen de delen rondom kunstwerken en banken te beheren als gazon.

In het noordelijke gedeelte worden veel ijsvogels waargenomen. Om deze soort te stimuleren bestaat de kans om een ijsvogelwand aan te leggen langs de watergang in het noorden. Het is van belang dat deze wand wordt gerealiseerd op een verstoringsvrije locatie.

Stimuleer sportparken om biodiversiteit te versterken door het bieden van een subsidieregeling voor bijvoorbeeld het aanplanten voor struweel of bomen.

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Er is er veel verharding aanwezig op het parkeerterrein. Een deel van deze verharding kan worden omgevorm naar halfverharding met grasbetontegels waardoor regenwater eenvoudig in de grond infiltreert. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken een grote kans. Aan de noordkant, langs de watergang, van het sportterrein is ruimte om struweel of bomen aan te planten.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

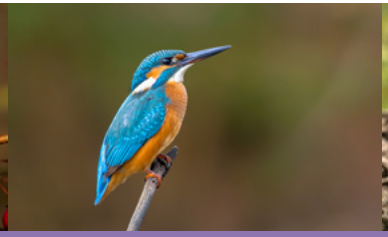

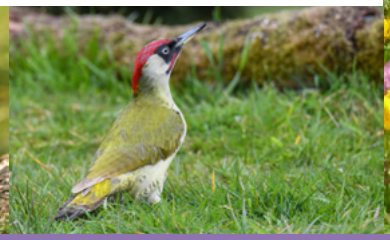

NOORDPARK

HOME

NOORDZIJDE DE HOGE DEVEL

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

In het park worden veel delen beheerd als gazon. Om de biodiversiteit te stimuleren is het van grote waarde om deze delen om te vormen naar bloemrijk gras of bloemrijk gras met solitaire heesters. Op deze manier ontstaat een groot voedselaanbod voor insecten, vogels en kleine zoogdieren.

Waneer het middenstuk van het park wordt omgevorm naar bloemrijk gras bestaat de kans om dit te beheren door sinus-beheer. Hierbij wordt 30% van de vegetatie gespaard tijdens de beheerronde om een continu nectaraanbod te houden.

De zuid-/westelijke oever wordt op een aantal locaties intensief gemaaid. Er is een grote kans om deze extensiever te beheren en kruidenrijke oevers met bijvoorbeeld gele lis of lisdode te creëren.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

NOORDZIJDE DE HOGE DEVEL

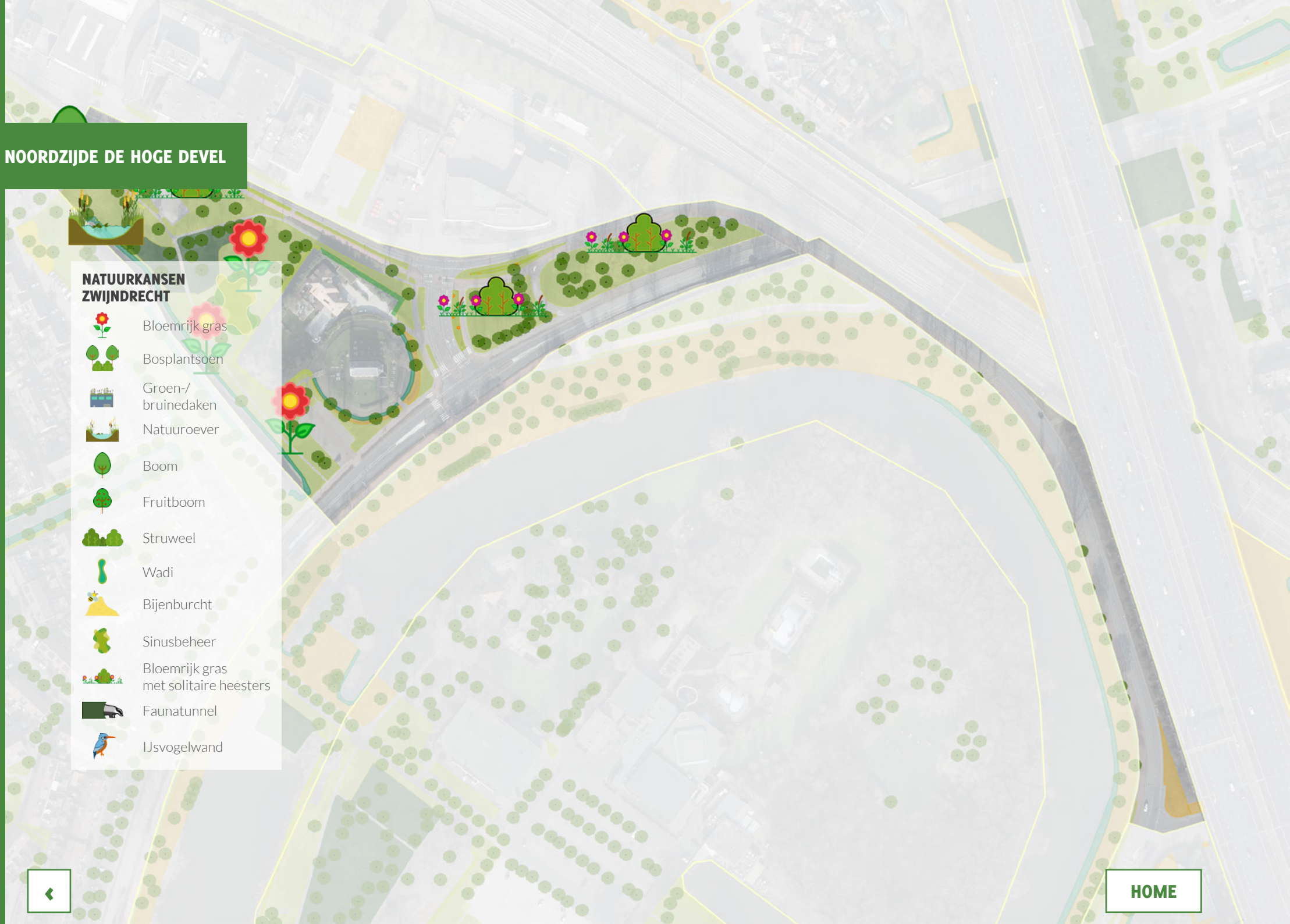

HOME

OFFIECIERVLIET-PILOTENBUURT

Categorie: woonwijk

- **KANSEN VOOR DE GEMEENTE**
  Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers.
- Het creëren van een bloemrijke wadi in het groenvak langs de Anthonie Fokkerstraat ten behoeve van klimaatadaptatie (afvangen piekbuiten) en biodiversiteit.
- Het aanplanten van bomen op verschillende locaties. Waaronder langs de Doctor Plesmanstraat en Anthonie Fokkerstraat.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

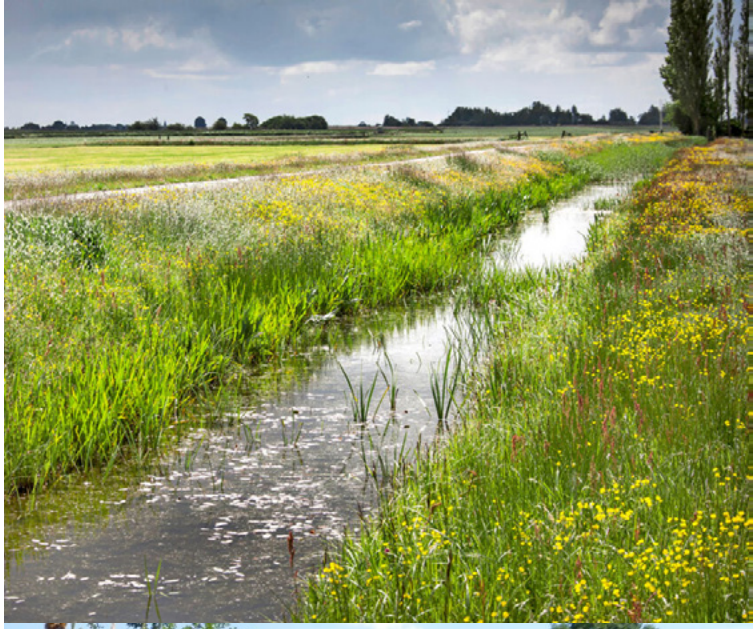

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

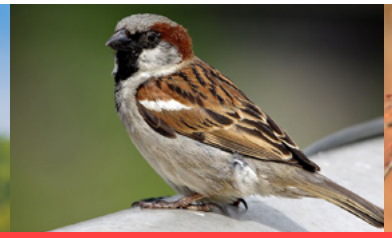

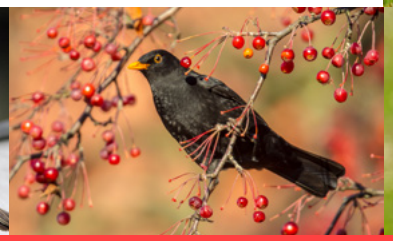

OFFIECIERVLIET-PILOTENBUURT

HOME

OUDE MAAS

Categorie: rivier en dijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- Creër moerasbossen ten behoeve van de bever. In deze bossen is de waterstand hoog en wordt niet tot nauwelijks beheer uitgevoerd. Verhoog in bestaande bossen de grondwaterstand of creër nieuwe bossen op graslanden met een hoge grondwaterstand en waarbij watergangen in het bos treden.
- Creër leefgebied voor de rivierdonderpad door het aanbrengen van grote basaltblokken in de Oude Maas.
- Creër zandstranden langs inhammen of kribben van de Oude Maas voor de rivierrombout.
- De Oude Maas is geschikt als leefgebied voor rivierdonderpad, de soort is echter weinig mobiel. Eén van de kansen betreft het starten van een pilot om de soort uit te zetten in de Oude Maas.

KANSEN VOOR BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

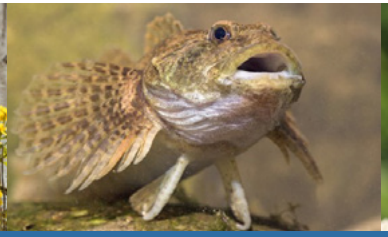

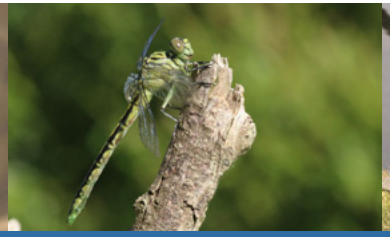

OUDE MAAS

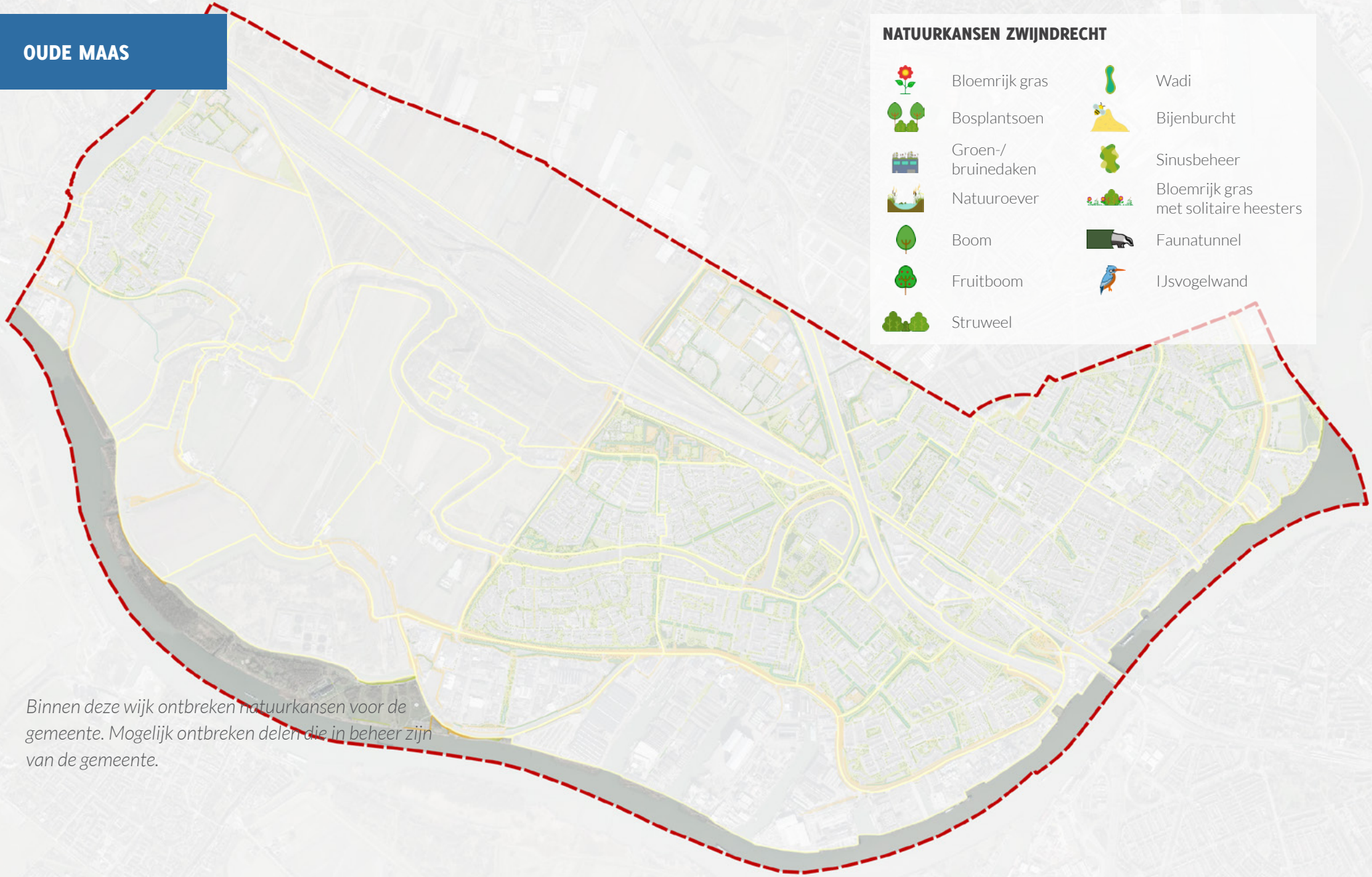

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

OUDELAND EN MEUBELMAKER-SONATE-KLARINETSINGEL-DE AS

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëeren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente. En het creëren van een bloemrijke hotspot in het park langs de Vrijwillerspad. In dit park zijn grote kansen voor de biodiversiteit, zoals het toepassen van sinus-beheer.
- Het creëren van een bloemrijke wadi langs de Abdij ten behoeve van klimaatadaptatie (afvangen piekbuiten) en biodiversiteit.
- In deze wijk bestaat de kans om een bijenburcht aan te leggen. De open, zandige grond van de bijenburcht voorziet in geschikte nestgelegenheid voor diverse soorten ondergronds nestelende bijen.
- Het aanplanten van bomen op verschillende locaties. Waaronder langs de Munnikensteeg, Sonate en Beethovenlaan.*

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

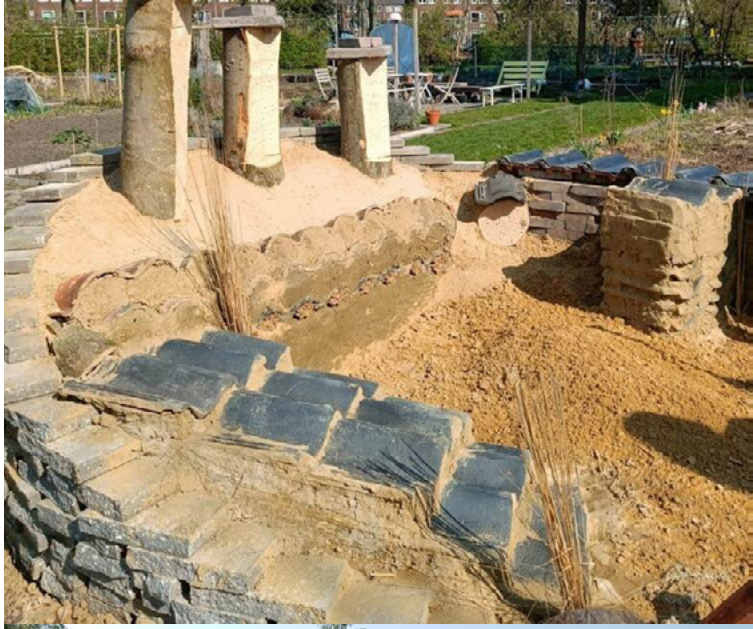

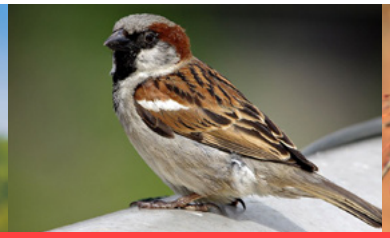

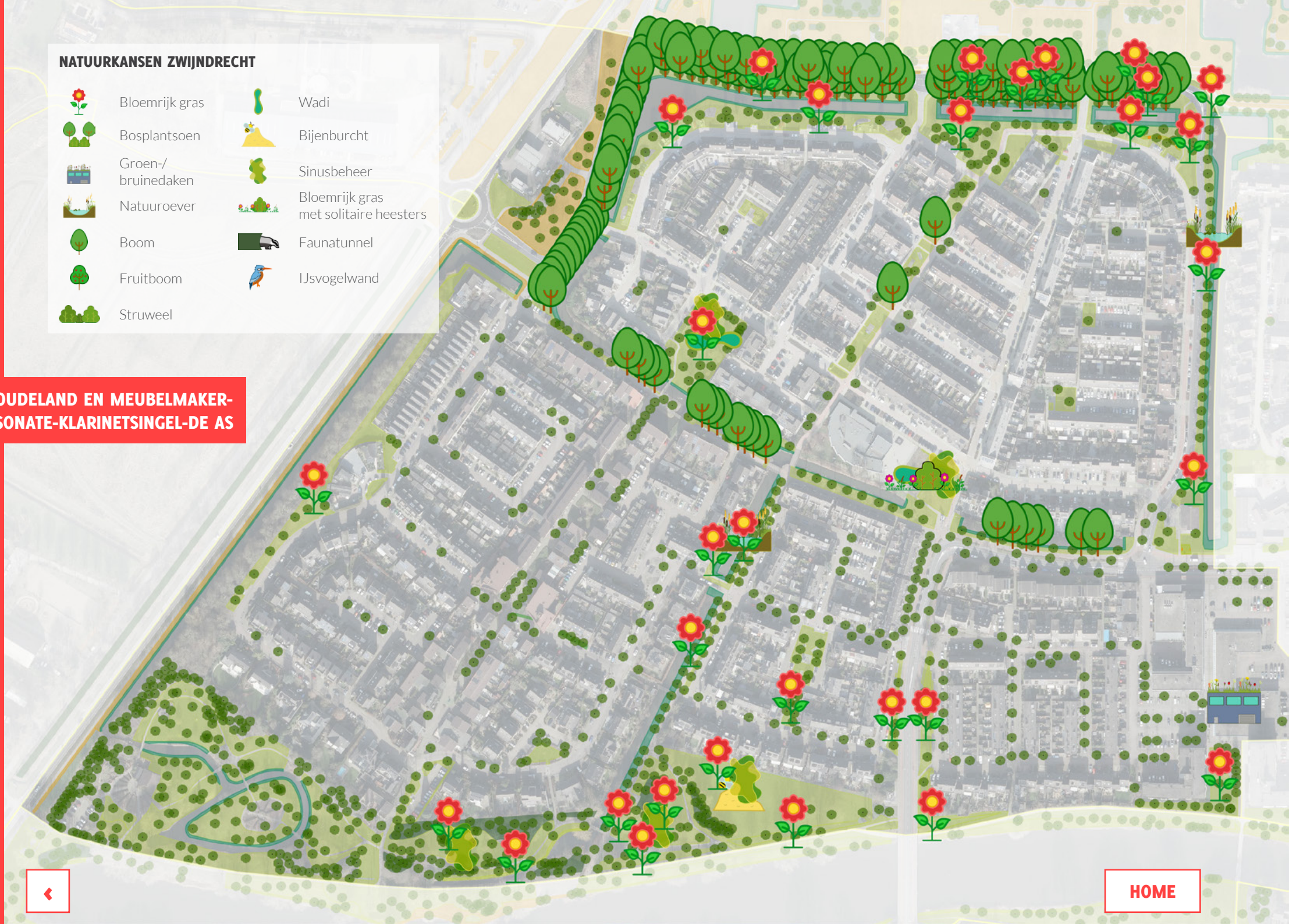

OUDELAND EN MEUBELMAKER-SONATE-KLARINETSINGEL-DE AS

HOME

PARK MOLENVLIET

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- In het park worden een aantal delen beheerd als gazon. Om de biodiversiteit te stimuleren is het van grote waarde om deze delen om te vormen naar bloemrijk gras. Op deze manier ontstaat een groot voedselaanbod voor insecten, vogels en kleine zoogdieren.
- Waneer delen van het park wordt omgevorm naar bloemrijk gras bestaat de kans om dit te beheren door sinus-beheer. Ook bestaande delen ruw gras kunnen beheerd worden door middel van sinus-beheer. Hierbij wordt 30% van de vegetatie gespaard tijdens de beheerronde om een continu nectaraanbod te houden.
- In het oostelijke deel bestaat de kans om het huidig gazon om te vormen naar struweel om te zorgen voor een verbinding met de omliggende groendelen. Ook is er de mogelijkheid om in dit gedeelte acht bomen aan te planten.*
- Hedendaags is in het park een Olifantsgras-teelt aanwezig in het park. Om de biodiviersiteit te stimuleren kan deze worden omgevorm naar fruitboomgaard met 28 fruitbomen. Deze bomen bieden voedsel voor insecten, vogels en kleine zoogdieren.
- Door het park worden op een aantal locaties de oevers intensief gemaaid. Er is een grote kans om deze extensiever te beheren en kruidenrijke oevers met bijvoorbeeld gele lis of lisdode te creëren. Spaar tijdens maairondes ook ca. 25% van de oevervegetatie.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

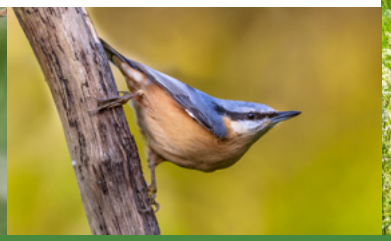

PARK MOLENVLIET

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

HOME

POLDER HEERJANSDAM

Categorie: landbouw

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Deze wijk bestaat uit agrarisch gebied. Voor de gemeente bestaat de kans een subsidie te ontwikkelen voor agrariërs die zich willen inzetten voor de natuur. Denk hierbij aan het aanplanen van een struweelhaag, houtsingel, akkerrandenbeheer, vernatten van graslanden of het creëeren van poelen of kruidenrijk grasland. Eén van de grootse kansen is het aanleggen van plas-dras-situaties.

KANSEN VOOR BURGERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Het creëren van kruidenrijk grasland. Extensieveer het grasland beheer door minder te maaien, minder te bemesten en ruige mest te gebruiken. Wees alert op broedgevallen van weidevogels en bescherm deze actief, mogelijk met behulp van lokale agrarische natuurverenigingen. Het vrijwillig aanplanten van struweelhaag of houtsingels. Het open stellen van stallen en schuren in de zomermaanden voor boerenzwaluwen. Daarnaast is het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen voor onder andere boerenzwaluwen, torenvalken en huismussen een grote kans.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

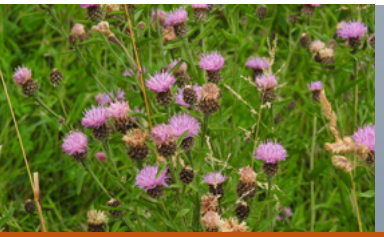

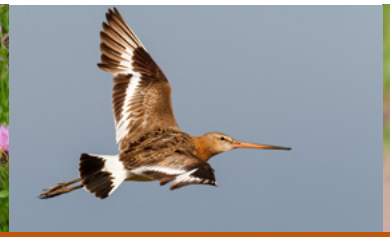

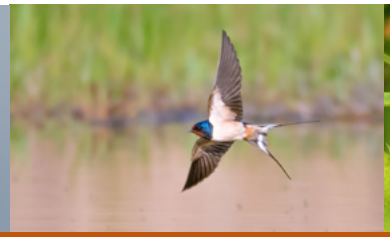

POLDER HEERJANSDAM

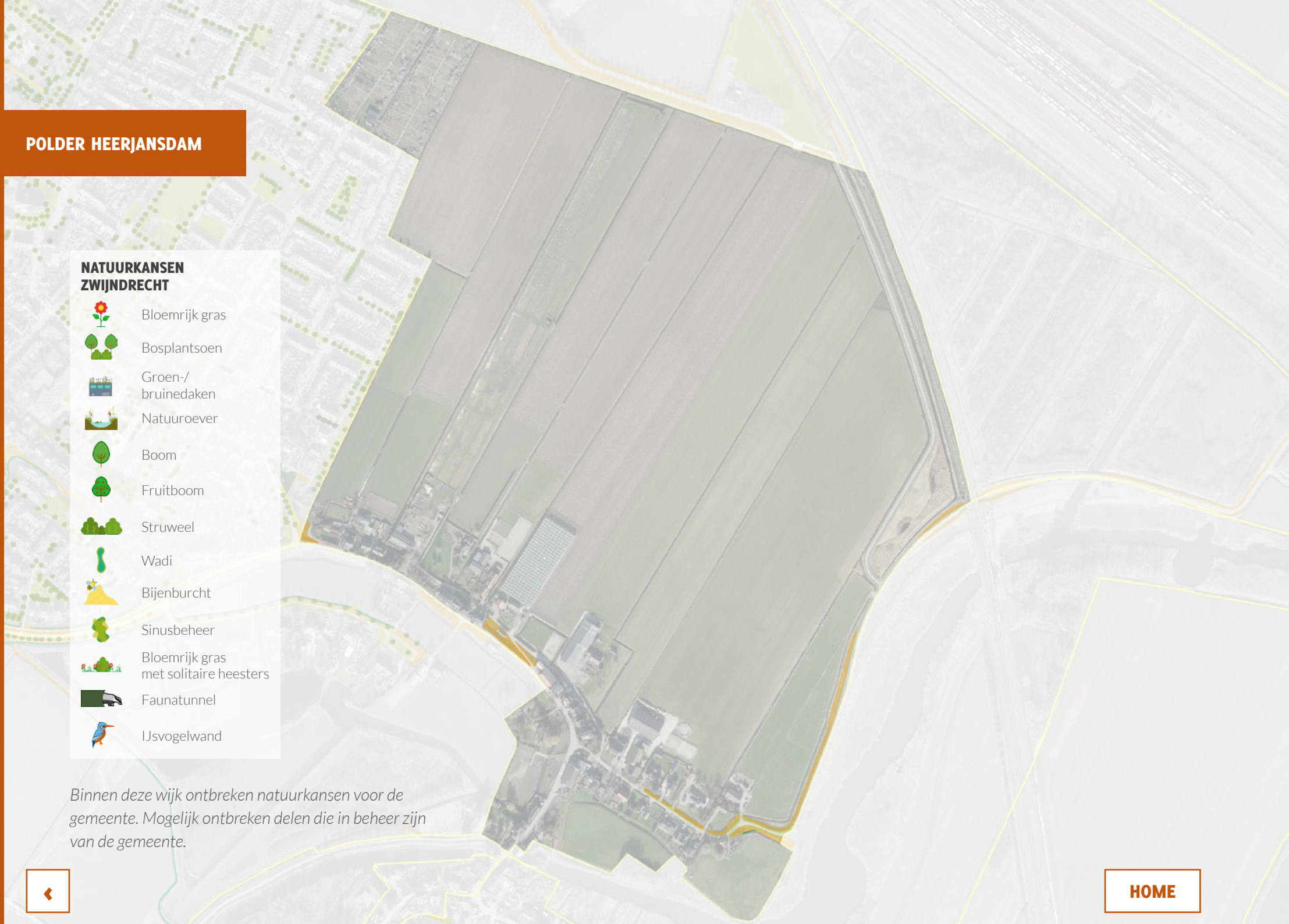

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

SPOOR

Categorie: infrastructuur

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

Het omvoren van gazon naar bloemrijkgras door delen open te frezen en in te zaaien met een bloemrijk mengsel.

Gefasseerd maaien waarbij per ronde ca. 20-30% van de vegetatie wordt gespaard.

Gefasseerd maaien van rietvegetatie waarbij 50% per maaironde wordt gehandhaafd zodat broedgelegenheid blijft voor verschillende vogelsoorten.

Het realiseren van een faunatunnel als oversteek voor het spoor en de A16, zodat De Hoge devel wordt verbonden met het noordoostelijke deel van de gemeente.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

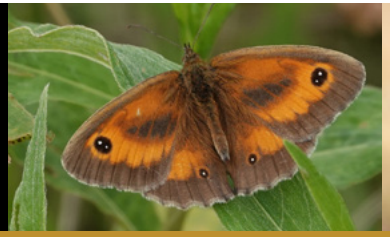

SPOOR

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

SPORTPARK DE MOLENWEI

Categorie: sportpark

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

- Gefasseerd maaien waarbij per ronde ca. 20-30% van de vegetatie wordt gespaard.
- Het omvormen van gazon-bermen naar bermen met bloemrijk gras zodat een foerageergebied ontstaat voor insecten, zoogdieren, vleermuizen en vogels.
- Het omvormen van knipbeplanting naar bloemrijk gras of struweel. Het omvormen van ruig gras naar bosplantsoen of struweel om leefgebied te creëren voor marterachtigen.
- Stimuleer sportparken om biodiversiteit te versterken door het bieden van een subsidieregeling voor bijvoorbeeld het aanplanten voor struweel of bomen.
- Het aanbieden van nestgelegenheid door het realiseren van nestkasten voor onder andere koolmees, pimpelmees, torenvalk en uilensoorten.

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook u kan wat doen voor de natuur! Plant rondom uw bedrijf of sportpark inheemse beplanting, bomen en struiken zoals hazelaar, wilg, els, zomerlinde of wilde lijsterbes. Beheer de grasdelen niet intensief als gazon maar maai deze twee keer per jaar en voer het maaisel af. Biedt nestgelegenheid voor vogels door het ophangen van nestkasten. De invliegopening kan het beste op het noordoosten zijn gericht.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

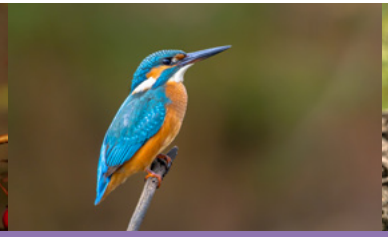

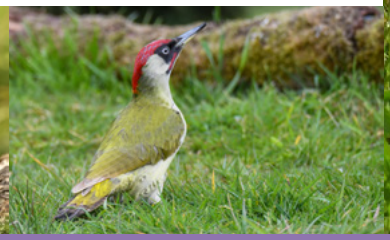

SPORTPARK DE MOLENWEI

HOME

STERENBEELDENBUURT-SCHILDERSBUURT- PLANETENBUURT-LANGESTRAAT-PRINSESSENBUURT

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers betreft een grote kans in deze wijk.
- Een verbinding creëren tussen de blauwe doorardering en de vliegroute van vleermuizen langs het spoor door het aanplanten van een bomenlaan langs de Jupiterstraat.*
- Het creëren van twee bloemrijke wadi's in het groenvak langs de Jupiterstraat ten behoeve van klimaatadaptatie (afvangen piekbuiten) en biodiversiteit.
- In deze wijk bestaat de kans om een bijenburcht aan te leggen. De open, zandige grond van de bijenburcht voorziet in geschikte nestgelegenheid voor diverse soorten ondergronds nestelende bijen.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

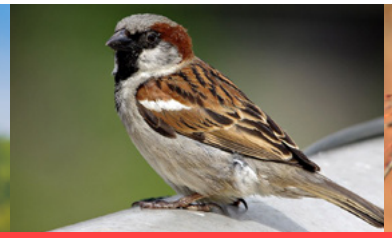
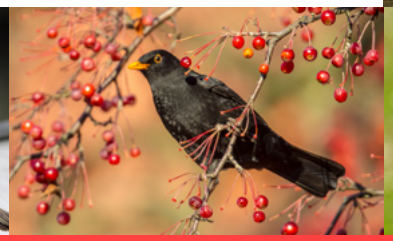

STERENBEELDENBUURT-SCHILDERSBUURT-PLANETENBUURT-LANGESTRAAT-PRINSESSENBUURT

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

HOME

SWANENDRIFT ZUID-DE WERE-EEM EN ZONNESTEIN-LIEVERSHIL

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Op verschillende locaties kunnen bomen, vijftig in totoaal, worden aangeplant en zelfs een fruitboomgaard worden aangelegd met twaalf fruitbomen.*
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers betreft een grote kans in deze wijk.
- Een aantal daken binnen deze wijk zijn geschikt om groen-/bruine daken te creëren als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- Op verschillende locaties kunnen gazon delen omgevormd worden naar struweel om leefgebied voor onder andere de egel te realiseren.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

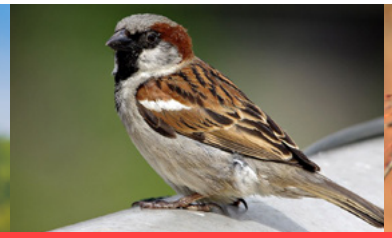

SWANENDRIFT ZUID-DE WERE-EEM EN ZONNESTEIN-LIEVERSHIL

HOME

TER STEEGHE

Categorie: industrie

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bloemrijk gras door gazon om te vormen om voedsel te bieden voor insecten. Met name rondom het ziekenhuis zijn hier veel kansen voor.
- Het realiseren van blauw-/groenedaken als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster op het dak van het ziekenhuis. Of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- De omvorming van gazon naar bloemrjik gras met solitaire (bloeiende) heesters zodat de groenvlakken langs de tennisbaan optimaal zijn voor wilde bijen en hommels.
- Broedgelegenheid creëren voor vogels (met name de icoonsoorten) door het ophangen van nestkasten.
- Oevers langs watergangen natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers rondom het ziekenhuis.

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Plant bomen, struiken of andere inheemse beplanting aan op uw perceel. Biedt verblijfplaatsen aan dieren door het ophangen of inbouwen van bijvoorbeeld nestkasten. Creëer groen-/bruinedaken op grote platte daken van industriehallen.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

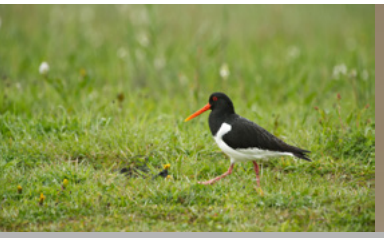

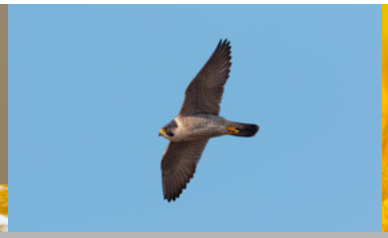

TER STEEGHE

HOME

VEERPLEIN-OOSTKEETSHAVEN-SLAGVELD - OUD EN GEBRANDYPLEIN-WALBURG

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Het opvullen van de lijnvormige beplanting langs de Laan van Walburg door bomen bij te planten in de bermen.*
- Een aantal daken binnen deze wijk zijn geschikt om groen-/bruine daken te creëren als broedgelegenheid voor onder andere de scholekster of leefgebied voor vlinders en wilde bijen en hommels.
- Op verschillende locaties kunnen gazon delen omgevormd worden naar struweel om leefgebied voor onder andere de egel en winterkoning te realiseren.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

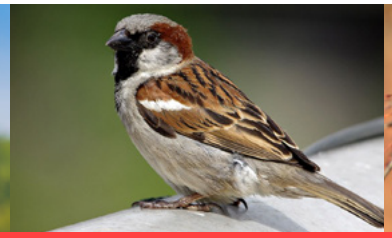
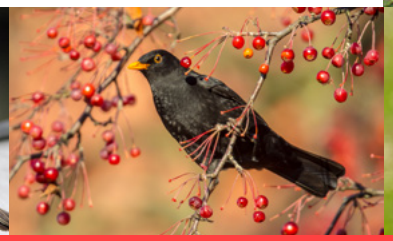

VEERPLEIN-OOSTKEETSHAVEN-SLAGVELD - OUD EN GEBRANDYPLEIN-WALBURG

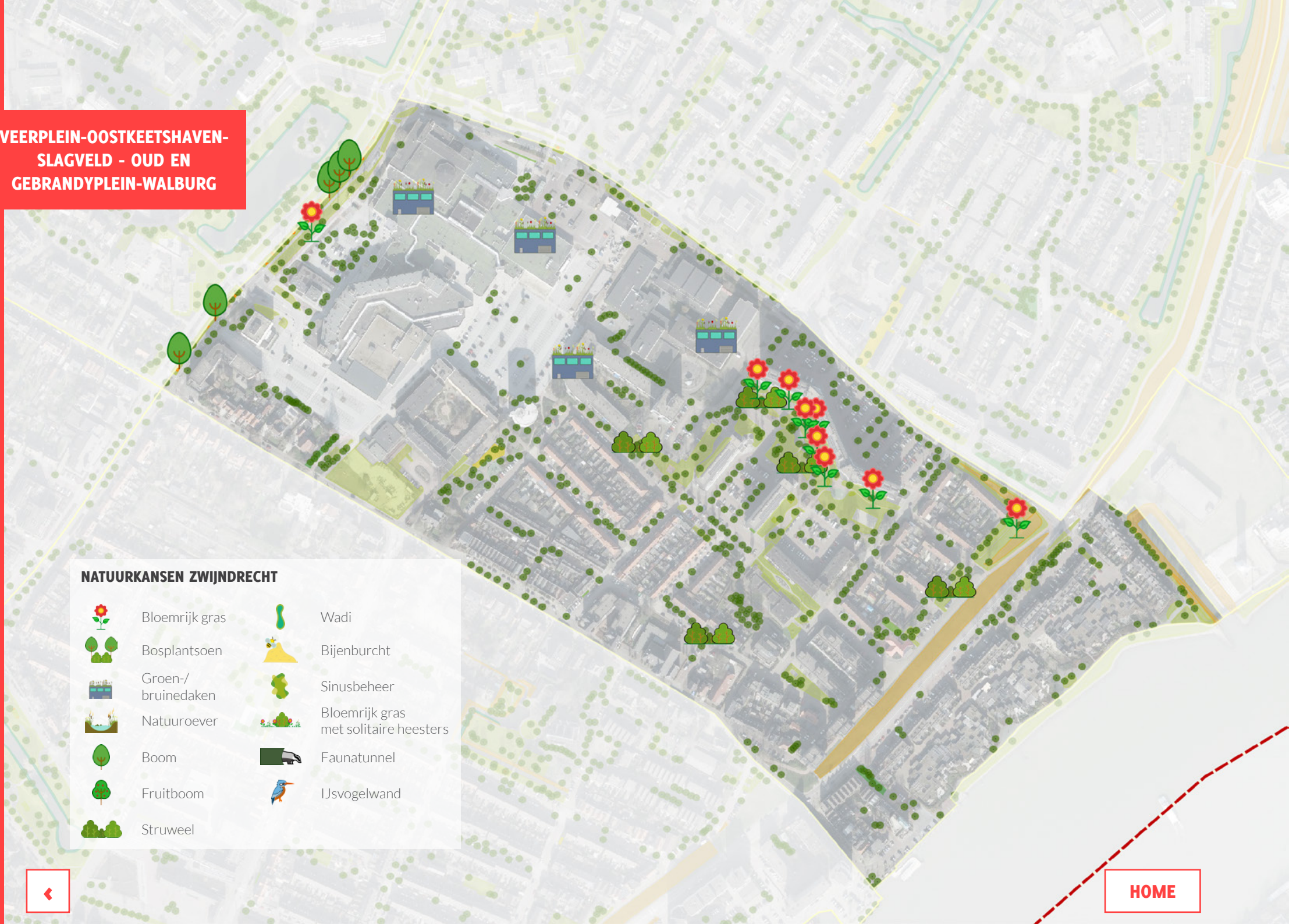

HOME

VERZETSHELDENBUURT-DICHTERSBUURT-ZEEHELDENBUURT-KAPITEINFLATS-KOLONIËNBUURT-MEERDERVOORT

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Op veel locaties kunnen bomen, ca. 90 in totaal, worden aangeplant en zelfs twee fruitboomgaard worden aangelegd met in totaal 28 fruitbomen.*
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers betreft een grote kans in deze wijk.
- Het creëren van vijf bloemrijke wadi's in gazonvakken ten behoeve van klimaatadaptatie (afvangen piekbuiten) en biodiversiteit.
- Op verschillende locaties kunnen gazon delen omgevormd worden naar struweel om leefgebied voor onder andere de egel te realiseren.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

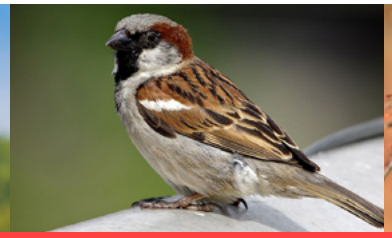

VERZETSHELDENBUURT-DICHTERSBUURT-ZEEHELDENBUURT-KAPITEINFLATS-KOLONIËNBUURT-MEERDERVOORT

HOME

VOGELBUURT

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Op een aantal locaties in deze wijk kunnen bomen worden aangeplant als broedlocatie voor vogels.*
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers betreft een grote kans in deze wijk.
- Naast het creëren van bloemrijk grasdelen kunnen ook een aantal gazondelen worden omgevormd naar bloemrijk gras met solitaire heesters die extra voedselgelegenheid en verblijfplaats bieden voor insecten, vogels en zoogdieren.
- Op verschillende locaties kunnen gazon delen omgevormd worden naar struweel of bosplantsoen om leefgebied voor onder andere de egel en vogels te realiseren.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

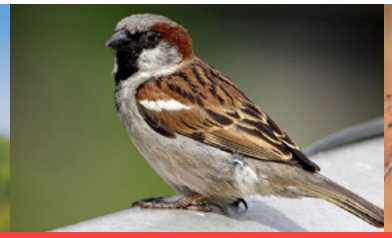

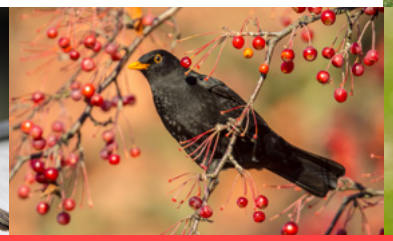

VOGELBUURT

HOME

WAALBOS RIJSOORD

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

Veel van de voorkomende soorten zijn sterk afhankelijk van rietvegetatie. Creër daarom gemaaid rietland waarbij grote delen riet aanwezig is. Vorm zo nodig ruig gras of bosvakken om naar rietland en vernat waar nodig.

Voer het maaibeheer gefasseerd uit waarbij per maaibeurt 50% wordt gespaard. Zo blijft constant broedgelegenheid aanwezig.

Vernat bossen door water vanaf de Waal in te laten stromen zodat een moerasbos ontstaat. Creër hierbij bossen met getijdewerking die delen van het jaar overstromen en delen van het jaar droog blijven.

Laat beheer achterwege bij een aantal jonge bossen en vermijd recreatie. Zo ontstaat 'oerbos' waarbij natuurlijke successie de kans krijgt en rustgebieden voor de natuur worden gecreëerd. Deze bossen zijn van grote waarde voor de natuur.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

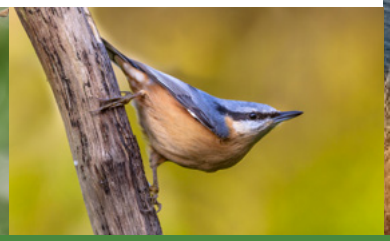

WAALBOS RIJSOORD

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

WATERZUIVERING

Categorie: bos en park

KANSEN VOOR DE GEMEENTE EN OVERIGE ORGANISATIES

Veel van de voorkomende soorten zijn sterk afhankelijk van rietvegetatie. Creër daarom gemaaid rietland waarbij grote delen riet aanwezig is. Vorm zo nodig ruig gras of bosvakken om naar rietland en vernat waar nodig.

Voer het maaibeheer gefasseerd uit waarbij per maaibeurt 50% wordt gespaard. Zo blijft constant broedgelegenheid aanwezig.

Vernat bossen door water vanaf de Oude Maas in te laten stromen zodat een moerasbos ontstaat. Creër hierbij bossen met getijdewerking die delen van het jaar overstromen en delen van het jaar droog blijven.

Laat beheer achterwege bij een aantal jonge bossen en vermijd recreatie. Zo ontstaat 'oerbos' waarbij natuurlijke successie de kans krijgt en rustgebieden voor de natuur worden gecreëerd. Deze bossen zijn van grote waarde voor de natuur.

Creër bloemrijke bermen rondom De Hooge Nesse door deze twee keer per jaar te maaien en het maaisel af te voeren. Spaar hierbij ca. 25% van de vegetatie tijdens de maaibeurten.

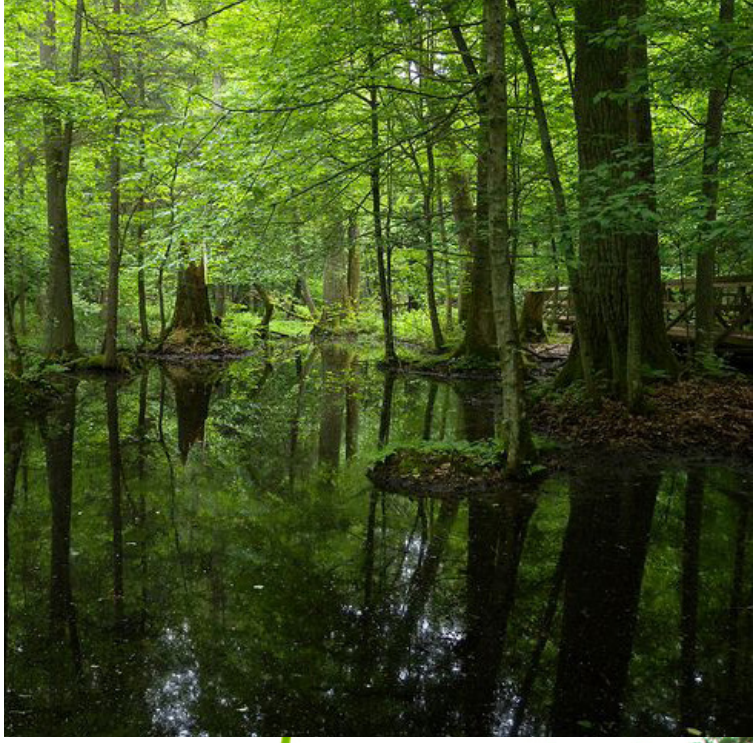

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

WATERZUIVERING

NATUURKANSEN ZWIJNDRECHT

- Bloemrijk gras
- Bosplantsoen
- Groen-/ bruinedaken
- Natuuroever
- Boom
- Fruitboom
- Struweel
- Wadi
- Bijenburcht
- Sinusbeheer
- Bloemrijk gras met solitaire heesters
- Faunatunnel
- IJsvogelwand

Binnen deze wijk ontbreken natuurkansen voor de gemeente. Mogelijk ontbreken delen die in beheer zijn van de gemeente.

HOME

WESTKEETSHAVEN-EURYZA-BURG. DOONRPLEIN-VEILINGTERREIN-JULIADORP-PRINS BERNARHDSTRAAT-VEERPLEIN

Categorie: woonwijk

KANSEN VOOR DE GEMEENTE

- Het creëren van een bijenlint door bermen en delen gazon om te vormen naar bloemrijk gras om een netwerk van bloemrijk gras te creëeren door de gemeente.
- Op een aantal locaties in deze wijk kunnen bomen worden aangeplant als broedlocatie voor vogels. Zoals rondom het speelterrein langs de Anna Paulownastraat.*
- Oevers langs watergangen van de blauwe dooradering natuurlijker maken door de beschoeiing te verwijderen en natuurlijk aflopende oevers met extensief gemaaide grasdelen of rietoevers betreft een grote kans in deze wijk.
- Op verschillende locaties kunnen gazon delen omgevormd worden naar struweel of bosplantsoen om leefgebied voor onder andere de egel en vogels te realiseren.

** Let wel, de bomen op de volgende pagina betreffen locaties die vanuit ecologisch perspectief kansrijk zijn. Of hier daadwerkelijk bomen geplant kunnen worden, dient nog nader getoetst te worden. Vanwege leidingen in de grond of andere overwegingen is het mogelijk dat hiervan af moet worden geweken.*

KANSEN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN PROJECTONTWIKKELAARS

Ook als bewoner, bedrijf of projectontwikkelaar kun je meehelpen! Denk hierbij aan het ophangen of inbouwen van verblijfplaatsen, het planten van struiken, bomen of andere plantensoorten die insecten aantrekken, het creëren van rommelige overhoekjes en aanleggen van egelpassages in je tuin.

Klik op de icoonsoort waar je graag wat voor wilt doen, om de specifieke kansen te lezen.

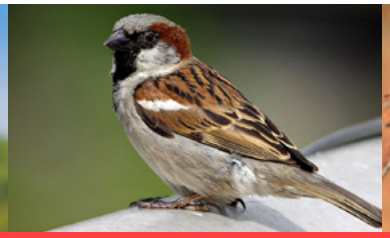

WESTKEETSHAVEN-EURYZA-BURG. DOONRPLEIN-VEILINGTERREIN-JULIADORP-PRINS BERNARHDSTRAAT-VEERPLEIN

HOME

GEWONE DWERGVLEERMUIS

Wanneer je 's nachts een vleermuis voorbij ziet vliegen, heb je een grote kans dat het de gewone dwergvleermuis is. Het is één van de meest voorkomende vleermuissoorten in Nederland. De soort is zo klein dat ze in een luciferdoosje past! De gewone dwergvleermuis verblijft overdag in donkere plekken, zoals spouwmuren van huizen of onder dakpannen. Daar merk je meestal niets van, want vleermuizen zijn 's nachts actief en hebben een roep die wij niet kunnen horen. De gewone dwergvleermuis is een ware jager. Het diertje moet om te overleven per nacht een kwart tot één derde van zijn lichaamsgewicht aan insecten eten! Het jaagt op kleinere insecten, voornamelijk muggen, dansmuggen, schietmotten, maar ook haften, gaasvliegen, nachtvlinders en soms ook kevers. De gewone dwergvleermuis is daardoor een uitstekende, natuurlijke bestrijder van hinderlijke insecten. Wist je dat één gewone dwergvleermuis zo'n 1.000 muggen per nacht eet? Dat scheelt een hoop slapeloze nachten met muggengezoem! Vleermuizen zijn dus niet alleen belangrijk voor het natuurlijke systeem waarin ze leven, maar ook voor ons!

KANSEN VOOR DE GEWONE DWERGVLEERMUIS

- Geschikte **verblijfplaatsen** komen steeds minder voor in moderne wijken met geïsoleerde woningen. De gewone dwergvleermuis is daarom erg geholpen met natuurinclusief bouwen. De aanleg van inbouwstenen, gevelbetimmering en vleermuiskasten zorgt ervoor dat deze icoonsoort genoeg potentiële verblijfplaatsen heeft.
- De gewone dwergvleermuis is voor zijn eten afhankelijk van de aanwezigheid van insecten. Daarom is het aanleggen van **bloemrijke vegetatie** en **natuurlijke waterpartijen** ook een belangrijke kans voor de gewone dwergvleermuis.
- Het creëren van groene verbindingen, zoals **bomenlanen of hoogopgaand struweel**, tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen is mooie kans om de gewone dwergvleermuis te helpen en tegelijk schaduw, koelte en schone lucht voor mens en dier te creëren. De gewone dwergvleermuis gebruikt deze lijnvormige beplanting om zich langs te verplaatsen. Ook andere soorten profiteren van deze groene verbindingen, zoals roodborst, houtduif en winterkoning .

GIERZWALUW

Gierzwaluwen komen vanuit Afrika naar Nederland om te broeden. Eind april verschijnen ze in de stad en maken ze hun nesten ieder jaar op dezelfde plek onder dakpannen en in spleten van oude gebouwen. Je kent ze misschien wel van het scherpe, gierende geluid dat ze maken wanneer ze in groepjes, elkaar achtervolgen en dan vlak langs en tussen de huizen door schieten. De gierzwaluw is daarom een kenmerkende soort van woonwijken. Geschikte nestplaatsen worden door renovatie, sloop en verbouwing alleen steeds zeldzamer. Gelukkig nestelen gierzwaluwen ook in speciaal daarvoor opgehangen of ingebouwde nestkasten.

Gierzwaluwen zijn geweldige luchtacrobaten. Wist je dat ze eten, slapen en paren tijdens het vliegen en alleen landen om te broeden? Zelfs nestmateriaal plukken ze zo uit de lucht! Wanneer gierzwaluwen jongen hebben, vangen ze tienduizenden insecten per dag, waaronder muggen, motten, vliegen en zelfs wespen. Ze zijn daarmee een natuurlijke bestrijder van hinderlijke insecten en dragen zo bij aan een fijne, leefbare omgeving. Dat scheelt een hoop slapeloze nachten met muggengezoem!

KANSEN VOOR DE GIERZWALUW

- Het bieden van **nestgelegenheid** is de belangrijkste maatregel om gierzwaluwen te helpen. Natuurinclusief bouwen met inbouwstenen, gevelbetimmering en nestkasten creëert potentiële broedplaatsen. Zorg ervoor dat de aanvliegroute naar deze nestplaatsen vrij is (geen bomen ervoor bijvoorbeeld) en minimaal drie meter boven de grond zit.
- Andere kansen voor de gierzwaluw zijn het aantrekken van meer insecten door het omvormen van gazon naar **bloemrijk bermen** en **kruidenrijk gras**. Hier zal de gierzwaluw indirect van profiteren, net als veel andere insectenetende soorten.

HUISMUS

De huismus doet zijn naam eer aan: de vogel brengt een huiselijke, gezellige sfeer met zich mee. Het gekwetter in de dakgoot, terwijl het zonnetje schijnt, is een bekend verschijnsel. Maar wist je dat het lang erg slecht ging met de huismus in Nederland? De huismus was vroeger één van de meest algemene broedvogels van Nederland. In de jaren 90 is de huismus echter sterk achteruitgegaan. Het aantal is zelfs gehalveerd in afgelopen dertig jaar! Een van de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang in stedelijk gebied is de afname in nestgelegenheid en beschikbaarheid van voedsel. Onze moderne, geïsoleerde huizen en versteende tuinen bieden voor huismussen geen plek.

De huismus is een honkvaste en sociale vogel die jaarrond in groepen leeft (kolonies). Ze nestelt in kieren en gaten in gebouwen en onder dakpannen, schuilt in de klimop en heg, vindt voedsel en water in tuinen en parken en neemt graag een stofbad in de zandbak. De huismus is daarom een kenmerkende soort van woonwijken.

KANSEN VOOR DE GEWONE HUISMUS

Wil jij wat doen voor de huismus? Dan zijn een aantal zaken essentieel. Er moet voldoende schuilgelegenheid, voedsel, water en open zand aanwezig zijn binnen een straal van 100 tot 200 meter van de nestplaats (bij voorkeur zo dicht mogelijk bij elkaar). En zorg ervoor dat deze essentiële functies binnen een straal van één kilometer van een bestaande kolonie worden gerealiseerd.

Maatregelen die hiervoor genomen kunnen worden, zijn:

- **natuurinclusief bouwen** met kunstmatige holtes, vogelvides, mussenpannen en nestkasten;
- aanplant van **inheemse bomen, (groenblijvende) hagen en klimplanten en (stekelige) struiken** als bron van eiwitrijk voedsel voor de jongen en als **schuil- en slaapplek**;
- waterrijke plekken om te **drinken** en in te **baden**;
- droge, zandige plekken voor het nemen van een **zandbad**;
- groenstroken, stukjes tuin of bermen met **inheemse kruiden, grassen en onkruid** als natuurlijke voedselbron.

Ook andere soorten profiteren van deze maatregelen zoals de spreeuw, gierzwaluw, zwarte roodstaart, slechtvalk, gewone en ruige dwergvleermuis, en diverse kleine zoogdieren.

Lokale populaties bestaan vaak uit een grote kolonie met meerdere kleine deelkolonies. Deze grote kolonies vindt je vaak rond kinderboerderijen, maneges, dierentuinen, terrasjes, stations en dergelijke. Als de grote kolonie wegvalt, verdwijnen ook vaak de deelkolonies. Ruimtelijke wijzigingen in de directe omgeving van de grote kolonies kunnen dan ook een negatief effect hebben op de lokale populatie. Bij dergelijke voornemens is het van belang (en wettelijk verplicht) dat er deskundig advies wordt ingewonnen.

MEREL

De merel is een typische soort voor een groene stad. Het merelmannetje is de kleinste zwarte vogel van ons land. Ze zijn makkelijk te herkennen aan de slanke verschijning en opvallend gele snavel. Merels houden van vruchten, zoals appels en bessen en eten graag de (gewelde) rozijnen, het bruin brood en zelfs wat gekookte aardappels die bewoners voor ze neerleggen. Maar merels eten ook slakken en bestrijden op deze manier overlast in de tuin op een natuurlijke wijze.

KANSEN VOOR DE MEREL

- Dicht struikgewas en lage beplanting, zoals klimop, zorgen voor **schuilplaatsen** voor de merel. Klimop trekt als laatbloeiende nectarplant ook veel insecten aan en is daarmee een **voedselbron** voor de merel en andere insectenetende vogels, zoals de roodborst en winterkoning.
- Besdragende struiken en kleine fruitbomen zorgen voor **voedselaanbod** voor de merel en andere soorten, zoals lijsters, spreeuwen en vinken.
- Verzamel gevallen bladeren, oude takken en snoeisel onder de struiken en in de borders. Dit trekt insecten, slakken en wormen aan die als **voedsel** dienen voor de merels. Ook egels profiteren hiervan.

EGEL

De egel mag als icoonsoort niet ontbreken. De egel wordt zo'n twee tot drie jaar oud en is een omnivoor. Hij eet wormen, larveneieren, rupsen, spinnen, kleine vruchten en bessen. Maar z'n lievelingseten is (naakt)slak. Daarmee is de egel een geliefde gast van menig bewoner met moestuin.

Het is bij uitstek een soort die zich thuis voelt in een groene stad. Toch zien we dit stekelige zoogdiertje steeds minder vaak. Wegen, watergangen en schuttingen vormen barrières. In versteende tuinen is geen voedsel meer te vinden en in strak ingerichte parken ontbreekt het aan schuilmogelijkheden. Tuinen zijn vaak hermetisch van elkaar afgesloten, waardoor de egel iedere keer de straat weer op moet om in de volgende tuin te kunnen scharrelen.

En omdat het een beestje niet de snelste is en vaak bij gevaar ook nog eens zichzelf oprolt, komt het vaak onder de wielen van de auto terecht. De soort is dan ook een fervent ambassadeur voor aaneengesloten, groene verbindingen in de bebouwde kom.

KANSEN VOOR DE EGEL

- Veel egels worden verkeersslachtoffer bij het doorkruisen van hun leefgebied op zoek naar voedsel. Zorg voor **egelpassages** in hekken en andere afscheidingen, zodat de egel niet de straat op hoeft om naar een volgend voeder- of slaapplek te komen.
- Hopen bladafval in het najaar en bodembedekkende hagen en struiken zorgen voor **schuilplaatsen** en lokken insecten die als **voedsel** kunnen dienen.
- Verzamel gevallen bladeren, oude takken en snoeisel onder de struiken en in de borders. Hier **schuilt** de egel graag tijdens zijn nachtelijke voedseltochten. Het trekt ook insecten, slakken en wormen aan die als voedsel **dienen**. Ook andere insecteneters profiteren hiervan.

BRUIN BLAUWTJE

Het bruin blauwtje is een vrij schaarse en beschermde vlinder. De vleugels van het bruin blauwtje zijn bruin met een opvallende rij oranje vlekken.

Het is een vlinder die gebonden is aan bloemrijk grasland. De vlinder komt voor in een open landschap met schrale vegetatie. De rups is kieskeurig en eet het liefste kleine ooievaarsbek en gewone reigersbek. Eitjes worden dan ook op deze plantensoorten afgezet. Nectar wordt gevonden in onder andere boerenwormkruid, Jacobskruiskruid en duizendblad.

Het bruin blauwtje overwintert als rups in de strooisellaag waar ze zich ook verpoppen, vlak bij de waardplant. Het is dus voor de soort van belang dat er voldoende strooisel ligt. Bruin blauwtje is daarmee kenmerkend voor braakliggend terrein, bloemrijke bermen en kruidenrijk graslanden.

Wist je dat het bruin blauwtje een dubbelganger heeft? Het vrouwtje van het icarusblauwtje lijkt namelijk erg op het bruin blauwtje. Voor de herkenning van beide blauwtjes is hier een gratis herkenningskaart te downloaden, met dank aan BIJ12.

KANSEN VOOR HET BRUIN BLAUWTJE

- Je kunt helpen door gazon langs infrastructuur om te vormen naar **bloemrijk gras**. Hier groeit ooievaars- en reigersbek, waar de rups van het bruin blauwtje van afhankelijk is. Bloemrijk gras creëer je door ecologisch(er) te beheren met de cyclomaaier of te maaizuigen in plaats van klepelen.
- Laat op een paar plekken na het maaien, waar het kan, het **strooisel** liggen. Hier kan de rups overwinteren en verpoppen in het voorjaar.
- Voorkom dat de plekken dichtgroeien. Het bruin blauwtje is gebaat bij **warme**, **droge** plaatsen met **lage vegetatie**. Hier profiteren ook andere soorten van, zoals wilde bijen en hagedissen.

GEWONE GROOTOORVLEESMUIS

Hoe deze icoonsoort aan zijn naam komt, is niet moeilijk te achterhalen: de oren van de gewone grootoorvleermuis zijn namelijk even groot als de rest van zijn lichaam! In rust is het dan ook makkelijk te herkennen, maar vliegend is het goed mogelijk dat je 'm mist! Dat komt omdat het beestje een voorkeur heeft voor donkere plekken en ook nog eens heel zacht fluistert. Dit geluid is maar tot enkele meters afstand van de batdetector op te vangen.

Door deze zeer zachte echolocatiegeluiden kunnen ook nachtvlinders 'm niet kunnen horen. En wist je dat deze grootoorvleermuis net als een torenvalk kan bidden? Samen met die grote oren en scherpe ogen, hoort en ziet deze vleermuis de insecten voordat zij de vleermuis opmerken. De insecten worden dan zó uit de lucht gegrepen of van de vegetatie afgepikt. Dat zijn relatief grote prooien, zoals spinnen, motten, kevers en wantsen. Deze eet hij al hangend op. Hiervoor heeft het vaak een vaste eetplek, zoals een boomtak of stam.

Gewone grootoorvleermuizen jagen op beschutte plekken boven bomenlanen, langs bosranden, laag boven kruidenvegetatie of door de kroon van bomen. Ze volgen daarbij hagen en houtwallen. Deze lichtluwe, groene verbindingen zijn in Zwijndrecht langs het spoor te vinden. Vandaar dat het een typische soort is voor de buurtcategorie Infrastructuur.

KANSEN VOOR DE GEWONE GROOTOORVLEERMUIS

- De gewone grootoorvleermuis is gebaat bij de aanplant van **bomenlanen** langs wegen, en verbindingen met **hagen en houtwallen** door de stad heen. Dit gebruikt hij om te zoeken naar eten.
- Zorg ervoor dat deze groenstructuren niet aangelicht worden. De gewone grootoorvleermuis **houdt niet van licht**. Of zorg voor vleermuisvriendelijke verlichting.
- Laat **kwijnend en dood hout** staan. Hierin zitten holtes en spleten die de gewone grootoorvleermuis (en ook andere vleermuissoorten, zoals de watervleermuis en de rosse vleermuis) gebruiken als **schuilplaats**.

BUIZERD

Iedereen kent 'm wel. Het silhouet van een buizerd op een paaltje of een boom langs (spoor)wegen en sloten, waar het dier de omgeving afspeurt op zoek naar voedsel. In de zomer hoor je 'm vaak eerder dan dat je 'm ziet, door het kenmerkende katachtig 'miauwen' in de vlucht.
De buizerd heeft een voorkeur voor gevarieerd landschap. Cultuurlandschappen en rustige bosdelen met aangrenzend akkers en weilanden zijn favoriet. Daarom is het als icoonsoort voor de buurtcategorie Infrastructuur gekozen.

Buizerds zijn opportunistische eters. Een belangrijk deel van hun menu bestaat uit knaagdieren, zoals woelmuizen en kleine konijnen. Ze zijn daarom ook vaak langs snelwegen en het spoor te zien, waarschijnlijk omdat daar veel muizen zitten en ze in het korte gras goed zichtbaar zijn. Daarnaast dienen ook amfibieën, aas, wormen, kevers en jonge vogels als voedsel.

Het grote nest van de buizerd, een horst, wordt meestal in rustige bosdelen in hoge boomkruinen gebouwd van takken bekleed met varens en mos. Vaak gebruiken buizerds hiervoor oude kraaiennesten als basis. Ze hebben meerdere horsten in hun territorium die ze afwisselen per jaar.

KANSEN VOOR DE BUIZERD

- Om de buizerd te helpen is het **behoudt van volgroeide bomen** en de aanplant van **bomenlanen en houtwallen** langs infrastructuur en als afscheidingen langs akkers en weilanden belangrijk. Ook **solitaire bomen** zullen dankbaar worden gebruikt.
    - Let op: dit gaat niet samen met de bescherming van weidevogels. Die willen juist graag hele open gebieden, zonder hagen, bomen en houtwallen.
- Buizerds hebben voorkeur voor stukken bos waar **weinig verstoring** is. Houd bij beheer- en boswerkzaamheden, maar ook met recreatie en evenementen, hier rekening met broedende vogels door buiten het broedseizoen te werken of buiten verstoringsafstand.
- Daarnaast helpt het **extensief beheer van akkers en weilanden** de buizerd doordat het zijn prooidieren, kleine knaagdieren stimuleert. Veel andere soorten profiteren hier ook van, zoals wilde bijen en vlinders en weidevogels.

ORANJE ZANDOOGJE

Het oranje zandoogje is een echte grasvlinder. De vlinder heeft opvallende oranje vleugels voor en achter met een zwarte vlek, het “oogje”.
De vlinder besteedt veel tijd aan het zonnen. Ze zit dan met gespreide vleugels op bladeren van bomen, struiken of kruidachtige planten en kan zo goed worden bewonderd door voorbijgangers. Nectar haalt ze uit bijvoorbeeld struikhei en braam.
De soort is afhankelijk van grassoorten voor de voortplanting. Een vrouwtje zet haar eitjes diep in de vegetatie af op grassprieten van één van de waardplanten, zoals kropaar, rood zwenkgras, gewoon struisgras, grote vossenstaart en kweek. Ook de rupsen en poppen hebben deze vegetatie nodig. De rupsen overwinteren diep verscholen in een graspol en in het voorjaar verpoppen ze zich hangend aan verdorde grashalmen, bladeren of aan takjes.

Het favoriete leefgebied van het oranje zandoogje zijn ruige, kruidenrijke plaatsen in de halfschaduw, vaak in de buurt van struiken, struweel of bos. Voorbeelden zijn houtwallen in het buitengebied, slootkanten en bloemrijke dijken, maar ook braakliggende terreinen en wegbermen. Daarom is het oranje zandoogje als icoonsoort voor de buurtcategorie Infrastructuur gekozen.

KANSEN VOOR HET ORANJE ZANDOOGJE

- Het oranje zandoogje is gebaat bij een geleidelijke overgang van houtwallen en hagen naar grasland voor **schuilgelegenheid**.
- Een groot aanbod aan **nectarplanten** in ruigten, struweel en heide die bloeien in de maanden juli en augustus zorgt voor voldoende **voedsel** voor het oranje zandoogje. Voorbeelden zijn braam, wilde marjolein, distels, en koninginnekruid.
- Verder is extensieve begrazing of gefaseerd maaibeheer gunstig voor de soort vanwege de ontwikkeling van **bloemrijke kruidensoorten**. Veel soorten insecten, zoals wilde bijen, zweefvliegen en vlinders, profiteren hiervan mee.

TORENVALK

De torenvalk is een kleine roofvogel die vaak te zien is langs de rand van de weg waar het gemakkelijk naar prooien zoeken is in het gras. Het is dan ook een typische soort voor de buurtcategorie Infrastructuur.

De naam zegt het al: de torenvalk is zo genoemd, omdat het vroeger een vaste broedvogel was in kerktorens. Helaas worden deze torens tegenwoordig afgedicht om duivenoverlast te voorkomen. Hierdoor moet de torenvalk op zoek naar alternatieve broedplekken. Ze maken daarvoor graag gebruik van oude nesten van kraaien of andere roofvogels, maar broeden ook in boomholten, in nissen in hoge gebouwen of in torenvalknestkasten.

Wist je dat de torenvalk op muizen jaagt door de urinesporen van muizen te volgen? De urine weerkaatst namelijk UV-straling en de torenvalk kan dit waarnemen. Hierdoor zijn het goede muizenjagers én bestrijders. Dit maakt de soort een welkome gast voor fruittelers. De muizen vreten namelijk de wortels van jonge bomen aan. In boomgaarden zie je dan ook vaak nestkasten voor torenvalken hangen.

De torenvalk kan wel een steuntje in de rug gebruiken, want het gaat niet zo goed met de soort de afgelopen jaren. Dit komt vooral door de intensivering van de landbouw. Hierdoor zijn er steeds minder (veld)muizen in de weilanden te vinden. Daarom zie je de torenvalk ook vaak in wegbermen jagen: hier zijn nog wel veel muizen te vinden.

KANSEN VOOR DE TORENVALK

- Het ophangen van nestkasten voor torenvalken kan de soort helpen bij het vinden van **broedplaatsen**. Deze worden bij voorkeur minimaal vier meter boven de grond opgehangen, met een vrije aanvliegroute en open zicht op de omgeving.
- Andere kansen voor de torenvalk zijn de in stand houding van half open landschappen met **ecologisch beheerde weilanden en graanakkers**. Hier kunnen de prooien van de torenvalk goed gedijen en daardoor ook de icoonsoort zelf.

BLAUWBORST

Met zijn blauwe-oranje borst en uitbundige zang is het mannetje van de blauwborst een kleurrijke verschijning. De vogel zingt graag vanaf een opvallende zangpost: op de top van een wilgenkoepel, bovenop een lisdoddesigaar of een hoge rietpluim.

Het is een typische soort van goed beheerde moerasgebieden en daarom gekozen als icoonsoort voor de buurtcategorie Water en oever. Moerasgebieden herbergen veel zeldzame en bedreigde plantengemeenschappen, met name in de beginstadia van de verlanding en in veenmosrietlanden. Moerasgebieden zijn ook uitstekende klimaatbuffers. Ze kunnen water opvangen in tijden van overstromingen en water leveren in tijden van droogte. De blauwborst is een ambassadeur voor deze bijzondere en waardevolle natuur.

Blauwborsten hebben een voorkeur voor natte en insectenrijke gebieden met een geleidelijke overgang van rietmoerassen naar moerasbos, zoals bij de Biesbosch. Ook ruige rietvelden zijn geliefd bij de blauwborst. In Zwijndrecht wordt de soort veel gezien langs de Devel.

Het voedsel van de blauwborsten bestaat uit insecten, larven, wormen en slakken. Dit dieet wordt aangevuld met bessen en zaden. In akkers eten ze bijvoorbeeld koolzaad. De blauwborst maakt een nest op de grond in dichte ruigte, in pollen of onder een struik. Het nest bestaat uit gras, bladeren en wat mos en (paarden)haren.

KANSEN VOOR DE BLAUWBORST

- Om de icoonsoort te ondersteunen, is **goed beheer** van moerasgebieden belangrijk.
- Ook de **aanleg van nieuw moerasgebied**, rietvelden en natte ruigtevegetatie biedt kansen. Zorg daarbij voor kale grond met modder waar de blauwborst voedsel kan zoeken, een dichte ruigte waar het kan nestelen en opgaande begroeiing als zangpost.
- Andere soorten die van de maatregelen zullen profiteren zijn bijvoorbeeld het groot dikkopje, bosrietzanger, sprinkhaanzanger, moerasspirea, harig wilgenroosje en poelruit

MEERVLEERMUIS

De meervleermuis is een typische soort van open wateren en daarom gekozen als icoonsoort voor de buurtcategorie Water en oever. Deze grote vleermuis is heel gevoelig voor verlichting en daardoor een geheimzinnige bewoner van grote plassen, meren en kanalen. Zuid-Holland is een belangrijk leefgebied voor de meervleermuis.

Wist je dat de meervleermuis opvallend grote voeten heeft? Deze gebruikt hij om muggen en andere insecten van het wateroppervlak te scheppen. Het beestje kan daarbij snelheden tot 35 kilometer per uur bereiken!

Meervleermuizen vliegen soms wel 10 tot 20 kilometer om bij hun jachtgebied te komen. Hierbij maken ze gebruik van voornamelijk onverlichte kanalen, beken, brede sloten, bomenrijen en houtwallen.

De (donkere) waterverbindingen zijn ook belangrijk voor de meervleermuis als trekroute tussen de zomerverblijven en de winterverblijven. De afstand tussen deze verblijven kan wel 200 tot 300 kilometer lang zijn.

Meestal verblijven meervleermuizen in de zomer in kolonies in gebouwen. In de winter zijn waarnemingen van meervleermuizen zeldzaam. Voor zover we weten overwinteren deze vleermuizen in Nederland in de mergelgroeven in Limburg en in bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders van Zuid- en Noord-Holland.

KANSEN VOOR DE MEERVLEERMUIS

- Een **netwerk aan lichtvrije water**en is belangrijk voor de meervleermuis als jachtplek. Open water van een goede kwaliteit en met weinig vissen heeft de voorkeur om de insectensoorten te stimuleren waar de meervleermuis van afhankelijk is. Dit is ook gunstig voor andere soorten (zoals libellen en amfibieën) en andere vleermuizen (zoals de watervleermuis en rosse vleermuis).
- De instandhouding van de **overwinteringsplaatsen**, zoals bunkers, oude steenfabrieken, en kelders is gunstig voor zowel de meervleermuis als voor andere vleermuissoorten zoals watervleermuis, baardvleermuis, franjestaart en grootoorvleermuis.

ROERDOMP

De zeldzame roerdomp is een echte rietbewoner. Het is een typische soort van goed beheerde moerasgebieden en daarom gekozen als icoonsoort voor de buurtcategorie Water en oever.

De roerdomp is een compacte, geelbruine reiger met dikke hals en lange tenen. Het is een echte jager en het heeft zich hiervoor zo gecamoufleerd dat het tussen het riet nauwelijks opvalt. Als het schrikt, neemt het een “paalhouding” aan waarbij ze een rietpol imiteren. Het vreemde “hoempende” geluid dat ze maken spreken tot de verbeelding.

De roerdomp is afhankelijk van ‘waterriet’: riet dat met de voeten in het water staat. Daar vinden ze hun voedsel: vis, insecten en waterplanten. Zijn tenen gebruikt hij om zich vast te houden aan riet en van stengel tot stengel te stappen om zijn prooi te besluipen. Hij houdt dan geduldig wachtend op een prooi z’n snavelpunt in het water als een stengel. ’s Winters als het water bevriest moet het noodgedwongen op zoek naar andere prooien, zoals woelmuizen in vochtig grasland. Strenge winters eisen dan veel slachtoffers.

Het bouwt zijn nest in rustige delen van rietoevers en moerassen die rijk zijn aan stevig, oud waterriet. Het nest wordt gemaakt van (water) plantendelen, dichtbij of op het water.

De roerdomp is nog steeds een bedreigde broedvogel, maar door wat zachtere winters en meer aandacht voor de kwaliteit van de leefgebieden neemt de soort langzaam weer in aantal toe. Door de ontwikkeling van nieuwe rietmoerassen, zoals in Tiengemeten in Zuid-Holland, zijn enkele nieuwe leefgebieden ontstaan. Ook in de brede rietkragen van de vroegere Hoge-Devel bij Heerjaarsdam is de roerdomp weer te horen en te zien.

KANSEN VOOR DE ROERDOMP

- Goed beheer is essentieel. Het hanteren van een **natuurlijk peilbeheer met fluctuerende peildynamiek**, en het geregeld **terugzetten van de vegetatiesuccessie** op een ecologische wijze zijn daarbij belangrijk. Hiermee beschermen we bovendien veel meer soorten van moeras en rietland, zoals baardmannetje, noordse woelmuis en paling.
- Goede intrek- en paaimogelijkheden voor vissen en amfibieën verhoogt de **voedseldiversiteit**. Ook de aanleg van **muizenrijk grasland** nabij het water helpt de roerdomp de winter door. De buizerd en de torenvalk profiteren hier ook van. Met goed beheer van het leefgebied van de roerdomp beschermen
- *Leestip! Lees ook eens de brochure Riet en ruimte voor de roerdomp. Hierin wordt in meer detail uit de doeken gedaan wat de soort nodig heeft en hoe we geschikt rietland kunnen scheppen voor deze intrigerende vogel.*

AMFIBIEEN

Amfibieën zijn koudbloedige gewervelde dieren. Onder amfibieën vallen: kikkers, salamanders en padden. Wist je dat ze hun lichaamswarmte aan hun omgeving onttrekken? Daar komt de term 'koudbloedig' vandaan.

Amfibieën zijn erg gevoelig voor invloeden uit hun omgeving. Ze worden daarom vaak gebruikt als ecologische indicatoren die ons signalen geven over de algemene gezondheidstoestand van onze natuur. Veel soorten amfibieën zijn in de vorige eeuw achteruitgegaan. Door verbetering van de waterkwaliteit, aanleg van poelen en herstel van aangrenzend leefgebied zijn veel soorten gelukkig weer toegenomen.

Amfibieën leven zowel in het water als op het land. Als larve leven zij echter uitsluitend in het water. Daarom staan deze symbool voor de buurtcategorie Water en oever.

Voor de amfibieën is het van belang dat er plaatsen zijn om te rusten, te eten en te paren. Zo zijn waterpartijen (sloten, poelen, ondiepe wateren) nodig voor de voortplanting en zijn schuilplekken (ruigtes, takkenrillen, houtstapels) nodig voor de winterrust.

KANSEN VOOR DE AMFIBIEËN

- Creëer poelen voor de uitbreiding van de hoeveelheid voortplanting wateren voor amfibieën. Deze **poelen** dienen voldoende begroeid te zijn en voldoende zonnig. Voor kikkers en salamanders is het van belang dat de poelen visloos zijn.
- De rugstreeppad is gebaat bij **ondiepe en onbegroeide wateren** op zandige (braakliggende) terreinen of kunstmatige betonnen ondiepe laagtes.
- Creëer zoveel mogelijk **natuurvriendelijke oevers met een flauw talud**. Deze zijn zowel voortplantingslocaties als foerageergebieden voor amfibieën.
- Beheer waterpartijen op een natuurvriendelijke manier door **een deel van de vegetatie te laten staan en niet alles tegelijk te baggeren**.
- Creëer in stadsparken, bossen en langs mogelijke voortplantingswateren **overwinteringslocaties**, zoals takkenrillen.

BOOMKLEVER

De boomklever is een echte boombewoners en is een veelgeziene vogel in parken en bossen. Daarom is de boomklever een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Bos en park.

De naam verklapt het al: de boomklever lijkt te kleven aan de boomstam. Ze kunnen daarbij zowel omhoog als omlaag lopen. Het is de enige inheemse vogel die dat kan doen! Het zijn holenbroeders die erom bekendstaan de ingang van hun nest te verkleinen door met modder te “metselen”.

De boomklever is afhankelijk van een voldoende groot aanbod aan (spechten)holten en spleten. Daarvan komen er gelukkig steeds meer van in ons land, omdat we de ouder wordende bossen steeds natuurlijker beheren. We zien ze ook steeds vaker in parken en tuinen waar grote eiken en beuken staan.

Het voedsel van de boomklever bestaat uit voornamelijk ongewervelden die hij van de schors plukt. De insectenlarven, oorwormen, kevers en spinnen worden in de herfst en winter aangevuld met zaden en noten van de beuk en de hazelaar. Soms voedt de boomklever zich ook met het sap van esdoorn, populier, berk en es. Boomklevers leggen voedselvoorraden aan waarbij ze al het eten op verschillende plekken verstoppen die ze tot 30 dagen kunnen onthouden. Als de oogst aan beukennootjes mislukt komen ze vaak voedsel zoeken in tuinen.

KANSEN VOOR DE BOOMKLEVER

- De boomklever is gebaat bij de diverse, structuurrijke bossen rijk aan dode en afstervende bomen die door **natuurlijk bosbeheer** ontstaan. Het beschermen van oude bomen, aanplanten van jonge bomen, en het zoveel mogelijk laten staan van kwijnend en dood hout helpen de de boomklever aan potentiële nestplaatsen.
- Ook andere soorten **profiteren** van deze maatregelen, zoals glanskop, bosuil, gekraagde roodstaart, rosse vleermuis, watervleermuis, boommarter en de eikenpage.

ROSSE VLEERMUIS

De rosse vleermuis is met een lengte van 8,5 centimeter één van de grootste vleermuizen van ons land. Rosse vleermuizen zijn boombewonende vleermuizen die voor hun verblijf gebruik maken van oude bomen op landgoederen, stadsparken of bossen. Het is een indicator voor oudere, natuurlijk beheerde bossen, daarom is de rosse vleermuis een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Bos en park. In Zuid-Holland komt de soort relatief veel voor, al is deze in Zwijndrecht nog niet waargenomen.

De vleermuis jaagt op vliegen, muggen, nachtvlinders en krekels in open, waterrijke landschappen, zoals uiterwaarden, moerassen en veenplassengebieden. Het legt daarvoor soms tientallen kilometers af. Ze jagen op meer dan 100 meter hoogte en oriënteren zich op onder andere grootschalige landschapselementen, zoals de kust, dijken, kanalen, hoogspanningsleidingen of spoorlijnen.

Wist je dat deze vleermuis een echte koukleum is? Temperaturen onder het vriespunt kan het niet verdragen. Daarom kruipen ze in de winter ook in grote groepen bij elkaar, zo blijven ze toch warm. Strenge winters eisen niettemin heel wat slachtoffers op.

Aan het begin van de paartijd bezet een mannetje een boomholte, meestal gemaakt door een specht. Daar lokt hij met zijn paringsroep een harem van gemiddeld vier a vijf vrouwtjes. De mannetjes die niet aan de paring deelnemen, leven elders in groepen. Vanaf mei betrekken de vrouwtjes de kraamverblijfplaatsen en leven ze in kraamkolonies van 20 tot 70 dieren, soms zelfs met enkele honderden exemplaren bijeen.

KANSEN VOOR DE ROSSE VLEERMUIS

- Richt je bij het beheer van lanen, bossen en parken op **het behoud van oude bomen met holtes**. Zorg bij parken en bossen voor een **goede mantel-zoom vegetatie**.
- Het realiseren van grote **open, vochtige tot natte natuurgebieden** door bijvoorbeeld het waterpeil te verhogen, het hermeanderen van beken of het realiseren van moerasbossen verhoogt het **voedselaanbod**.

NACHTEGAAL

Hoewel de naam iets anders doet vermoeden, is een nachtegaal geen echte nachtvogel. De nachtegaal laat zich vaak overdag zien en zingt dan ook actief.

De nachtegaal is een onopvallend bruingrijze vogel, maar hij kan zingen als de beste! Zijn zang is zeer uitbundig en karakteristiek. De nachtegaal zit graag in struiken in loofbossen of in braamstruweel en is daarom een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Bos en park. Hij gebruikt de dikke strooisellaag om op oorwurmen, spinnen, hooiwagen en regenwormen te jagen. Dit menu wordt aangevuld met verschillende bessen.

De nesten worden laag in struikgewas gemaakt tussen de brandnetels of takken. In de winter trekken nachtegalen naar het zuiden.

Sinds begin jaren ‘80 van de vorige eeuw zijn de aantallen broedende nachtegalen kleiner geworden. Hij kan onze hulp dus goed gebruiken. 28% van de populatie broedt in Zuid-Holland. Vooral in de duinen, Vogelenzang en de Biesbosch.

KANSEN VOOR DE NACHTEGAAL

- Voor de nachtegaal is een **goed ontwikkelde struiklaag** van groot belang. Zorg daarom in de parken binnen de gemeente voor een goede struiklaag door periodieke dunning en aanplant van struikgewas.
- Zorg naast een goede struiklaag ook voor open plekken voor de nachtegaal om te foerageren op insecten. Een te ruige vegetatie is ook negatief voor de soort. **Diversiteit aan struiken en open plekken** met een **strooisellaag** is ideaal voor de nachtegaal.
- Plant **inheemse, besdragend struweel** aan op locaties waar dit mogelijk is, zoals in bermen of open grasdelen. Dit helpt de nachtegaal zijn dieet aan te vullen.
- Om te zorgen dat er voldoende **broedplaatsen** zijn voor de nachtegaal is het belangrijk om te zorgen voor een goede **mantel-zoom** in stadparken en bossen.

RANSUIL

De ransuil is een indrukwekkende vogel, groot en met felle oranje ogen. Daarnaast heeft de ransuil opvallende oorpluimen. Wist je dat de uil hier niet mee hoort? Het zijn geen oren, zoals bij ons. Geluiden worden opgevangen door de oorgaten in de schedel. Het gehoor van uilen is zo goed dat ze de hartslag van een prooidier kunnen horen!

De ransuil komt voor in veel verschillende typen landschappen, van agrarisch landschap tot parken en duinen. Hij broedt en roest (rust) bomen en is daarom een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Bos en park. De uil heeft echter heeft open terrein nodig om te jagen. Hij jaagt bij voorkeur in open veld of langs wegbermen. De veldmuis is de belangrijkste prooi van de soort. Daarnaast jaagt hij ook op andere muizen en kleinere vogels.

De ransuil maakt voornamelijk gebruik van oude kraaien- of eksternesten als broedlocatie. Ransuilen zijn plaatstrouw en broeden jaren achter elkaar in hetzelfde gebied, maar niet perse hetzelfde nest. Jonge ransuilen zwerven uit en kunnen hierbij honderden kilometers afleggen!

In het najaar verzamelen ransuilen zich in groepen en rusten op vaste roestplaatsen. Dit zijn bij voorkeur groenblijvende bomen, zoals sparren of bomen begroeid met klimop. Vaak gebruiken ransuilen jaar na jaar dezelfde bomen als roestplaats. In het voorjaar vestigen ze zich in hun broedterritorium meestal in de buurt van de roestplaats.

Sinds midden jaren zeventig maakt de aantallen ransuilen een drastische achteruitgang door, vooral in gebieden met intensieve landbouw. Gelukkig zijn er veel kansen voor de ransuil.

KANSEN VOOR DE RANSUIL

- De ransuil is afhankelijk van oude kraaien- of eksternesten. Wanneer deze niet aanwezig zijn, kunnen **kunstnesten** worden aangeboden in de vorm van nestmanden.
- Zorg in parken voor **open vlaktes** waar de soort kan jagen op muizen. Deze vlaktes dienen **extensief beheerd** te worden om muizen te lokken. Denk hierbij aan een kruidenrijke weide die maximaal twee keer per jaar wordt gemaaid en afgevoerd.
- Realiseer **elementen die muizen** aantrekken, zoals fruitboomgaarden of muizenruiters.
- Plant **groenblijvende naaldbomen** aan in parken waar dit ontbreekt. En markeer deze in het parkbeheer als toekomstboom om te dienen als nestlocatie voor de soort.
- Zorg voor een **extensievere landbouw** met meer kruidenrijke graslanden met minder maaimomenten. Creëer hierbij compensatiemogelijkheden voor agrariërs of merk deze gebieden aan als ‘natuur’.

RIVIERDONDERPAD

De rivierdonderpad is een kleine vissoort van maximaal 15 centimeter groot. De rivierdonderpad heeft een dikke kop met brede, onderliggende mond. De ogen van de soort liggen boven op de kop. De kleur van de rivierdonderpad is vuilbruin met donkere vlekken. Tijdens de periode van voortplanting kleuren de mannetjes zwart.

De rivierdonderpad komt voor in alle soorten wateren, zoals rivieren beken meren, kanalen en sloten. De soort is daarom een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Rivier en dijk. De soort is nachtactief en vangt kleine visjes, visseneieren, vlokreeften, waterpissebedden en muggenlarven. Overdag zoekt de soort beschutting, zoals onder of achter stenen of tussen boomwortels.

De voortplanting vindt plaats van half maart tot begin mei. De schuilplaats onder de steen dient in de regel tevens als nestholte in de paaitijd. Eén of meerdere vrouwtjes zetten een eiklompje af tegen de bovenzijde van de steen. De zorg voor de eieren is geheel in handen van het mannetje. Met zijn borstvinnen voorziet hij de eieren van vers en zuurstofrijk water.

Rond de tweede helft van de twintigste eeuw is rivierdonderpad lokaal verdwenen door het normaliseren van beken en watervervuiling. Momenteel wordt de grootste bedreiging waarschijnlijk gevormd door de sterke toename van uitheemse grondelsoorten, als zwartbekgrondel, Kesslers grondel en marmergrondel. De soort komt nog niet voor in de Oude Maas, terwijl de rivier wel geschikt is als leefgebied. Dit kan te maken hebben met de lage mobiliteit van de soort of de waterkwaliteit.

KANSEN VOOR DE RIVIERDONDERPAD

- De soort is afhankelijk van een **goede waterkwaliteit**. Zorg daarom dat verontreiniging van het water, door bijvoorbeeld uitspoeling van meststoffen, voorkomen wordt.
- Creëer natuurlijke, meanderende beken en rivieren waarbij voldoende **schuilplekken** aanwezig zijn in de vorm van rotsblokken.
- **Migratieknelpunten**, zoals stuwen, dienen te worden verwijderd, zodat de soort zich goed kan verspreiden.
- De soort is weinig mobiel. Er kan er voor gekozen worden om een pilot te starten om de soort op delen langs de Oude Maas **uit te zetten**.

RIVIERROMBOUT

De rivierrombout is een zeldzame, gele libel met wat zwarte strepen over de staart en rug. Deze libel komt voor langs rivieren en grote beken. Het ging erg slecht met de rivierrombout, Momenteel gaat het beter en is de soort weer plaatselijk vrij algemeen te vinden. Verbetering van de kwaliteit van het rivierwater heeft waarschijnlijk in belangrijke mate bijgedragen aan de hervestiging in Nederland. De aanwezigheid van de rivierrombout is dan ook een indicatie voor een verbeterde waterkwaliteit. De soort is daarom een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Rivier en dijk.

De larve leeft in zoetwater op de zandige bodems van ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe delen van rivieren, bijvoorbeeld tussen de kribben van de Oude Maas. De larve eet allerlei kleine waterbeestjes, zoals watervlooien en zelfs kleine vissen. De larven worden zelf gegeten door vissen, kikkers en andere waterinsecten. De ontwikkeling van de larve duurt drie tot vier jaar. Hierna verplaatst de larve zich naar zandstrandjes of tegen basaltblokken, waar zij zich ontwikkelt tot libel.

Eenmaal verpopt, wordt de libel maar één jaar oud. Bovendien vliegt het maar een klein gedeelte van het jaar, van begin juni tot eind september. In deze korte periode moet het een plekje vinden om te paren en haar eieren afzetten. Het vrouwtje legt haar eitjes op het wateroppervlak. Deze eitjes worden soms met de stroming meegevoerd. Hierdoor kunnen de eieren vrij grote afstanden afleggen. Als libel jaagt de soort op vliegende insecten zoals, muggen, vliegjes en motjes. De libel is een behendige vlieger waardoor deze een lastige prooi is voor vele soorten. Toch weten onder andere zwaluwen hem te vangen.

KANSEN VOOR DE RIVIERROMBOUT

- Realiseer langs de Oude Maas en Devel stromingsvrije kribben met **onbegroeide zandige bodems** (voor de larve) en **kleine zandstranden** (voor de ontwikkeling tot libel).

SPINDOTTERBLOEM

De spindotterbloem is een fraaie, geelbloeiende oeverplant. In Nederland is de spindotterbloem zeldzaam, maar plaatselijk algemeen in het zoetwatergetijdengebied de Biesbosch en langs de Oude Maas. Een aanzienlijk deel van de wereldpopulatie van de spindotterbloem is in Nederland te vinden.

De Oude Maas is één van de laatst overgebleven zoetwatergetijdenrivieren van Europa. De hoogte van het water verschilt hier bij eb en vloed wel anderhalve meter. In Zwijndrecht zijn er groeiplaatsen bekend in het Natuurnetwerk Nederland: langs het Doctorandus J Borgmanpad en waar de Drevel uitmondt in de Oude Maas en op de Galgeplaat en het natuureiland Sophiapolder.

De spindotterbloem is een ondersoort van de gewone dotterbloem. De soort heeft zich vermoedelijke aangepast aan de getijdenwerking. Het heeft zich gespecialiseerd in een bijzondere manier om zich vegetatief te vermeerderen en is hierdoor min of meer gebonden aan het zoetwatergetijdengebied. De soort is dan ook kenmerkend voor de bijzondere natuur van het zoetwatergetijdengebied en is daarom een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Rivier en dijk.

De plant is te herkennen aan zijn gele bloeiwijze en heeft hartvormige bladeren die getand zijn. De bladeren zijn donkergroen en glanzend van kleur. De spindotterbloem is forser van postuur dan de gewone dotterbloem. Verschillende libelsoorten gebruiken de spindotterbloem voor de ei-afzet.

KANSEN VOOR DE SPINDOTTERBLOEM

- **Behoud** de al aanwezige buitendijkse natuurgebieden, zoals het Natuurnetwerk Nederland langs het Doctorandus J. Borgmanpad.
- Geef, waar mogelijk, nog nieuwe delen langs de Oude Maas **terug aan het zoetwatergetijdengebied** door de hogere delen meer binnenlands terug te trekken of ondiepe oevers langs dijken te creëren.

BEVER

De bever is het grootste knaagdier van Europa met een lengte van 70-100 centimeter zonder staart. De gemiddelde levensduur is 8-12 jaar, met een maximum van 35 jaar. De bever wordt vaak verward met de beverrat, muskusrat of otter. Aan het uiterlijk is duidelijk te zien dat de bever zich goed aangepast heeft aan het leven in het water. De bever heeft korte poten met vijf tenen en aan zijn achterpoten zitten zwemvliezen. De vacht is grijs tot donkerbruin en bestaat uit haren die zo dicht op elkaar zitten dat er geen water tot op de huid kan doordringen. De oren zijn klein. De staart is plat en 'geschubd'. Zeer kenmerkend zijn de grote voortanden, bedekt met een harde laag oranje glazuur, waarmee bevers in staat zijn vrijwel alle houtige gewassen door te knagen.

De soort was in 1826 uitgestorven maar door de inzet van een aantal organisaties is de soort hedendaags weer vrij algemeen in ons land. Onder andere door het uitzetten van bevers en het realiseren van nieuwe leefgebieden komt de soort weer voor in ons land.

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. Bevers zijn vooral 's nachts actief. Overdag brengen ze de tijd voornamelijk slapend door op legers, in holen of in burchten. 's Winters bestaat het voedsel voornamelijk uit bast en twijgen van houtige gewassen en wortelstokken. In het zomerseizoen wordt dit menu aangevuld met kruidachtige land- en waterplanten, maar ook boombladeren. Holen en burchten zijn de belangrijkste verblijfplaatsen waar bevers de dag doorbrengen en hun jongen ter wereld brengen. Burchten zijn tot 2 meter hoog , terwijl de doorsnede wel 10 meter kan bedragen. De ingang hiervan bevindt zich onder water, waardoor ze onbereikbaar zijn voor roofdieren. De burcht, bestaande uit een holle berg takken, bevindt zich verder boven water. Hij heeft een 'natte kamer', waar de bever het water uit zijn vacht schudt, en een droge, met houtsnippers gestoffeerde nestkamer. De nestkamer ligt circa 20 cm boven het waterniveau en heeft een luchtgat.

KANSEN VOOR DE BEVER

- Plant populieren-wilgenbossen langs de Oude Maas en Devel.
- Stel verstoringsvrije gebieden in als 'leefgebied voor de bever'. Die niet vrij toegankelijk zijn.
- Maak verbindingen in wateren, zodat een netwerk ontstaat, waardoor de bever goed kan migreren.

PIMPELMEES

Wist je dat van origine de pimpelmees een rasechte bosvogel is? Deze kleine vogel heeft zich echter door de jaren heen zo aangepast dat hij ook in de menselijke omgeving goed gedijt. is daarom een goede icoonsoort voor de buurtcategorie Rivier en dijk. De pimpelmees is te herkennen aan zijn karakteristieke blauwe petje, gele borst en zwarte oogstreep. In de winter zijn de pimpelmezen vaak te vinden bij voederplekken hangend aan een vetbol of pindanetje.

De pimpelmees heeft een gevarieerd dieet. In de zomer bestaat het menu vooral uit insecten, zoals rupsen of spinnen. In de winter eet de vogel dan weer veel zaden en pinda's in bomen of voederplekken. De pimpelmees broedt in boomholtes maar broedt ook graag in nestkasten. Per legsel heeft de pimpelmees zo'n 7 tot 13 eieren.

De aantallen nemen toe door het ouder worden van bossen, het vergroenen van stedelijke gebieden en het bieden van nestkasten. Wel is de pimpelmees gevoelig voor het vroeger oplopen van de temperatuur in het voorjaar. Hierdoor valt de piek van de broedcyclus niet meer gelijk met de piek in de voedselbeschikbaarheid.

KANSEN VOOR DE PIMPELMEES

- Het bieden van voortplantingsplaatsen door het ophangen van nestkasten. Hierbij is een nestkast met een invliegopening van 28 mm geschikt voor de pimpelmees. Hang deze niet in de volle zon en op een beschutte plek. Hang de kast met de invliegopening naar het noordoosten.
- In de winter kan de soort geholpen worden door het aanbieden van vetbollen en pinda's. Hierdoor gaan de vogels vitaal de zomerperiode in om zich te kunnen voorplanten.
- Plant struiken en bomen die insecten aantrekken en zo voedsel bieden voor de pimpelmees. Plant voornamelijk berk, haagbeuk, veldesdoorn of andere soorten die ook nog eetbare zaden hebben voor de vogel.
- Het extensiveren van grasdelen of het creëren van bloemrijke grasdelen zorgen voor een toename aan insecten die op hun beurt weer voedsel zijn voor de pimpelmees.

GROENE SPECHT

Hoor je een lachende roep van een vogel? Grote kans dat dit de groene specht is. De groene specht is een onmiskenbare vogel met opvallend groene verenkleed en rode pet. De soort heeft een erg lange tong die tot 10 cm buiten de snavelpunt kan worden uitgestoken. De groene specht vind je vooral in open loofbossen en kleinschalig landbouwgebied met hoogstamboomgaarden, populierenrijen en oude houtsingels. Ook grote tuinen in een bosrijke gebieden krijgen regelmatig een groene specht op bezoek.

De vogel broedt in oude loofbomen waar hij zelf een holte uithakt. Per legsel hebben ze zo'n 4-6 eieren. Het voedsel van de groene specht bestaat uit verschillende soorten mieren. De rode bosmier wordt het meest gegeten door de soort. Rode bosmieren worden in de zomer nauwelijks gegeten omdat ze dan actief zijn en met vele tegelijk mierenzuur naar de aanvaller spuiten. Vooral wegmieren, gele weidemieren en glanzende houtmieren staan dan op het menu. De groene specht gebruikt haar tong net als een miereneter om larven en cocons van mieren uit hun nest op te likken.

Vanaf 1990 is de soort sterk in toename. De groene specht verdween deels uit de aaneengesloten bossen op de zandgronden. Tegelijkertijd nam hij sterk toe in de lage delen van Nederland. Strenge winters zijn funest voor de soort doordat er dan weinig insecten voor handen zijn.

KANSEN VOOR DE GROENE SPECHT

- Creëer oude loofbossen waarbij oude loofbomen gespaard worden tijdens dunningen, hierin kunnen de spechten hun nest maken.
- Voor de groene specht zijn speciale diepe nestkasten beschikbaar. Hang deze nestkasten in een bosrijke omgeving met open gronden waar mieren voorkomen.
- Verdelg mieren niet door bijvoorbeeld lokdozen waar de groene specht voorkomt. Zonder deze mieren kan de groene specht niet bestaan.
- Creëer nieuwe delen loofbos door het aanplant van bosplantsoen deze bosdelen zijn nieuwe potentiële broedlocatie voor de soort.

IJSVOGEL

De ijsvogel is met zijn opvallend blauw en oranje kleuren een van de meest kleurrijke vogels in onze omgeving. IJsvogels zijn vaak schuw en vliegen weg als je te dicht in de buurt komt. Veel meer dan een blauwe flits die laag over het water scheert, heb je dan niet gezien. Om langer van de ijsvogel te genieten, kan je met een verrekijker naar overhangende takken te speuren op een plek waar vaak ijsvogels worden gezien. IJsvogels zijn vooral vogels van beken en rivieren met zoet, stromend water, maar broeden ook aan stilstaand water.

Om te broeden graven ijsvogels tunnels van zeker 0,5 diep in steile oeverwanden of kunst ijsvogelwanden. De ijsvogels hebben meerdere legsels per jaar van 6-7 eieren per legsel. IJsvogels eten voornamelijk kleine vissen maar ook waterinsecten zoals libellenlarven eten ze. IJsvogels maken vaak gebruik van enkele bomen of struiken langs de oevers. Ze zitten dan vaak stil op een laaghangende tak boven het water te loeren naar visjes. Voordat de ijsvogel duikt 'bidt' deze even boven het water. Nadat de visjes gevangen zijn worden deze tegen een tak geslagen voordat ze worden doorgeslikt.

Door de meerdere legsels per jaar zijn ijsvogels in staat om in korte tijd veel jongen groot te brengen. Hierdoor compenseren zij de verliezen in de populatie die worden geleden tijdens strenge winters. In deze winters is het voedsel zoeken moeilijk door bevroren beken.

KANSEN VOOR DE IJSVOGEL

- Creëer nestgelegenheid voor de soort door het kunstmatige ijsvogelwanden of het steil afsteken van oevers. Zorg hierbij voor overstekende takken over de watergangen.
- Zorg voor open plekken in bevroren beken tijdens strenge winterperiodes op locaties waar de ijsvogel voor komt door delen open te hakken.
- Creëer verstoringsvrije delen rondom de nestlocaties van de ijsvogel door onder andere aanplant van struweel rondom de nieuw aan te brengen ijsvogelwanden.

BUNZING

De bunzing is een marterachtige soort van ongeveer 30-45 cm lang. De soort heeft een donkerbruine vacht met een witte snuit. De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. Veel kans om een bunzing tegen te komen heb je niet, het is namelijk een nacht actieve soort. Overdag rust hij in holen van konijnen of muskusratten maar ook rommel schuurtjes, takken- en stenenhopen worden gebruikt als verblijfplaats. De meeste kans om een bunzing overdag te zien in juni, juli en september dan zijn namelijk de jongen nog niet zelfstandig.

Het voedsel van de bunzing bestaat uit een gevarieerd menu zoals konijnen, hazen, ratten, muizen, mollen, vogels, vogeleieren, reptielen, amfibieën en insecten, maar ook vogelkers, bosbes of ander fruit wordt gegeten. De bunzing gebruikt zijn indringende muskusgeur niet alleen om soortgenoten te waarschuwen voor zijn aanwezigheid, maar het speelt ook een rol in de voortplanting: het bijzondere aroma werkt namelijk als een magneet op bunzingen van het andere geslacht. De paartijd van de bunzing loopt van maart tot mei. Na een draagtijd van 6 weken worden 4 tot 10 jongen geboren. Een bunzing kan 5 tot 6 jaar oud worden maar door onder andere verkeerslachtoffers ligt dit gemiddelde veel lager.

Het verkeer is de grootste bedreiging van de bunzing en eist vele slachtoffers per jaar. Maar ook muskusrattenvallen, een te kort aan rommelhoekjes en schaalvergroting vormen een bedreiging.

KANSEN VOOR DE BUNZING

- Het aanleggen van takkenhopen en het instandhouden van holle bomen en rommelhoekjes die kunnen dienen als verblijfplaats voor de soort. Ook kunnen speciale nestkasten voor de bunzing worden gerealiseerd.
- Het aanleggen of behouden van bosplantsoendelen die kunnen dienen als verblijfplaats en foerageergebied voor de soort.

SCHOLEKSTER

Scholeksters zijn opvallende, luidruchtige vogels. Van oorsprong zijn het vogels van de kust, maar in Nederland ook van het boerenland. Het is een onmiskenbare zwart-witte stevige steltloper met lange oranjerode snavel en roze poten. In vlucht is de scholekster te herkennen aan de opvallende witte vleugelstrepen en zwart-witte staart. De snavel van de scholekster slijt hard maar groeit ook hard. Hij kan veranderen van vorm door het voedsel. Zo wordt de snavel puntiger als een scholekster in de zomer naar emelten en wormen prikt. Op het wad is zo'n snavel ook handig als je naar wormen prikt, maar in de winter eten veel scholeksters schelpdieren als kokkels. En dan wordt de snavel stomper, omdat ze hem gebruiken als beitel.

In toenemende mate vestigen scholeksters zich op platte daken in het stedelijk gebied. Waarschijnlijk omdat het broeden op een dak veiliger en vaker succesvol is.. Sinds ongeveer 1985 nemen de aantallen scholeksters sterk af. De oorzaken daarvoor liggen zowel in de broedtijd als winter. Broedvogels brengen vooral in het intensief gebruikte boerenland te weinig jongen groot, terwijl overwinteraars kampen met voedselgebrek door overbevissing van mosselbanken (Waddengebied) en het verdwijnen of ongeschikt worden van droogvallende platen (Deltagebied). In de herfst en winter vertrekken scholeksters naar de kustgebieden. Veruit de meesten verblijven in de Waddenzee en de Zeeuwse delta. Sommige gaan verder weg en overwinteren langs de kust van Engeland, Frankrijk of zelfs West-Afrika.

Scholeksters maken een eenvoudig nest. Het mannetje maakt ondiepe kuiltjes op het dak. Soms versieren ze het nestkuiltje met enkele steentjes, schelpjes, stokjes, steentjes of ganzenkeutels. Het vrouwtje kiest vervolgens een kuiltje uit. Zij legt vervolgens elke dag één ei tot het nest, met gemiddeld drie eieren, compleet is. Als het laatste ei gelegd is, begint ze met broeden. Zodoende komen de jongen gelijktijdig uit het ei. In tegenstelling tot andere nestvlieders blijven de scholeksterouders hun jongen voeren. Daarvoor vliegen ze van het dak naar in de buurt gelegen veldjes en bermen. Hier zoeken ze wormen en emelten.

De kuikens blijven nog vier weken afhankelijk van de ouders voor voedsel. De eerste tijd blijven de jongen op het dak, na verloop van tijd springen ze eraf en lopen op straat of gazons. In deze periode zijn ze erg kwetsbaar.

KANSEN VOOR DE SCHOLEKSTER

- Realiseer grinddaken of bruine daken. Een bruin dak bestaat uit een substraat van vermalen steen van 25 mm tot gruis en wordt in dieptes variërend van 5 tot 15 cm op het dak aangebracht. Tussen de steenslag worden enkele grotere stenen en stukken hout geplaatst. De planten laat men spontaan opkomen.
- Plaats wat schuilmogelijkheden, zoals kleine rioolbuizen, pallets of een ander afdakje op het dak. Dan kunnen de kuikens schuilen voor hitte en regen, maar zich ook verschuilen voor roofvogels, kraaien en meeuwen.
- Dicht open regenpijpen of andere afvoeren af met een boldraadrooster of een stukje (kippen)gaas. Zo voorkom je dat jongen erin vallen.
- Plaatst een dakrand of hekje op het dak, zodat de jongen pas weg kunnen als ze (een beetje) kunnen vliegen.

ZWARTE ROODSTAART

De zwarte roodstaart komt oorspronkelijk als broedvogel voor in middel- en hooggebergtes, maar broedt in Nederland in het stedelijk gebied en bij moderne boerderijen. In met name industrieterreinen en grootschalige nieuwbouw vinden zij holten in muren en tal van andere plekken om te broeden. De zwarte roodstaart verdwijnt weer als de omgeving te groen wordt. Er is een grote voorkeur voor droge, warme en lichte biotopen. De zwarte roodstaart heeft een roestrode staart. Mannetjes hebben een zwart en grijs verenkleed met een witte vleugelvlek. Vrouwtjes zijn minder zwart en hebben een roetkleurig bruingrijs verenkleed. De zwarte roodstaart staat vaak rechtop en trilt met de staart. De soort broedt vanaf midden april het heeft twee legsels per jaar met 4-7 eieren. Het voedsel van de zwarte roodstaart bestaat uit insecten, zoals rupsen, landpootmuggen en spinnen. In de herfst eet de soort ook zaden, bessen en ander fruit. De zwarte roodstaart jaagt ook 's nacht bij kunstlicht op insecten.

De afgelopen decennia heeft de zwarte roodstaart een sterke opmars gemaakt in Nederland. Vooral in de westelijke helft van Nederland heeft de soort sterk aan terrein gewonnen.

KANSEN VOOR DE ZWARTE ROODSTAART

- Plaats speciale neststeen en -kasten voor de soort aan gebouwen of metsel deze in bij nieuwbouw/renovatie. Plaats deze kast/steen op minimaal twee meter hoogte met de vliegopening naar het noorden of oosten.
- Behoud braakliggende terreinen of leg deze aan. Zorg dat deze gebieden kaal gehouden worden. Het is cruciaal dat er in de omgeving van het nest open,droge, niet ingerichte terreinen aanwezig zijn.
- Realiseer 'bruine daken'. Een bruin dak bestaat uit een substraat van vermalen steen van 25 mm tot gruis en wordt in dieptes variërend van 5 tot 15 cm op het dak aangebracht. Tussen de steenslag worden enkele grotere stenen en stukken hout geplaatst. De planten laat men spontaan opkomen.
- Zorg voor bloemrijke bermen met gefaseerd maaibeheer die zorgen voor een toename van insecten.

WILDE BIJEN EN HOMMELS

Bijen staan bekend als nijvere insecten die honing produceren.
Er is echter maar één bijensoort die dat doet: de honingbij. Weinig mensen weten dat er naast de honingbij nog ¬andere soorten bijen in Nederland voorkomen, zoals maskerbijen, zijdebijen, slobkousbijen en hommels. Afgezien van hun gemeenschappelijke voorkeur voor bloemen houdt elke bijensoort er heel eigen gewoontes op na. De ene verzamelt stuifmeel op paardenbloemen, de andere op beemdkroon. De ene graaft nesten in de grond, de andere nestelt in lege slakkenhuisjes. Deze diversiteit is overal in Nederland te vinden, zelfs op balkons midden in de stad, waar metsel- en behangersbijen hun kluswerk doen.

Bijen en hommels zijn insecten met een volledige gedaanteverwisseling (metamorfose). Dat wil zeggen dat ze gedurende hun leven de volgende stadia doorlopen: ei, larve, pop en volwassen dier. Het volwassen stadium heeft twee belangrijke functies: voortplanting en verbreiding.

In gematigde streken hebben de meeste bijen één generatie per jaar en overwinteren ze als prepop of imago. In Nederland overwinteren soorten als imago en als prepop. Tijdens de volwassenfase begint de bouw van de broedcel. De cel bevat het eitje met voedsel voor de larve voor de nieuwe generatie. Na de bouw van de broedcel volgt het bevoorraden. Het vrouwtje gaat op zoek naar voedsel voor de larve. Bijen zijn herbivoren en het voedsel van de larve bestaat gewoonlijk uit nectar en stuifmeel. Er zijn twee manieren waarop bijen hun broedcellen bevoorraden: Het merendeel van de bijen vult het broedcel met het voedsel waarna de broedcel na de eileg wordt gesloten. Het ei wordt gewoonlijk op, zelden in of onder de voedselmassa gelegd. De andere groep bijen blijven in dat geval steeds opnieuw voedsel aandragen gedurende de periode waarin de larven zich ontwikkelen.

De meeste soorten zijn in de volwassen stadium in maart, april en mei waarin zij paren en voedsel verzamelen voor de ei-afzet. In deze periode is het dus belangrijk dat er voldoende bloemen, bomen en struiken zijn die nectar en stuifmeel bieden. Vooral hommels maar ook een ander deel van de wilde bijensoorten verzamelen in de maanden daarna voedsel. Dit is echter een kleiner deel van de soorten in Nederland.

KANSEN VOOR WILDE BIJEN EN HOMMELS

- Vorm gazon in tot bloemrijk gras dat laat pas in juni wordt gemaaid zodat het nectar en stuifmeel biedt voor bijen en hommels. Zaai bij voorkeur een vroeg bloeiend mengsel.
- Plant inheemse bomen en struiken die bij voorkeur in de maanden maart, april en mei bloeien als voedselaanbod.
- Creëer open zandplekken of bijenburchten die kunnen worden gebruikt als broedcellen voor wilde bijen en hommels.

SLECHTVALK

De slechtvalk is een grote valk en een krachtige jager van het open land. De soort vangt andere vogels na een lange snelle stootduik of na een volhardende achtervolging. De vogel wordt als 'snelste vogel ter wereld' gezien. De duiken van de slechtvalk kunnen snelheden bereiken van 350 kilometer per uur. De slechtvalk jaagt op elk vliegend dier: vogels (voornamelijk duiven) een vleermuizen. Slechtvalken jagen in paarverband. De ene slechtvalk is de achtervolger, terwijl de andere zich hoog in de lucht klaar houdt om zich op de prooi te storten. Duiven vormen in Nederland het grootste deel van de prooien, vele gemeentebesturen hebben hier baat bij, die vroeger heel wat geld moesten investeren in de verdelging ervan. De slechtvalk heeft een vaalwitte onderkant, met donkere dwarsbandjes. De bovendelen zijn blauwgrijs. Hij heeft een donkere kop met een brede, zwarte baardstreep. De hals en de wangen zijn wit.

Broeden doen de slechtvalken van nature hoog op een rotswand, waar ze geen nest maken, slechts een ondiepe holte is voldoende. Als alternatief voor de rotswand, broeden slechtvalken op richel, in een nis, op hoge gebouwen in speciale nestkasten. De slechtvalk broedt in februari-april en heeft één legsel met 2-4 eieren. De slechtvalk is sterk toegenomen nadat de soort bijna was verdwenen door vervolging en gebruik van pesticiden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden slechtvalken geregeld afgeschoten, om de postduiven te beschermen. De slechtvalken hebben sterk geprofiteerd van bescherming, het verminderde gebruik van pesticide en het bieden van nestlocaties.

KANSEN VOOR DE SLECHTVALK

- Plaats speciale nestkasten op een geschikte locaties. Plaats de kast op tientallen meters hoogte met een voorportaal en een vrije aanvliegroute. Zorg dat de nestkast op plekken gezet wordt waar voldoende beschutte zitplaatsen aanwezig zijn aan alle kanten zoals gebouwen.
- Jonge slechtvalken zijn nog geen goede vliegers en het is van belang dat er in de omgeving van de nestplaats voldoende landingsmogelijkheden zijn voor de jongen zoals uitstekende delen op gebouwen of bomen. Plaats uitstekende plateaus op gebouwen als landingsmogelijkheden.

GRUTTO

De grutto kan niet ontbreken in het boerenland. Het is een oer-Hollandse weidevogel, nergens broeden er zoveel grutto's dan in Nederland. Van de Noordwest-Europese grutto's broed zo'n 90 % in ons land. Echter gaat het aantal sterk achteruit door de verdroging, de intensivering van de landbouw en de toenemende predatie. De vochtige, kruidenrijke graslanden van vroeger zijn omgevormd tot strakke, goed ontwaterende grasvlaktes. Voor bloemen, kruiden er insecten is geen plaats meer. Funest voor de grutto en andere weidevogels. De soort gedijd alleen op plekken waarbij de natuur en agrarische productie in balans zijn. De soort is te herkennen aan zijn slanke lijf, slanke lange poten, rechte snavel, grijsbruine rug maar steenrode hals en kop. De vleugels hebben een wit onderkant. Het geluid van de grutto is onmiskenbaar luid en helder 'gruttooo, gruttooo'. De grutto is een zomergast vanaf februari tot augustus waarna zij via Frankrijk overwinteren in Afrika.

Het broedseizoen van de grutto loopt van maart tot eind mei. De grutto hebben een onopvallend grasnest op de grond, dat wordt gemaakt in de lange vegetatie van het grasland. De soort heeft één broedsel per jaar met 3-4 eieren. Wanneer het broedsel is mislukt door het vroege maaien of predatie vertrekken de vogels naar kustgebieden om zich te verzamelen voor de trek naar het zuiden. De meest ideale broedgebieden voor de grutto is kruidenrijke, vochtige graslanden waarbij (relatief) laat in het jaar gemaaid wordt. Grutto's eten als volwassenen regenwormen en emelten. Jonge grutto's verzamelen lijk hun eigen eten en jagen voornamelijk op insecten, zoals langpootmuggen.

KANSEN VOOR DE GRUTTO

- Het aanwijzen van beschermde weidevogelreservaten waarbij plas-dras situaties en kruidenrijke graslanden worden gecreëerd. Dit door het minder bemesten van graslanden of alleen nog met ruige stalmest en het plaatsen van plas-dras-pompen. Hierbij is het uitstellen van de eerste maaironde tot dat de jonge vliegvlug (in juni) zijn essentieel.
- Het afrasteren van grutto-broedgebieden met schrikdraad tegen vossen.
- Het actief beschermen van nesten door middel van vrijwilligers en het markeren van nesten voor het maaien van de graspercelen.
- Het opstellen van een compensatieplan voor agrariërs met uitgesteld maaidatum, mestbeperking of plas-dras-situaties.

BOERENZWALUW

De boerenzwaluw is, zoals de naam al doet vermoeden, een echte boerenlandvogel. De soort is een zomergast in ons land en verblijft van april tot oktober in Nederland. In de winter overwinterd de soort in west- en centraal Afrika. De boerenzwaluw is te herkennen aan de blauwzwarte bovenkant met een rode kin en voorhoofd, het overige deel is roomwit. De boerenzwaluw is de meest voorkomende zwaluwsoort van Nederland en is te onderscheiden door de lange gevorkte staart. De boerenzwaluw is een koloniebroeder en broedt vooral in open schuren, onder dakoverstekken, onder bruggen en andere overdekte maar open plekken. Deze open plekken en boerderijen zijn dus van groot belang voor de soort. De nesten wordt gemaakt van modder, klei en leem maar ook uit gras, paardenhaar en veertjes. Oude nesten van vorige jaren worden ook hergebruikt. De soort heeft één tot twee legsels (soms drie) met 3-6 eieren, afhankelijk van de omstandigheden.

De boerenzwaluw jaagt op zijn voedsel in de lucht. Het voedsel bestaat uit vele kleine vliegende insecten, vooral enorme hoeveelheden muggen. De soort wordt vaak scherend over het water gezien om insecten te verzamelen. Een boerenzwaluw met jongen weet in een week tijd ongeveer 50.000 insecten te vangen. Voor de soort is het dus van groot belang dat er voldoende insecten aanwezig zijn. Het aantal insecten hangt samen met de hoeveelheid kruiden, struiken, bomen, waterpartijen en mesthopen. Vele nectar houdende vegetatie, vele waterpartijen en een aantal mesthopen zorgen voor een positieve invloed op de insecten waardoor het voedselaanbod voor de soort stijgt. Daarnaast is het van belang dat er geen insecticide worden gebruikt. Het gaat slecht met de boerenzwaluw door de afname van diversiteit in graslanden en het verdwijnen van nestmogelijkheden zoals open schuren en boerderijen. De achteruitgang van deze soort kan een stijging van het aantal muggen tot gevolg hebben.

KANSEN VOOR DE BOERENZWALUW

- Het extensiveren van het beheer van graslanden waaronder het minder bemesten zodat meer nectar houdende kruiden ontstaan.
- Het maaien en afvoeren van grasdelen waardoor een kruidenrijker samenstelling ontstaat die insecten aantrekt.
- Het openstellen van schuren en boerderijen tijdens de broedperiode van de boerenzwaluw.
- Het creëren van waterpartijen en modderpoelen voor insecten en nestmateriaal.
- Het bieden van nestgelegenheid door het ophangen van kunstnesten (nestkommen) op overdekte maar open locaties.
- Het actief beschermen van boerenzwaluwnesten en het bieden van alternatieven wanneer nestplaatsen verloren gaan door ruimtelijke ontwikkelingen.

KNOOPKRUID

De soort is een algemeen voorkomende overblijvende kruidachtige plant die aangetroffen kan worden in verschillende bermen, graslanden en dijken. Knoopkruid bloeit uitbundig roze/paars van juni tot en met september. De soort heeft voorkeur voor zommige plaatsen op droge tot licht vochtige gronden. Knoopkruid gedijd op voedselarme tot matig voedselrijke bodems. Op zeekleigebieden is de soort vrij zeldzaam vanwege de voedselrijkdom. Als de kruid in de zomer wordt gemaaid komt deze weer in bloei en kan ver in de herfst bloeien. De hoogte van de kruid varieert sterk tussen de 30 tot 120 cm.

Knoopkruid is zeer belangrijk als drachtplant voor bijen en waardplant voor vlinders. De soort is drachtplant door het produceren van nectar en vuilwit stuifmeel. Voor verschillende zandbijen, zoals donkere zomerzandbij, grasbij, kruiskruidbij, tronkenbij en groefbijen, zoals breedbrandgroefbij, pakbronsgroefbij en zefvlekkige groefbij is de plant de dachtplant. Voor de lichte daguil is de soort een waardplant maar vooral is de plant van grote waarde als nectarplant voor vlinders. Ook voor zweerfvliegen en hommels biedt de plant voedsel.

KANSEN VOOR KNOOPKRUID

- De soort gedijd beter bij een voedselarme bodem. Het maaien en afvoeren van graslanden en bermen zorgt daardoor voor meer geschikte groeilocaties voor de soort.
- Het extensiveren van het maairegime tot één keer per jaar maaien en afvoeren in september-oktober.
- Bemest graslanden niet zodat de soort de kans krijgt tegenover grassen.
- Bij het inzaaien van grasdelen met een kruidenmengsel met zaad van knoopkruid (Cruydthoeck G5, G1, N1).

ARGUSVLINDER

De argusvlinder is een algemene standvlinder die verspreid over het gehele land voorkomt maar in de kuststreek het meest vertegenwoordigd is. De bovenkant van zowel de voor- als de achtervleugel heeft een oranje grondkleur. De oogvlekken op de bovenkant van de achtervleugel zijn zwart en liggen in een oranje vlak. Het mannetje heeft een grote zwarte geurstreep op de bovenkant van de voorvleugel. De onderkant van de achtervleugel heeft een grijsbruine grondkleur met scherpe bruine lijnen. De rups van de vlinder is een blauwachtig groene rups met witte lengtestrepen over de rug en zijkanten.

Per jaar zijn er twee generaties van de vlinder. Tussen Eind april en eind juni de eerste generatie. De tweede generatie tussen begin juli en eind augustus. Zij voeden zich met nectar van verschillende planten, in het voorjaar bijvoorbeeld braam, rode klaver, akkerdistel of vlinderstruik. De soort overwinterd als rups, vlakbij de bodem tussen verdorde planten, stenen of struiken. De waardplanten van de argusvlinder zijn overblijvende grassen, zoals kropaar, ruwe smele, rood zwenkgras, kreek of beemdgras. Het vrouwtje heeft als afzetplaats voor de eitjes een voorkeur voor planten die groeien op beschutte warme plaatsen. Voorbeelden daarvan zijn kuiltjes die door konijnen zijn gegraven of diepe sporen van vee. Ook kiest het vrouwtje doorgaans polletjes die op schaarsbegroeide plaatsen staan, bijvoorbeeld open plaatsen langs greppels of paden. Het vrouwtje zet de eitjes afzonderlijk af op de stengels of toppen van de bladeren. Ook vrijliggende wortels van grassen, bijvoorbeeld langs een slootkant, worden gebruikt.

De argusvlinder en de rups van de vlinder biedt voedsel voor verschillende vogelsoorten zoals de pimpelmees, koolmees en roodborst. Door het bieden van voedsel aan deze soorten stijgt de populatie. De stijgende populatie draagt weer bij aan het bestrijden van de eikenprocessierups of biedt voedsel voor roofvogels en uilen.

KANSEN VOOR DE ARGUSVLINDER

- Het bieden van nectar door de aanplant van bloeiende struiken of het zaaien van een bloeiende bloemenmengsel.
- Het extensiveren en faseren van maaibeheer om variatie in graslanden te creëren en poppen van de soort tussen juni en juli te sparen.
- Het maaien en afvoeren van grasdelen zonder te bemesten om een kruidenrijkere samenstelling te creëren dat nectar biedt voor de soort.

BRONVERMELDING FOTO'S	
Argusvlinder	Jan Jacobs
Bever	ThinkStock
Beverburcht	Bas Breetveld
Bijenburcht	Tessel Bruns
Blauwborst	Piotr Krzeslak
Bloemrijk akker, blauwe bloemen	Natuurmonumenten
Bloemrijk hooiland	Natuurmonumenten
Bloemrijke berm langs weg	Groenbezig
Bloemrijke berm langs weg	MediGran
Boerenzwaluw	Mirko Graul
Bomen in laan	Boomkwekerij Gebr. Van den Berk B.V.
Bomenlaan	NLadviseurs
Boomgaard	Natvise
Boomklever	Rudmer Zwerver
Bosplantsoen	Inverde
Bruin blauwtje vleugels dicht	André Geelhoed
Buizerd	WildMedia
Bunzing	Rudmer Zwerver
Egel met paddestoel	Anne Coatesy
Egelpoort	Jacksons Fencing
Faunatunnel	Roy Lazet
Gewone dwergvleermuis	Rudmer Zwerver
Gewone grootoorvleermuis	Agami Photo Agency
Gierzwaluw	Dilomski
Grasland met natuurvriendelijke oever in Friesland	René den Engelsman
Groenbruin dak	Checklist Groen Bouwen
Groene specht	Karel Bartik
Grutto	Henk Bogaard
Houtsingel	Brabants Landschap
Huismus	Karel Buitenkamp
Ijsvogel	Rudmer Zwerver
Ijsvogelwand	Harry Kiewiet
Inbouwvleermuiskasten	Unitura
Kleine watersalamander	Petr Muckstein
Knoopkruid	Gertjan van Noord
Meervleermuis	Agami Photo Agency
Merel rode bes	Rudmer Zwerver
Nachtegaal	matushaban
Veengebied	Natuurpunt
Nestkast gekraagde roodstaart	Vivara pro
Nestkast slechtvalk	Vivara pro
Oerbos	Carlos Prego
Bijenburcht in aanbouw	Gemeente Utrecht
Oranje zandoogje	Gertjan van Noord
Paardenbloem	Onbekend
Pimpelmees	Gertjan van Noord
Pimpelmees kast	l i g h t p o e t
Plasdras	NLadviseurs
Ransuil	Romuald Cisakowski
Ratelaar	NLadviseurs
Rietoevers langs water, zomerbeeld	NLadviseurs
Rietovers langs water, winterbeeld	Yves Adam
Rivierdonderpad	Jelger Herder
Rivierdonderpad eieren	Arthur de Bruin
Rivierrombout	Andre Geelhoed
Rivierrombout op zand	Flora- en Faunawerkgroep Gelderse Poort
Roerdomp	aaltair
Rosse vleermuis	Rollin Verlinde
Scholekster	Marco Rolleman
Scholekster	Marco Rolleman
Sinusbeheer	Rene Visser
Slechtvalk	Keith Pritchard
Spindotterbloem	Gertjan van Noord
Struweel langs lang gras	Jan Smith
Struweel op heuvel langs graslanden	Jeroen Menthens
Torenvalk	FJAH
Wadi	Gemeente Hof van Twente
Watergang natuurvriendelijke oever	GezondNatuur-Wandelen
Weidebij	Jaco Visser
Zwarte roodstaart	aabeele

GEBRUIKTE BRONNEN

ZOOGDIERVERENIGING, 2022:

- https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/meervleermuis

FLORON, 2022:

- https://www.verspreidingsatlas.nl/0880#
- https://www.verspreidingsatlas.nl/1180#
- https://www.verspreidingsatlas.nl/0890#

VLINDERSTICHTING, 2022:

- https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/rivierrombout
- https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/vroege-glazenmaker
- https://www.vlinderstichting.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/blauwe-en-bruine-blauwtjes

VOGELBESCHERMING, 2022:

- https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/gierzwaluw
- https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/natuurgebieden/moerassen/roerdomp
- https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/zes-toffe-torenvalk-feiten
- https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/weerstaan-torenvalken-de-muizenschaarste
- https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/de-gezelligste-vogel-van-nederland

WEBSITES OVERIG:

- https://www.verspreidingsatlas.nl
- https://www.ravon.nl
- https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids
- https://stats.sovon.nl/stats/
- https://www.vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/voedsel-en-jagen

- https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/artikelen/spindotterbloem-een-aaibare-oeverplant
- https://www.animalstoday.nl/weetjes-gierzwaluw-zomervogel/
- http://www.natuurlexicon.be/bruinblauwtje.html
- http://www.soortenbank.nl/soorten.php?soortengroep=vlinders&menuentry=soorten&record=Aricia%20agestis
- https://www.natuurvereniging-ijsselmonde.nl/devel/
- https://www.rootsmagazine.nl/vogels/mysterieuze-roerdomp/
- https://www.rootsmagazine.nl/vogels/roerdomp/
- https://www.clo.nl/indicatoren/nl107716-trend-van-amfibieen
- https://www.natuurpunt.be/pagina/rosse-vleermuis
- https://bioweetjes.nl/dieren-ransuil/
- https://www.zoogdiervereniging.nl/nieuws/2022/wat-doen-vleermuizen-eigenlijk-voor-ons
- https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-dwergvleermuis

FACTSHEETS STADSNATUUR OVER HUISMUS:

- https://www.vogelbescherming.nl/docs/55a49bdc-c94c-4467-9c8c-a3ffcaefdb66.pdf

KENNISDOCUMENT HUISMUS:

- https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2022/06/Kennisdocument-Huismus-Versie-2.0-juni-2022.pdf